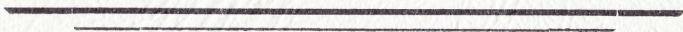

**VANHAN
TESTAMENTIN
AVAIN**

**KIRJOITTANUT
J. R. HANNULA**

Vanhan Testamentin Avain

Vanhan Testamentin Avain

Kirjoittanut
J. R. HANNULA

TAMPEREELLA 1949
P. E:n KANNATUSLIITTO

*Suurella kunnioituksella omistan tämän
teoksen Pekka Ervastian esoteeris-eksoteeristen
opetusten lukijoille ja käytännöllisille tutkijoille.*

J. R. H.

Tampereella 1949
Tampereen Paperinjalostustehdas
ja Kivipaino Oy

I

TEOSOFIAN VALO

Meillä ihmisillä yleensä on jonkinlainen käsitys elämästä. Sitä sanotaan elämänymmärrykseksi, maailmankatsomukseksi.

Tämä johtuu siitä, että jumalallinen elämä itse omassa välttämättömyydessään pyrkii toimimaan järjestelmällisesti, suunnitelmallisesti, tavoitellen sitä täydellisyyttä mikä välttämättömyytenä kaikkea kannustaa.

Ja koska ihminenkin kuuluu elämän suureen kokonaisuuteen, koska hän omassa välttämättömyydessään kuuluu luoviin voimiin, sentähden hänelläkin on ihanne, jumalallinen päämäärä, johon hän uskoo, jota hän sekä periaatteessa että käytännössä yrittää seurata, ilmentää, toteuttaa.

Niinpä meillä täällä Länsimailla on monien vuosisatojen aikana vallinnut ns. kristillinen elämänkäsitys — sellaisena millaisena kirkollinen teologia, alkuperästään pahasti vääristyneenä, on sen meille esittänyt. Kirkollisessa uskomuksessa on yritetty esit-

tää valmis, tavallaan paikalleen jähmettynyt kuva maailmasta, sen alusta loppuun, maailman luomisesta viimeiseen tuomioon — ja vielä senkin jälkeen: loputtomine kidutuksineen ja riemuineen.

Kiinnitämme tällä kertaa huomiomme eräisiin kohtiin kirkollis-kristillisessä elämäнкäsityksessä nähdäksemme, miten niissä alkuperäinen elävä to-tuus yleensä on vääntynyt umpimähkäiseksi, henki-sesti kuolleeksi, taikauskoiseksi väitelmäksi, opiksi tai uskomukseksi.

Keskuksena on ihminen Jeesus, jota nimitettiin Kristus, Voideltu. Juuri tämä Jeesus esitti uuden, entistä syvemmän, entistä inhimillisemmän, entistä jumalallisemman, entistä rakkaudellisemman käsi-tyksen elämästä, Jumalasta ja ihmisestä. Näinollen alkuperäinen kristinusko oli — ja edelleenkin on — se oppi eli käsitys elämästä, minkä Jeesus Kristus esitti. Ja se oppi, Jeesus Kristuksen esittämä alku-peräinen kristinusko, on — onneksi — ainakin jon-kun verran tallennettuna Uudessa Testamentissa, keskeisimpänä Vuorisaarnassa.

Sitten tulemme toiseen asiaan: Jeesuksen oppi miellytti silloista juutalais-roomalaista kirkkoa pa-pistoi-neen yhtävähän kuin myöhempää kristillistä kirkkoa papistoi-neen. Juutalainen papisto asettui nopeasti ja pontevasti Jeesusta vastustamaan. Vas-tustuksessaan he menivät äärimmäisyyteen: he toi-mittivat Jeesukselle teloitustuomion. Ja senlisäksi he halusivat jatkuvasti perinpohjin tuhota Jeesuksen opin ja hänen oppinsa seuraajat.

Mutta ainakin samanarvoiseen opilliseen vastustukseen nousi myöhemmin ns. kristillinen kirkko papistoineen. Käsitys Jumalasta muuttui kokonaan. Jeesus puhui maailmankaikkeudessa ja meissä itsessämme olevasta Isästä, Isästä Hyvyyden ja Rakkauten voimana joka kaikkia rakastaa, joka antaa aurinkonsa nousta niin pahoille kuin hyville, ja jonka esikuvan mukaisiksi meidän tulee itseämme kasvat-
taa. Kirkko sensijaan vajosi takaisin vanhaan pyhän vihan, koston ja kiivauden ulkonaiseen jumalaan, sellaiseen jumalaan joka leppyäkseen vaatii raakoja ja julmia veriuhereja. Kirkko hylkäsi Jeesuksen Vuorisaarnassaan esittämän kristinuskon. Samalla se asetti Jeesuksen teloituksen siksi perustaksi, kulmakiveksi ja lähtökohdaksi, josta kirkollinen kristinusho lähtee.

Tarvinneeko sanoa, että näin tuli kristinusho järjestetyksi sopusointuun ihmisen itsekkyyden ja henkisen laiskuuden kanssa. Mutta myös on selvää, että näin tuli avatuksi portit siihen kurjuuden kurimukseen, johon kristikunta asteettaisesti on vajonnut. Sillä oppi vihastuneesta jumalasta, joka leppyäkseen vaatii raakoja veritekoja, on käytännössä johtanut siihen että ihmisetkin, leppyäkseen loukatussa oikeustunnossaan, vaativat kostoja, jopa teloituksia, kuolemaa. — Niin, vieläpä suhteessa isänmaahan on ajateltu ja opetettu, ettei meillä ole oikein laillista oikeutta isänmaahan elleemme ole siihen verta vuodattaneet, toisinsanoen: elleemme ole isänmaattamme, omaa ja toistemme elämää murhilla ja verenvuodatuksilla saastuttaneet.

— — —

On selvää, ettemme ihmiskuntana tule autetuksi valheella emmekä väkivallalla. Ei, vaikka sen valheen ja väkivallan pukisimme kuinka tahansa taika-uskoisen pyhitettyyn tai peljättävän kauhistuttavaan muotoon. Tulemme autetuiksi vain totuuden ja rakkauden avulla, niin opissa kuin käytännössä.

Näinollen käännyimme nyt henkisen valon puoleen.

Missä on se valo? Se on itse elämässä. Se valo on Jumala. Jumalasta se lähtee. Se on jumalallisen järjen, totuuden ja rakkauden luova valo. Se on se ymmärrys, se tajuaminen, jonka mukaan elämä toimii. Sentähden sitä on sanottu myös jumalalliseksi viisaudeksi, kreikkalaisittain teosofiaksi. Se on se valo, joka valaisee jokaisen ihmisen. Ei kuitenkaan koneellisesti vaan niin, että jokaisen ihmisen on myös itse pyrittävä siihen valoon. Siihen on pyrittävä älyllis-tahtoperäisesti, niin mietiskelyssä kuin käytännössä.

Tässä suhteessa ihmiset ovat monissa kehitysas-teissa. Otettuna kokonaisuutena ja suurin piirtein voimme sitä kuitenkin ajatella vain kahtena suurena asteena. Alemman asteen muodostavat ihmiset silloin, kun he elävät pääasiallisesti himossa, persoonallisissa tunteissa ja ajatuksissa. Siinäkin on valoa, mutta se ei ole suoranaista valoa, vaan on se heijastunutta kuun valoa, kuoleman kalpeata. Se valo kykenee luomaan vain kuolemanalaista elämää.

Toisen asteen muodostavat ne — toistaiseksi harvalukuisempi ihmisjoukko —, jotka ilmentävät al-

kuperäistä aurinkoelämää. He ovat oppineet käytännöllisesti elämään taivaallisessa ihmisessään. He ilmentävät Isän tahtoa, taivaallisen totuuden ja rakkauden elämää. Se elämä ei ole kuolevaista, katoavaista, vaan ikuista.

Tämän sanottuamme on helpompi ymmärtää, että tavallinen ihmiskunta sivistyksineen, so. kirkkoineen yliopistoineen ja valtioineen elää vielä pääasiallisesti kuun valossa. Se elää itsekkään hyvän tavoittelussa. Se elää sotaisen verenvuodatuksen aiheuttamassa kalman kalpeudessa. Se on sellaista elämää, jossa luodaan kärsimystä kärsimyksen päälle.

Entä sitten tuo pienempi joukko, se joukko, joka jo osaa elää luovan auringon valossa? Missä se joukko elää ja toimii?

Varsinaisesti se joukko elää kuin jossain taustassa. Sitä sanotaankin Salaiseksi Veljeskunnaksi. Sen Veljeskunnan edustajia ovat historian suuret, eriasteiset uskontojen keskushenkilöt, sellaiset kuin Mooses, Elias, Hermes, Zarathustra, Orfeus, Pytagoras, Buddha, Väinämöinen, Jeesus Kristus, H. P. Blavatsky, Pekka Ervast. He ovat jättäneet heijastuneen kuoleman valon. Eriasteisessa korkeudessa ja syvyydessä he ovat siirtyneet alkuperäiseen jumalalliseen valoon, jota aurinko edustaa.

Näiden eriasteisten Valo-olentojen kohtalo on yleensä ollut murheellinen. Kahdellakin tavalla. Murheellisuus on johtunut heijastuneessa valossa toimivan ihmiskunnan toimenpiteistä. Valo-olennot ovat ensiksikin yleensä olleet oman aikansa kirkkojen ja sivistyksien ylönlähtöä, vieläpä vainoamia.

Ja jälkeempäin heidän oppiansa on jatkuvasti ”parannettu”, so. madallutettu, tai käännetty suorastaan ylösalaisin — niinkuin kirkollisessa kristikunnassa on tapahtunut, josta edellä puhuimme.

Kaikesta huolimatta Salainen Veljeskunta tekee jatkuvasti uusia yrityksiä ihmiskunnan auttamiseksi. Sellainen apu on teosofinen liike, teosofis-kristosofinen sanoma. Sen ensimmäinen eli valmistava työntekijä oli vanhanliiton parhaimpien oppien ja saavutusten uljas esittäjä H. P. Blavatsky. Varsinainen keskushenkilö esiintyi Suomessa nimellä Pekka Ervast. Hänen sanomaansa, oppiinsa ja opetukseensa sisältyy, syvenee ja viedään eteenpäin Jeesus Kristuksen, Buddhan ja kaikkien historian suurten opettajien opetukset.

Niinpä tässä suuressa Opettajassa on kaikki pulmat ratkaistu. Hänen esiintymisensä muodostui käänteentekeväksi tapahtumaksi ihmiskuntamme elämässä. Keskusaurinko Siriuksesta ja sen takaisista voimista tuli suuri henkinen vuodatus koko meidän aurinkokuntaamme, mutta etenkin tähän meidän maapalloomme ja ihmiskuntaamme. Kun Buddha oli tuonut Jumalan kosmillisena Pyhänä Henkenä ihmiskuntamme päivätietoisuuteen, Jeesus Kristus kosmillisena Kristuksena, Poikana, Rakkautena eli Äitinä, Pekka Ervast kosmillisena Isänä, Voimana ja Majesteettiutena, niin nyt on aurinkokeskeinen ja sen takainen Jumalan valtakunta päässyt ottamaan ratkaisevan johtoaseman maapallossamme ja ihmiskunnassamme. Ratkaisun käytännöllisenä saavutuksena on, että Karman johto siirtyi planeetan entiseltä

eli alemmalta johtajalta, Lusiferilta eli Saatanalta, Kristukselle, Isälle.

Tämä on se tapahtuma, jota Uudessa Testamētissa ennustellen kuvaillaan. Sitä kuvaillaan sekä Ihmisen Pojan että Kuninkaan tulemisena tuomiolle. Kaikki itsekkyyys, sota ja väkivalta on tuomittu. Tässä suhteessa joutuvat tuomiolle kansat, ryhmät ja yksilöt. Ihmisten on opittava siirtämään uskonsa ja luottamuksensa aseista, kostosta ja väkivallasta totuuden, rakkauden ja hyvyyden voimaan. Kun Karma nyt on Kristuksen, Isän, kädessä, niin Karma ei enää vastusta Jumalan valtakunnan työtä ihmiskunnassa. Karma ei enää tuhoa Vuorisaarnan Mes-tarin johtamaa työtä eikä työntekijöitä, elleivät he itse väsy; niinkuin Pekka Ervast sanoo.

— — —

Vielä on huomattava, että henkinen elämä on aina vapaaehtoista, vapaasti valittua. Vaikka elämä Isän tahdon ilmentämisessä on lopulta välttämättömyys, niin samalla se on vapaaehtoista. Kuitenkin on huomattava, että todellinen vapaus on välttämättömyyden takana. Näennäinen vapaus — jos niin voi sanoa — on siinä, että voimme astua tai olla astumatta Isän tahdon ilmentämisen tielle. Mutta kun vapaaehtoisesti astumme ja teemme sen tarpeellisella kiinnostuksella, peräänantamattomuudella, silloin voimme sisäisessä uudestisyntymisessä tulla sisälle ikuisuus-valoon. Valo alkaa valaista sisäisesti meissä. Silloin alamme ymmärtää totuutta. Alamme ymmärtää mm. pyhiä kirjoituksia.

Niinpä yritämme tässä lyhyesti katsella, millätavoin kirkollisen kristinuskon opit ovat vääristymiä alkuperäisestä totuudesta.

Epäilemättä tulee ensimmäisenä mieleemme oppi ruumiinylösnousemisesta. Jo vuodesta 553 on kirkossa kivenkovaan uskottu, että ruumiillisen kuoleman jälkeen me sieluina odottelemme jossain maailmanloppua, jolloin meidät ruumiillisesti herätetään tuomiolle. Silloin toiset joutuvat loputtomaan piinaan, vaivaan, kadotukseen, toisten joutuessa yhtä loputtomaan autuuteen, iloon ja riemuun.

Tämä on sellaisenaan julma ja järjetön oppi. Eikä se suinkaan ole mikään ykskaikkinen asia. Sillä onhan asia ainakin sillätavoin jääväämätön, että meidän on jokaisen ruumiillisesti kuoltava. Siitä emme pääse yli emmekä ympäri. Miten on siis ruumiillisen ylösnousemisen laita?

Teosofis-kristosofinen sanoma antaa asiallisen ja tyhjentävän vastauksen. Emme me ruumiillisessa kuolemassa tajuntoina kuole. Me jatkamme elämäämme sieluruumiissamme. Mutta sillä eroituksella — maalliseen elämään verraten —, että meiltä häviää mielivaltainen vapaus. Ruumiissa ollessamme olemme voineet elää itsekkäissä tunteissa ja ajatuksissa, mutta tuonelassa se ei enää ole mahdollista. Itsekkäät, epäkelvot tunteet ja ajatukset on jätettävä. Ja se ei ole helppoa. Kun nuo epäkelvot tunteet ja ajatukset ovat olleet himojen tulen elähdyttämiä ja kun emme enää voi himoa tyydyttää, niin on melkein niinkuin meissä jotain palaisi. Meissä palaa hi-

mon tuli. Sentähden sanotaan, että vainaja joutuu kiirastuleen.

Mutta kiirastuli on myös jumalallisen rakkauden tuli. Sentähden vainaja kiirastuleessa puhdistuu ja asteettaisesti vapautuu himosta. Hän saavuttaa persoonallisen taivaan, jossa hän lopulta väsyä, uupuu, tavallaan kuolee, yhtyen tai sulautuen lopuksi ylemmässä taivasmaailmassa olevaan taivaalliseen ihmiseen.

Ja sitten tapahtuu ”ruumiinylösnouseminen” siten, että taivaallisesta ihmisestä lähtee uusi säde, joka muodostuu uudeksi persoonallisuudeksi syntyessään ruumiilliseksi lapseksi maiseen elämään.

Tämä siis on ruumiillinen ylösnouseminen. Sillä tavoin me jatkuvasti kierrämme syntymän ja kuoleman pyörässä, kulkeaksemme taivaallisen Isämme täydellisyyttä kohti.

Näinollen oppi jälleensyntymisestä — jonka meille uudelleen tarjoaa teosofinen sanoma ja joka meille varmentuu sisäisessä valaistuksessa — vaikuttaa ratkaisevan vapauttavasti, etenkin kirkolliseen pakko-paitaan kasvatetun ihmisen tajunnassa. Jo tämä yksi ainoa yliaistillinen totuus asettaa ihmiselämän järjellisesti ymmärrettävään valaistukseen. Kun siihen vielä liittyy oppi karmasta, syysuhteen laista, jonka mukaan jokainen joutuu niittämään kylvönsä eli tekojensa mukaista satoa, hyvää tai huonoa, silloin myöskin oikeustajunta tulee tyydytetyksi. Elämän puolelta tapahtuu aina oikein, tekojemme ja ansioittemme mukaan.

Minne nyt jäävät ikuiset, loputtomat piinat helveteen? Ne jäävät sinne mistä ovat tulleetkin: tietämättömien ja rakkaudettomien ihmisten keksinnöiksi! Pahuus, helvetti, ei ole ikuista. Niinkuin Pekka Ervast sanoo: mieluummin ihimillisen minuuden häviö siinä tapauksessa, että ihminen lopullisesti ja vapaaehtoisesti kieltää Jumalan ja ihmisyyden — asettuen mustan maagikon tielle — kuin loputon helvetti ja piinaantuminen siinä.

— — —

Myöskin Jeesuksen teloituskuolema joutuu nyt asiallisesti ymmärrettävään valoon. Sen panivat toimeen tietämättömät, kateelliset, kunnian- ja vallanhimon sokaisemat ihmiset. Sellaisenaan se muodostui ankaraksi kokeeksi myös Jeesukselle itselleen. Hänen uskonsa rakkauteen joutui äärimmäisen kovalle koetukselle. Mutta Jeesus kesti kokeen. Hän pysyi uskollisena totuudelle, rakkaudelle. Siten hän saavutti voiton pahuuden vallasta ja kuolemasta. Siten Jeesus avasi uuden tien. Tätä tietä joutuivat sitten kulkemaan Stefanus ja useimmat Jeesuksen henkilökohtaiset oppilaat ja myöhemmät seuraajat — ensin roomalaisten ahdistamina ja myöhemmin Kristukselle ”Herra, Herra” huutavan kristillisen kirkon vainoamina.

— — —

Tästä Jeesuksen ja hänen todellisten seuraajainsa kuoleman yli menevästä uskollisuudesta me saamme sekä rohkaisevan että kannustavan esikuvan. Meidänkin kutsumuksemme on olla uskollisia totuudelle, sille jumalalliselle ihmisyyden opille, joka lyhyen

ytimekkäästi esiintyy Vuorisaarnassa, ja joka nyt on uudelleen järjestetty ja myönteisillä selityksillä täydennetty Pekka Ervastian Vuorisaarna nimisessä kirjassa.

— — —

Tuomion yhteydessä on puhuttu myös uusien maitten ja taivaitten luomisesta. Tämä pitää paikkansa myös kosmillisestikin. Sillä henkisen valon valaistessa ja johtoon päästessä myöskin planetaariset maat ja taivaat uudistuvat, kirkastuvat, eetteröityvät. Sellainen eetteröityminen on nyt voimakkaasti alkanut tässä meidänkin maapallossamme. Elämä tulee yhä eteerisemmäksi ja johtaa se aikanaan siihen — niinkuin P. E. sanoo —, että ne ihmiset, "ne sielut, jotka eivät silloin ole valmistuneet, erotetaan muusta ihmiskunnasta ja siirretään toiseen taivaankappaleeseen; jällelle jäävät ne, jotka jo ovat jumalan valtakunnan kansalaisia tai ovat siksi tulemaisillaan".

Mutta ihminenkin sellaisenaan on kokonainen pienoismaailma. Sentähden hänenkin henkisessä uudestisyntymisessään tulevat luoduiksi uudet maat ja taivaat. Henkisessä uudestisyntymisessään ihminen sekä sielullisesti että ruumiillisestikin uudistuu, tavallaan nuorentuu, kirkastuu. Hänessä alkaa vallita jumalallinen herraus, taivaallisen Isän elämä, voima ja majesteettius.

Mutta vielä on yksi maitten ja taivaitten uudistus. Tämä tapahtuu jo edellä puheenaolleen ruumiillisen jälleensyntymisen yhteydessä. Sillä kun ihminen jälleensyntyy ruumiilliseksi lapseksi, silloin hänelle

muodostuu uusi maa, ei vain fyysillinen ruumis, vaan koko persoonallisuus. Karma pitää huolen siitä, että se on edellisten ruumistusten ansioitten mukainen. Ja uusi taivas on se ihanne, se inhimillis-jumallallinen velvollisuus, mikä häntä kutsuu ja velvoittaa. Ja sekin on edellisten taivaitten, edellisissä ruumistuksissa toteutettujen ihanteitten mukainen.

Luonnollisesti taivas ja maa, ihanne ja persoonallisuus, ovat myöskin laadullisesti vastaavassa suhteessa toisiinsa. Jos maa, persoonallisuus, on jossain suhteessa kovin maahinen, himollinen, silloin taivas, ihanne, täytyy olla vastaavasti sellainen, että se kannustaa ja auttaa ihmistä voittamaan tuon maahisen vaikutuksen.

Ottakaamme sellainen maahinen ominaisuus kuin taipumus väkijuomien käyttöön. Silloin taivas, ihanne, täytyy olla vastaavasti sellainen, että se kannustaa ihmistä voittamaan tuon maahisen juopotteluun taipuvaisuuden. Ihanne kannustaa raittiuteen, työhön raittiuden puolesta. Tehdessään työtä raittiuden puolesta, auttaakseen toisia pois juoppoudesta, silloin ihminen tulee itsekin autetuksi.

Tässäkin tehtävässään, ihanteessaan, ihminen on tilaisuudessa osoittamaan uskollisuutta kuolemaan asti. Hän voi tulla vaikkapa kuumesairaaksi. Lääkäri tutkii sairasta ja sanoo: nyt teitä uhkaa kuolema, eikä minulla ole muuta keinoa teidän pelastamiseksi kuin tarjota riittävä määrä konjakkia. Jos tämän tarjouksen hyväksytte, on mahdollisuus pelastukseen. Mutta potilas on lupautunut ehdottomalle raittiudelle, ja siksi hän jotenkin loukkaantuu lää-

kärin ehdotukseen. Hän sanoo: mieluummin sitten kuolen, kuin pettäisin aatteeni, jonka puolesta olen elämäntyöni suorittanut. Ja hän kuolee. Kuolee hämmästyneen lääkärin käsiin. Ja kuka moittisi häntä siitä? Hän kuoli aatteensa puolesta. Ehkei se ollut lopullista viisautta, mutta se oli todellista sankariutta. Sotasankarius — jossa ihmiset murhaavat toisiaan ja tapattavat itsensä — on loppujen lopuksi vain raakaa pilaa, sankariuden irvikuva.

Mutta ihminen saa aikanaan syntyä uudelleen maan päälle. Sankariudesta puheenollen tulemme jälleen Jeesukseen, Stefanukseen ja muihin heidän kaltaisiinsa. He eivät enää kaatuneet jonkun osaihanteen puolesta, vaan inhimillis-jumalallisen kokonaisuutteen puolesta. Ja marttyyrikuolema on sitenkin vain alempi puoli asiassa. Todellinen sankarius on jatkuvasti uhrautuva työ ihmisyyssuutteen puolesta Vuorisaarnan Mestarin johdolla.

— — —

Eräs oppi kristikunnassa on puhe Kristuksen kahdesta tulemisesta. Ensimmäisessä tulemisessaan Kristuksen sanotaan tulleen kärsimään. Toisessa tulemisessaan hänen sanotaan tulevan kunniassaan, tuomitsemaan ja hallitsemaan.

Tämän asian kosmillis-planetaarisesta puolesta on jo edellä puhuttu. Jeesuksessa kosminen Kristus tuli ensikerran planeettamme eetteritasolle ja ihmiskunnan päivätietoisuuteen. Mutta tällöin Kristus tuli ja jäi kärsivän Vapahtajan asemaan sentähden, että Karman johto jäi edelleen Saatanan käteen. P. E. sanookin, että Jeesuksesta alkaen on tehty eri-

koisesti työtä siihen suuntaan, että Karma tulisi Kristuksen käteen. Nyt kosmillinen Kristus on tullut toisen kerran. Pekka Ervastissa Kristus-Isä on tullut kemialliselle tasolle, ja Karma on tullut Kristuksen, Isän, käteen. Näinollen Kristus on nyt tullut kunniassaan, tuomitsemaan ja hallitsemaan. Niinpä P. E. sanookin — niinkuin jo edellä puhe oli —, että karma ei enää tuhoa Jumalan valtakunnan työntekejiä, elleivät he itse väsy.

Näin on siis asia kosmillis-planetaarisesti.

Mutta ihminen on pienen maailman, ja sentähden nämä kaksi tulemistä tapahtuvat myös jokaisessa ihmisessä. Kun Kristus ensimmäisessä tulemisessaan herää tai syntyy ihmiseen niin se merkitsee, että ihmisessä herää jumalallinen veljesrakkaus. Sen rakkauden elähyttämänä ihminen yrittää parastaan. Mutta persoonallisuus on voimakas, ja veljesrakkauden taito puuttuu. Siksi ihminen erehtyy, tekee syntiä, vaikka parastaan yrittää. Ja niin sisäinen Kristus hänessä joutuu kärsimään. — Samalla kuitenkin Kristus hänessä kasvaa. Ja kerran koittaa hetki, jolloin ihminen kokee sen suuren vihkimyksen, jolloin alempi ja ylempi minä täydellisesti yhtyvät. Silloin Kristus on siinä ihmisessä tullut kunniassaan. Sillä nyt ihminen ymmärtää ja osaa täyttää elämän omaa Lakia, sitä elämänyymmärrystä, mikä keskitetyn ytimekkäänä Vuorisaarnassa esitetään. Ja vaikka näitä ihmisiä on vielä vähän — niinkuin P. E. sanoo —, niin kuitenkin niitä on, ja se kokemus on luonnollinen ja odottaa toteutumistaan meissä jokaisessa.

Samaa asiaa, Kristuksen ensimmäistä ja toista tulemistä, voimme vielä yrittää katsella kansalliselta kannalta. — Voinemme sanoa, että Kristuksen ensimmäinen tuleminen kansassa tapahtuu silloin, kun kansan näkymätön johtaja, kansallishaltia, liittyy Kristukseen, omaksuu Vuorisaarnassa esitetyn elämänymmärryksen ja yrittää siten johtaa kansaansa Kristuksen luo. Tällöin Kristus — kansallishaltian kautta — alkaa vaikuttaa kansassa. Mutta kaikenlaiset puolueet — jotka kansassa merkitsevät samaa kuin himot yksilössä — ajavat kukin itsekkäitä etujaan, joten kansakokonaisuus joutuu kärsimään. Sekä sisä- että ulkopolitiikassa turvaudutaan väkevämmän oikeuteen, väkivaltaan, sotaan. Ja niin Kristus ja Kristusta seuraava kansallishaltia ovat kärsivässä asemassa. Tietysti myös kansa joutuu kärsimään. — Kuitenkin kansallishaltia jatkaa työtään Kristuksen viitoittamaan suuntaan ja siinä mielessä, että vapauduttaisiin himoista, puolue-elämästä ja armeijasta. Pekka Ervast on kaikissa näissä suhteissa viitoittanut tietä Suomen kansalle, ja samalla tietenkin kaikille kansoille. Hänhän sanoo, että Suomen kansan tehtävänä tulee olemaan täydellinen aseista riisuttuminen. Puolue-elämän tilalle hän on suunnitellut ja ehdottanut työnjakoon perustuvaa kolmijakojärjestelmää kolmine parlamentteineen. Kun tämä ohjelma jossain kansassa toteutetaan, silloin Kristus siinä kansassa pääsee esille kunniassaan, voimassaan ja majesteettiudessaan. Niinpä P. E. sanookin, että kun joku kansa vapaaehtoisesti ja omasta aloitteestaan riisuu aseensa, silloin se kansa tämän tekonsa

kautta on julistanut itsensä kuin pyhäksi kansaksi, jonka kimppuun kukaan ei voi hyökätä.

— — —

Vielä otamme sakramentit, joita on kaksi, kaste ja ehtoollinen. Kirkollisessa elämässä nämä vertauskuvat ovat muodostuneet enemmän umpimähkäisyyden kahleiksi kuin valoksi ja avuksi ihmisille. Kahleita ne ovat siksi, että niissä on vertauskuvista tehty sinään todellisuuksia. Sellaisina ne pimittävät tai hämäävät kaksi elävään elämään kuuluvaa siveysopillista pyrkimystä. Kaste peittää ja siten aivan kuin salaa ihmisiltä tietoisuuden siitä, että meidän tulee aina ja jokaisena päivänä pyrkiä siveelliseen puhtauteen: pois valheesta, vilpistä, pois vihasta ja raakuudesta, pois aistillisuudesta, himollisuudesta, pois riidasta, sodasta, kostosta ja väkivallasta. Se on meidän ainaista kastettamme, puhdistautumistamme.

Ehtoollinen taas on sen ohjeen ainaista, jokapäiväistä toteuttamista joka sisältyy Vuorisaarnan sanoihin: ”yliaistillinen leipämme anna meille tänään”, tai Jeesuksen sanoihin: ”ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta”. Tämä leipä, sanokaamme henkinen, tai vaallinen leipä tulee meille kahdelta taholta, ulkoi-selta ja sisäiseltä. Molemmat ovat tarpeellisia, välttämättömiä. Yhdellä tavalla se leipä on ne kokemukset, kärsimykset ja valaistukset, joita elämä meille antaa. Toisella tavalla ulkoinen leipä tulee suurten Opettajien opetuksista. Niitä me tutkimme, mietiskelemme, sulattelemme sielumme ravinnoksi. Sellainen leipä tarjotaan keskeisesti P. E:n uudelleen jär-

jestämässä Vuorisaarnassa. On ymmärrettävä — niinkuin jo edellä olemme sanoneet —, että se sisällyttää itseensä Jeesuksen, Buddhan ja kaikkien historiallisten opettajien opetukset huipistettuna, syvennettynä, selvennettynä.

Taas sisäisesti tulee leipä Jumalan suusta siten, että kun me mietiskelyssä syvennymme — niinkuin Isä-meidässä ja P. E:n opetuksissa opastetaan — sisäiseen Jumalaamme, Isäämme, silloin me yhdistymme taivaalliseen ihmiseemme ja saamme siten sisäisesti totuuden leipää ja rakkauden juomaa. Se leipä ja juoma kasvaa meissä elämäksi: sisäiseksi tiedoksi, viisaudeksi, rakkauden taidoksi ja voimaksi.

— — —

Vielä voimme ottaa ns. viimeisen voitelon. Sellais-tahan kirkoissamme yritetään jossain muodossa toimittaa juuri ruumiillisen kuoleman edellä.

Tähän toimitukseen sisältyy jo sellaisenaan eräs arveluttava seikka. Nim. se, että kaikki ihmiset eivät ole tilaisuudessa tulemaan osallisiksi tästä voitelusta. Ihminen voi kuolla joko tapaturmaisesti tai halvaukseen tai muuhun tautiin niin äkkiä ja odottamatta, että viimeinen voitelu jää häneltä saamatta. Jos taas viimeinen voitelu kuuluu jumalalliseen elämään, niin silloin täytyy kaikilla ihmisillä olla mahdollisuus tulla siitä osalliseksi. Näinollen kirkollinen viimeinen voitelu on myös eräs harha, eräs monista harhoista, joka pimittävästi salaa erään käytännölliseen elämään kuuluvan totuuden.

Totuus on se, että viimeinen voitelu — jos sitä niin sopii nimittää — kuuluu mystillisen kuoleman

yhteyteen. Kun ihminen kuolee mammonalliselle persoonalliselle elämälle, luopumalla kaikesta tai siitä, mikä hänen karmassaan on mahdollista, silloin voitelu on siinä, että hän saa osallistua sellaiseen työhön ja tehtävään, joka on laadultaan henkistä, ikuista, kuolematonta. Tällainen kuolema ja tällainen voitelu todella kuuluu jokaiselle ihmiselle.

Ja se kuuluu myöskin ryhmälle, kansalle. Jos esim. Suomen kansa kokee mystillisen kuoleman sil-lätavoin kuin jo edellä puhe oli, että se itsealoitteel-lisesti ja vapaaehtoisesti luopuu aseista, silloin se tulee voidelluksi luomaan uutta, aseetonta sivistystä. Siitä kansasta tulee henkinen, sanokaamme kristilli-nen kansa. Sillä kristinuskoo alkaa — niinkuin P. E. sanoo — miekan kääntämisestä ristiksi.

Henkisen valiojoukon — jonka on opittava raken-tamaan pahanvastustamattomuuden kulmakivelle — tehtävä on: elämällään ja opetuksellaan auttaa kan-saa astumaan ikuiseen elämään vievälle tielle, so. Mestarin johtamalle aseettoman sivistyksen tielle.

Tuollaisen sekä historiallisen että ainaisen valio-joukon elämää lähdemme nyt seuraamaan syventy-mällä Vanhan Testamentin vahvasti vertauskuvalli-seen esitykseen.

II

VANHA TESTAMENTTI

Pyrkiessä Vanhan Testamentin kertomusten kirjaimesta niiden henkeen on tämän kirjoittaja jo aikaisemmin tutkimuksiensa tuloksina julkaissut vihkoset: "Luominen", "Tubal-Kain", "Vedenpaisumus", "Isä Aabraham", ja myöhemmin kirjan "Paratiisin taru".

Näinollen voitaisiin huomauttaa: "Mutta Vanha Testamenttipa näyttää olevan J. R. H:lle kovin rakas, koska hän jälleen yrittää siihen käsiksi käydä".

Niin, ja voitaisiinpa edelleen — Paavalin tapaan — ajatella, että vanha liitto, joka oli kykenemätön tekemään ketään täydelliseksi, on ollut ja mennyt, ja että nyt ollaan uudessa liitossa, vieläpä sen täyttymyksessä, teosofis-kristosofisessa ajassa, tuomiokaudessa, henkeen palautumisen tiellä. Miksi siis enää kuluttaa aikaa Vanhan Testamentin parissa?

Eräältä kannalta katsellen tuollainen ajatus on paikallaan. Mutta toiselta kannalta ajatellen on syitä, jotka kannustavat, milteipä velvoittavat tällaisiin

tutkimuksiin. Niinpä teosofisen liikkeen kolmepykäläisen ohjelman toisessa kohdassa luvataan etsiä totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofiissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

Tämä on jo sinään velvoittavaa. Mutta on toinen syy, joka on vähintäänkin yhtä velvoittava, oikeastaan vieläkin velvoittavampi. Syy on se, että kirkollinen kristikunta on — Uuden Testamentin rinnalla — omaksunut Vanhan Testamentin pyhäksi kirjakseen, vieläpä niin, että kirkollinen siveysoppi on otettu Vanhasta Testamentista. Tästä johtuu, että Uutta Testamenttia painostetaan ja selitetään Vanhan Testamentin hengessä. Niinpä on suorastaan masentavaa kuunnella, kun lapset koululäksyinään lukevat Vanhan Testamentin kummallisia kertomuksia, joista he eivät mitään ymmärrä, mutta jotka omituisella moraalillaan, vai pitäisikö sanoa: moraalitomuudellaan, vaikuttavat hämmentävästi lasten siveellisiin käsityksiin, käsityksiin oikeasta ja väärästä, hyvästä ja pahasta. Siten valmistetaan lasten mielissä maaperää käsitykselle: tarkoitus pyhittää keinot. Moraalinen arvostelukyky heikkenee, madaltuu. — Kirkollinen kristikunta on pitänyt Vanhaa Testamenttia — kaikista sen kummallisuuksista huolimatta — milteipä kuin itsensä Jumalan kirjoittamana. Ja siten on sekä tietämättömyys, so. umpimähkäinen totenapitäminen, että ihmisten itsekkyyys, väkivaltaisuus ja yleensä maakeskeinen elämänkäsititys saanut voimakasta tukea Vanhasta Testamentista.

Vanhan Testamentin kertomuksissa sanotaan mm. näin: "Silloin puhui Josua Herralle, sinä päivänä, jolloin Herra antoi Amorilaiset Israelin lasten saaliiksi, ja sanoi Israelin läsnäollessa: 'Aurinko seisaudu paikallesi Gibeonissa ja kuu Ajalonin laaksossa'. Ja aurinko ja kuu seisahtuivat, siksi kunnes kansa oli kostanut vihamiehillensä".

Meidän päivinämme on yleinen tietous jo tehnyt tällaiset asiat niin selviksi ja ymmärrettäviksi, että voidaan vaikka hymyillä sellaiselle puheelle, että aurinko ja kuu olisivat joskus — palvellakseen verisiä valloitus- ja kostotoimenpiteitä! — joksikin aikaa pysähtyneet radoillaan.

Kuitenkin hymymme hyytyy muistaessamme, mitä kaikkea julmuutta tämänkin Raamatun kohdan nojalla on harjoitettu. Sillä eräänä aikana uhkasi kuolema jokaista, joka uskalsi tätä epäillä, joka uskalsi esim. esittää aurinkokeskeistä maailmanselitystä.

Mutta jatkakaamme.

Samasta Josuan taistelusta kerrotaan, että kun Amorilaiset pakenivat Israelilaisten edestä, niin "antoi Herra taivaasta putoilla suuria kiviä heidän päälensä... niin että he kuolivat. Ja lukuisimmat olivat ne, jotka kuolivat raekivistä kuin ne, jotka Israelin lapset miekalla surmasivat".

Ja edelleen: kun Josua sai kuulla, että Amorilaiden viisi kuningasta oli paennut erääseen luolaan, antoi Josua vierittää kiviä luolan suulle ja asetti miehiä heitä vartioimaan. Taistelun päätyttyä Josua antoi avata luolan suun ja kuninkaat vietiin Josuan eteen. Sitten Josua kutsui Israelin miehet ja sanoi

sotajoukkonsa päämiehille, että heidän oli pantava jalkansa vangittujen kuninkaitten niskalle. Ja niin tapahtui. Tämän jälkeen Josua tappoi kuninkaat, riipusti viiteen puuhun, jossa he roikkuivat iltaan asti. Auringon laskettua heidät otettiin alas hirrestä ja heitettiin siihen samaan luolaan, johon he olivat paenneet. — Periaatteena Josualla oli, että valloitet-tavan maan asukkaat yleensä piti kaikki tappaa, tuhota. Kaikki he olivat — Herran määräyksestä — vihityt kuolemalle, tuholle ja hävitykselle. Näinollen Josua toimi kuin hävittävän voiman toimeksipane-vana vihkijänä.

Kirjaimellisesti otettuna tämä Josuan menettely on tyypillistä Vanhan Testamentin julmille kertomuksille. Ja todettava on, että nämä julmat esikuvat sotineen, valloituksineen, hirttämisineen ja kostoimenpiteineen ovat johtaneet niin kristikunnan kuin juutalaisenkin kansan suuriin onnettomuuksiin. Sillä järkkymätön Laki sanoo: mitä toisille teette, sen itsellenne saatte. Ja kristikunta on nimenomaan ja silmää räpäyttämättä noudattanut Vanhan Testamentin epäinhimillisiä esikuvia.

Näinollen nouseekin kysymys: mikä arvo on Vanhalle Testamentille annettava? Miten se on ymmärrettävä?

Ensiksikin voimme muistaa sen Pekka Ervastinkin lausuman ajatuksen, että vanhat pyhät kirjat yleensä eivät ole saaneet säilyä aivan alkuperäisinä. Aikojen kuluessa niihin on tehty muutoksia, lisäyksiä, pois-toja, korjauksia. Ja kaikki tämä korjailu on yleensä

tapahtunut tietämättömyyden ja itsekkyyden suuntaan.

Toiseksi on muistettava, että kirjain kuolettaa. Toisin sanoen: vanhojen pyhien kirjojen kertomukset yleensä ovat vertauskuvallisia. Sisäisiä, sielullisia asioita on yritetty kuvailla ulkoisen kertomuksen muodossa. Ja silloin nuo kertomukset ovat pyrkineet saamaan räikeän muodon sentähden, että kyseessä on ollut alempien sielullisten ominaisuuksien voittaminen.

Uuden Testamentin kirjoittajat yleensä käsittelevätkin Vanhaa Testamenttia vertauskuvallisena esityksenä. Niinpä kun Vanhassa Testamentissa kerrotaan, että Herra antoi sataa leipää taivaasta, ja että Israelilaiset söivät tätä mannaksi nimittämäänsä leipää koko sen neljäkymmenen vuoden ajan, jonka heidän korpivaelluksensa kesti, niin Jeesus ei ota asiaa aivan sellaisenaan vaan sanoo: ”Totisesti, totisesti minä sanon teille: ei Mooses antanut teille taivaasta leipää, vaan Isäni antaa teille tosi leivän taivaasta”.

Myös juoman suhteen Vanhassa Testamentissa kerrotaan: ”Ja Herra sanoi Moosekselle: ’Mene kansan edellä ja ota kanssasi muutamia Israelin vanhimmista ja ota käteesi sauvasi, jolla löit virtaa, ja mene! Katso, minä seison siellä sinun edessäsi kalliolla Horebin luona; ja lyö kallioon ja siitä on juokseva vettä, niin että kansa saa siitä juoda’. Ja Mooses teki niin Israelin vanhimpien edessä”.

Tästähän saa sen käsityksen, niinkuin kyseessä olisi tavallinen kallio, josta juoksisi tavallinen vesi

kansan juotavaksi. Mutta Paavali, joka itse oli erittäin hyvin perehtynyt juutalaiseen salatieteeseen, mystiikkaan ja symboliikkaan, hän ottaa asian aivan toiselta kannalta. Hän mm. sanoo: ”— ja joivat kaikki samaa hengellistä juomaa; sillä he joivat hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi; ja se kallio oli Kristus”.

Asia joutuu tässä kokonaan toiseen valoon. Kysymyksessä ovat sisäiset, esoteeriset asiat. Niinpä Paavali yleensäkin käsittelee Vanhan Testamentin kertomuksia sisäisen elämän vertauskuvallisina esityksinä.

Huomaamme näinollen — ja käytännöllinen kokemuksemme yhtyy siihen — että Vanhan Testamentin historiallisten kertomusten todellinen arvo kätkeytyy vertauskuvien taakse. Kysymyksessä on Salaisen Veljeskunnan yleismaailmallinen työ ihmiskunnan hyväksi. Voimme sanoa, että kukin Salaisen Veljeskunnan vihitty jäsen toimii voimiensa mukaan kuka kymmenen, kuka viidenkymmenen, kuka sadan, kuka tuhannen palvelevan veljen keralla ihmiskunnan henkisessä kasvatustyössä. Taivasten valtakunta ja sen valittu kansa ei ole mikään tavallinen kansa tai valtio sellaisenaan. Ei se ole sellaisenaan juutalainen, ei kreikkalainen, ei roomalainen, ei suomalainen tai ruotsalainen kansa tai valtio.

Jokainen kansa on jollain tavalla Jumalan tai kohtalon valitsema. Jokainen kansa on kutsuttu toteuttamaan kohtalonsa mukaista ihannetta. Ja kansa onnistuu sikäli kuin se etsii totuutta, Jumalaa, sikäli kuin se kuuntelee tietäjien, jumalallisten profeettain

ohjausta. Sillä kansankin edessä on tavoiteltava kuolemattomuuden ihanne. Mutta varsinainen valittu kansa on Salainen Veljeskunta, sen jäsenet ja ryhmät kaikissa kansoissa ja kaikkina aikoina.

Tämän Veljeskunnan elämässä, työssä ja historiassa on aina ollut monia asteita eli vihkimyksiä. Siten siinä on todella kuljettu herraudesta herrautteen, kirkkaudesta kirkkauteen, niinkuin jossain on sanottu.

Kuitenkin tämä vihittyjen ja heidän oppilaittensa valittu, yleismaailmallinen kansa kuin luonnostaan jakautuu kahteen suureen asteeseen. Vanhan Testamentin puhetapaa käyttäen ne ovat Tunnustajat ja Kilvoittelijat. Juuda onkin suomennettu: "Tunnustaja", Israel: "Jumalan voittaja", Jumalan kilvoittelija.

Nämä molemmat asteet voivat ihmisten käsissä vääntyä kieroön, jopa mennä kokonaan irvikuvalliseksi. Niinpä historiallisen Jeesuksen oppilaista yksi oli nimeltään Juuda. Hän kyllä tunnusti Mestarin, mutta ei tunnustanut hänen viisauttansa, oppiaan, ja siksi petti hänet.

Juudan petos johti hänet itsensä tuhoon, itsemurhaan.

Juuda voi myös petoksessaan muodostua joukolliksi. Niinhän kristikunta kirkkoineen tunnustaa kyllä Jeesus Kristuksen, mutta vuodesta 325, jolloin kristillisyyys muodostui valtiokirkoksi, kirkko ei ole tunnustanut Mestarin viisautta, ei Vuorisaarnassa esitettyä oppia. Siten kirkko on ollut kollektiivinen Juudas, joka on pettänyt Mestarinsa. Mutta tämä

kirkon petos johti myös kristikunnan tavallaan itsemurhaan, kaikkien sotaan kaikkia vastaan.

Kysymmekin nyt: kuka on oikea Juuda, oikea Tunnustaja? Lyhyesti: se on hän, joka tunnustaa sekä Mestarin että hänen oppinsa, ja pysyy siinä.

Olettakaamme, että meidän päivinämme olisi, tai on, joku todellinen Mooseksen ja hänen kymmenen käskynsä Tunnustaja. Yksi Mooseksen kymmenestä käskystä on: *älä tapa*. Jos nyt joku tunnustaa tämän opin, niin hän kieltäytyy tappamasta.

Mutta samalla tuo Tunnustaja joutuu kokeelle. Häntä velvoitetaan osallistumaan joukkomurhaan sodan muodossa. Ellei hän petä Mestaria ja hänen oppiaan, silloin hän on voinut joutua pidätetyksi. Kun hän edelleen pysyy uskollisena ja syventyy tappamattomuuden periaatteeseen, silloin hän huomaa — hän voi huomata — tulleensa lähelle Jeesusta. Hän ymmärtää, että Jeesuskin oli pidätetty, ja pidätetty nimenomaan siksi, ettei hän pettänyt aatetta, totuutta. Niinhän Pekka Ervast sanookin, että jos ihmisen minkä tahansa Mestarin opista tekee totta, silloin hän ennemmin tai myöhemmin tulee Jeesus Kristuksen luo.

Täten Mooses tappamattomuuden käskyllään on johdattanut Tunnustajan Kristuksen luo. Hän tutustuu ja syvenee Vuorisaarnan viiteen käskyyn, joista ensimmäinen on: *älä suutu*, *älä edes suutu*.

Tällainen on Juuda, sekä vääristyneenä että oikeana. Oikea tunnustus johtaa sisäiseen Jumal-kokemukseen. Tältä pohjalta käy ymmärrettäväksi kun sanotaan, että Jeesus on Juudan sukua, tai että pe-

lastus on juutalaisista. Historiallisesti tämä on sitenkin totta, että Jeesus syntyi juutalaiseen heimoon. Mutta tämä on myös — ja ennen kaikkea — totta sillätavoin, että pelastus lähtee oikeasta tunnustamisesta, Mestarin ja hänen oppinsa käytännöllisestä tunnustamisesta ja seuraamisesta.

Sillä tällainen tunnustus vie — niinkuin jo sanoimme — sisäiseen Jumal-kokemukseen, henkiseen uudestisyntymiseen. Ihminen päivätietoisuudessaan yhtyy sisäiseen Jumalaan, tai sisäinen Jumala yhtyy häneen, mitenpäin sen tahdomme sanoa.

Tällöin on Tunnustajasta tullut Israel, Jumalan voittaja, lyhyesti: Kilvoitteli. Hänen kilvoitukseensa — jollaisesta Paavalikin puhuu omana kokemuksenaan — on siinä, että hän tekee työtä Hyvän Lain puolesta, Jumalan valtakunnan puolesta Vuori-saarnan Mestarin johdolla.

Tällaiselle työntekijälle on jo Juuda-asteessa, mutta etenkin sitten Israel-asteessa, jooga eli mietiskely välttämätön. Siinä on hänen varsinainen ns. pyhä sotansa. Se ei ole ensinkään sotaa, sillä ei siinä ketään tapeta. Se on säännöllisesti ja alituisesti jatkuvaa ajatuksen ja tahdon luovaa ponnistusta siihen suuntaan, että Jumalan tahto hänessä ja hänen työnsään ilmenisi.

Jooga merkitseekin yhtymistä, yhtymistä sisäiseen Jumalaan, taivaalliseen Isään. Se on samaa jota Jeesus Isämeidässä neuvoo oppilaitaan päivittäin tekemään. Samasta asiasta puhuvat yleensä kaikki todelliset opettajat. Erittäin syvällisesti ja valaisevasti

siitä puhuu Pekka Ervast kirjoissaan ja opetuksissaan.

Juuri tätä joogaa on voitu kuvailla sodan, etenkin valloitus sodan, vertauskuvalla. Sillä joogassa ihminen todellakin valloittaa uusia alueita sisäisessä sieluelämässään. Joogassa voi ihmiselle selvitä, mitä merkitsee auringon ja kuun pysähtyminen koko päiväksi, koko voittoisan toiminnan ajaksi. Eivät ne ole ulkoinen kuu ja aurinko, jotka pysähtyisivät. Ne ovat aurinkoa ja kuuta vastaavat ylemmät ja alemmat sieluvoimat, tunne- ja ajatusvoimat, jotka pysähtyvät, joiden ylitse ihminen saa käyttövallan. Jokainen, joka on harjoittanut joogaa, mietiskelyä, tietää, miten vaikeata on oppia hallitsemaan kuu- ja aurinkovoimiaan, alempia ja ylempiä ajatusvoimiaan. Johan jokainen luova taiteilija tuntee tämän vaikeuden. Vaikea hänen on päästä inspiratioon, ja vaikeata hänen on siinä pysyä. Mutta joogin, Jumalan valtakunnan luovan työntekijän inspiratio täytyy olla vielä syvempi. Sillä se on ihmisen ja Jumalan yhtymistä.

Mutta kerran se onnistuu. Joogi saavuttaa kontemplation, yhtymisen. Hän yhtyy aurinkoon, korkeampaan minäänsä, jolloin persoonalliset kuuvoimat ovat hillittyinä, eivätkä häntä luovassa työssään häiritse. Hän pysyy siinä tilassa koko päivän, joka sekin on symbolia. Sillä hän pysyy aina, sanokaamme: yöt päivät, henkisessä mielentilassa. Mutta erikoisesti hän on siinä tilassa mietiskelyn ajan, tai myös sen ajan, minkä määrätty luova työ kestää.

Ja ainakin tämän ajan hän on erikoisella, varsinaisella, teknillisellä tavalla Josua, suomeksi Vapah-taja. Sillä nyt hän on vapautunut alempien elementtien orjuudesta, kyeten toimimaan luovan Jumalan palvelijana. Jotkut mystikot ovat puhuneet joistain erikoissaavutuksistaan tällä alalla. He ovat voineet sanoa saavuttaneensa joko yhden tai jonkun kerran elämässään turia- eli haltiotilan. Kuthuumi taas Mestari-kirjeissään sanoo jotain sellaista, että mestari on mestari silloin, kun hän toimii Mestari-tajunnassaan. Muutoin hän on tavallinen ihminen. Tuo "tavallinen" on kuitenkin ymmärrettävä oikealla tavalla. Sillä Pekka Ervast taas kertoo kokemuksistaan, että kun hän oli kokenut kosmillisen Jordan-kokemuksen, niin hän oli siinä tilassa, valossa, ehkä pari kuukautta, mutta jälkeenpäin hän kykeni milloin tahansa nousemaan samaan tilaan. Josuan tapauksessa taas sanotaan: "Ei ainoakaan päivä ole ollut sellainen, ei ennen eikä sitten, kun Herra kuuli yhden miehen äänen, sillä Herra soti Israelin puolesta". Voihan olla, että Josuan kertomuksen kirjoittaja ajattelee omaa suurinta kokemustaan, jommoista hänellä kukaties ei ole toista ollut.

Samassa Josuan kuvauksessa sanotaan myös, että Herra antoi taivaasta sataa suuria kiviä vastustajien tuhoksi. Mitä ovat nuo kivet? Se on vertauskuva siitä selkeästä ja voimakkaasta ajatusvirrasta, jonka Mestari lähettää työtä tekevän oppilaansa avuksi, jolla Mestari palvelevaa ja työtä tekevää oppilastaan tukee ja auttaa. Herra "sotii" Israelin puolesta juuri

siten, että Mestari tekee tajunnallisesti työtä yhdessä oppilaansa kanssa ihmiskunnan auttamiseksi.

Tämän jälkeen seuraa luolaan paenneitten viiden kuninkaan käsittely.

Saamme avaimen tähän asiaan muistaessamme, että seemiläisyys syntyi viidennen juurirodun valmistavissa alkuvaiheissa, kauan sitten. Nuo viisi kuningasta olivat tällöin kunkin rodun tyyppi, aate eli ihanne. Rotujen suuressa murroskaudessa nuo kuninkaalliset tyypit oli perinpohjin tarkistettava, ymmärrettävä ja siis siten voitettava. Oli ymmärrettävä niiden tarkoitus ja siten ikäänkuin alkutekijöihinsä hajoitettava; kuvaannollisesti: tapettava. Sitten ne oli uudelleen kokoonpantava eteenpäin vievän uudistuvan aatteen mukaisiksi. Senjälkeen heidät työnnettiin takaisin luolaan, sanokaamme vihkimysluolaan, missä ne vaikuttavat vihkimysvoimina alkaneessa viidennessä juurirodussa. Lopuksi sanotaan, että kun ne viisi kuningasta näin käsiteltyinä työnnettiin luolaan ja pantiin suuria kiviä luolan suulle, että ne kuninkaat ovat siellä vielä ”tänäkin päivänä”. Toisin sanoen: nämä uudistetut vihkimysaatteet vaikuttavat koko viidennen juurirodun aikana.

— — —

Tällätavoin on ihmisiä kautta aikain kulkenut salaisen eli sisäisen puhdistuksen ja vihkimyksen tietä yhä vastuunalaisempiin tehtäviin elämän suurella näyttämöllä.

Täydennyksenä tähän on muistettava eräs asia — joka kirkollisessa valtapyrkimyksessä ensin kiellettiin ja sitten unohdettiin. Se on oppi kehityksestä,

jälleensyntymisestä. Sillä vain uudelleen ja uudelleen tapahtuva jälleensyntyminen antaa ihmisminuudelle mahdollisuuden jatkuvaan kehitykseen.

Vaikkei Vanhassa Testamentissakaan — syystä mistä hyvänsä — suoranaisesti puhuta jälleensyntymisestä, niin esitys kokonaisuudessaan on sellainen, että jälleensyntyminen on siinä edellytetty. Niinpä Sananlaskujen 8 luvussa, jossa Viisaus esiintyy puhujana, sanotaan: ”Ennenkuin hän teki maan tanteineen ja maanpiirin alkumullat... silloin olin hänen luonaan tekijänä ja olin ihastuksissa päivä päivältä leikitellen aina hänen kasvojensa edessä, leikitellen hänen maansa piiriä pitkin, ja ilonani olivat ihmislapset”.

Tämä on sinään merkityksellinen ja sisältörikas lausunto. Siinä piilee se salatieteellinen tosiseikka, että ainakin osa nykyistä ihmiskuntaa oli saavuttanut ihmisasteen jo maapallon edellisessä luomispäivässä, kuumanvantarassa. Ja Viisaus iloitsi siitä, että tämä maapallo alkoi muodostua uutta, nykyistä eli neljättä luomispäivää ja sen vaatimuksia vastaavaan tilaan. Jumalallinen Viisaus — kreikaksi teosofia — iloitsi siitä, että sillä jälleen oli tilaisuus ihmislasten opettamiseen ja opastamiseen.

Mutta Viisaus ei iloitse vain siitä, että sillä on tilaisuus auttavaan opastamiseen, vaan ainakin yhtä paljon siitä, että se saa ihmislapsissa herätetyksi kiinnostuksen oppimiseen. Onhan sanottu, että koko luonto riemuitsee, kun yksikin ihminen saavuttaa mestariuden, ratkaisevan elämisen ja toimimisen taidon.

Ja koska Salainen Veljeskunta on olemassa, niin onhan se todistus siitä, että Viisaus on ainakin jonkun verran myös työssään onnistunut. Ja niinkuin ihmislapsilla oli vapaus ennen nykyisen luomispäivän alkua, samoin sillä tulee olemaan vapaus taas ennen seuraavan eli viidennen luomispäivän alkua. Sillätavoin ihmiskunta tulee aikakausien, pienempien ja suurempien aikakausien vierieissä saavuttamaan yhä suurempia tehtäviä jumalallisessa luomistyössä.

Lisäämme vielä, että Salaisen Veljeskunnan Viisaus voi meidän päivinäimme iloita siitä erittäin suuresta ja ratkaisevasta saavutuksesta, että Karman johto on siirtynyt alempien henkivaltojen kädestä aurinkovoimien eli Kristuksen, Isän, käteen. Sillä se merkitsee, että Karma ei enää ajattele ja pidä silmällä, miten ihmiskunnan kärsimykset saataisiin lisääntymään — jotta ihmiset siten viisastuisivat —, vaan Karman johto pitää pikemminkin silmällä sitä, miten ihmiset oppisivat totuuden rakkaudessa ja hyvyyden voimassa palvelemaan, toisiaan auttamaan, ja siten kärsimykset ja muut vaikeudet jatkuvasti voittamaan.

III

LÄHTÖ EGYPTISTÄ — SEKÄ ENNEN ETTÄ MEIDÄN AJALLAMME

Suhteessamme ns. pyhiin kirjoihin palautamme vielä mieleemme erään tärkeän asian. Asia on se, että vaikka pyhät kirjat ovat puetut historialliseen muotoon — ja vaikka ne sitä ovatkin — ei niiden arvo kuitenkaan tyhjene tai rajoitu siihen. Ne ovat samalla vertauskuvallisia esityksiä — niinkuin jo edellä on puhe ollut — henkisen elämän kaidalla tiellä kulkijain kokemuksista kautta aikain. Niinhän on Uudessa Testamentissa esiintyvän Jeesus Kristuksenkin elämäkerran laita. Se on historiallinen kertomus Jeesuksen elämästä, mutta se on samalla kuvaus vihkimyksen tiellä kulkijan kokemuksista, niistä kokemuksista, joita kokee se ihminen, joka lähtee käytännössä seuraamaan Vuorisaarnan viittä käskyä ja muita sen neuvoja. Tällöin sisäisen Kristuksen syntymä on hänen ensimmäinen vihkimykse-nsä, kaste toinen, kirkastus kolmas, ristiinnaulitse-

minen neljäs, ylösnouseminen ja taivaisiin astuminen viides.

Samoin on Vanhan Testamentin historiallisten kertomusten laita. Vaellus vertauskuvallisesta Egyptistä kohti luvattua maata on yhä todellisuus niiden yksilöiden ja ryhmien elämässä, jotka kulkevat puhdistuksen ja vihkimysten kaitaa tietä.

Lähtiessämme nyt tutkimuksissamme etenemään, on meillä ensimmäinen tehtävämme: selvittää Egyptin kuvaannollista merkitystä. Sillä Egypti tässä kertomuksessa joutuu esittämään sitä maata, jossa totuudenetsijöitä orjuutetaan. Siten Egypti joutuu huonoon valoon. Ja kuitenkin ei muinainen Egypti liene ollut sen syntisempi kuin muutkaan maat tai kansat. Olihan Egyptin pyramideissa oivallinen mysteerio-koulu. Parhaimpana aikanaan egyptiläinen sivistys oli korkealle kehittynyt. Uuden Testamentin kertomuksesta näemme vielä, kuinka Jeesuksen vanhemmat lapsensa kanssa joutuvat etsimään turvaa Egyptistä.

Näinollen joudumme kysymään: millainen on se nykyaikainen "Egypti", jossa totuudenetsijöitä orjuutetaan?

Egypti on tässä kertomuksessa laatunimi, suomennettuna: "Musta, synkiä". Sellainen voi olla jokainen korkealle kehittynyt sivistyskansa, valtio, joka on keskuudessaan luonut oivallisen järjestyksen, mutta on sitten jäykistynyt eräänlaiseen pintapuolisuuteen, muodollisuuteen siten, ettei se enää ole herässä suhteessa Salaiseen Veljeskuntaan, alkuperäiseen Mestariin ja hänen oppiinsa, neuvoonsa ja joh-

toonsa. Päinvastoin todelliset tietäjät ja heidän oppinsa joutuvat syrjäytetyiksi, orjuutetuiksi, vieläpä sorron ja vainon alaisiksi.

Niinpä joudummekin tässä suhteessa tekemään hämmästyttävän toteamuksen ainakin Euroopan ja yleensä Lännen kansojen elämässä. Sillä nämä kansat ovat luoneet tavallaan korkean sivistyksen, vieläpä ovat nimittäneet itseään Jeesus Kristusta seuraaviksi kristityiksi, mutta siitä huolimatta näiden kansojen tila on ollut sikäli "mustan synkiä", että ne ovat mitä jyrkimmin torjuneet Jeesus Kristuksen käytännöllisen siveysopin ja ne ihmiset, jotka käytännössä ovat tahtoneet pysyä Vuorisaarnassa esitetyssä Kristuksen opissa. Todellisia Tunnustajia, todellisia Kilvoittelijoita kristikunnassa ei ole vain syrjäytetty, orjuutettu, vaan niitä on verisesti vainottu. Eivätkä vain valtiot ole näin menetelleet. Se on nimenomaan ns. kristillinen kirkko, joka kaikessa tässä sorrossa on esittänyt mitä häikäilemättömintä johtajan osaa. Perinpohjaisella kiivaudella kirkko on hyljännyt Jeesus Kristuksen elämällään ja opetuksellaan esittämän todellisen kristinuskon. Tämän tilalle "mustan synkeä" kirkko asetti karkean sijaissovitusopin, juutalaisten ja roomalaisten toimittaman Jeesuksen teloituksen.

Tälle verisen karkealle sijaissovitusopin pohjalle rakennettu kristikunnan elämä on sitten ollut jatkuvaa sotien, vainojen ja teloitusten värittämää murhenäytelmää. Ja mitä muuta se olisikaan voinut olla senjälkeen, kun Mestarin esittämä inhimillis-juma-

lallinen oppi hyljättiin, kun lähtökohdaksi asetettiin verinen väkivallan teko.

— — —

Päästyämme näin selville Egyptin laadullisesta merkityksestä, nähtyämme sen merkitsevän samaa kuin Kalevalan Pimeä Pohjola, tai pimeän synkäksi mennyt länsimainen, kirkollis-kristillinen sivistys, siirrymme nyt israelilaisten Egyptistä lähtöön.

Esityksemme lähtökohdaksi tulee kolmikko: Aabraham, Iisak ja Jaakob. Kertomuksessa puhutaan erikoisesti Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumalasta. Huomaamme, että tämä kolmikko edustaa jollain tavalla Logoksen kolminaisuutta: Isää, Poikaa ja Pyhää Henkeä. Aabraham joutuu edustamaan Isää. Aabrahamhan onkin suomennettu: ”Paljon joukon isä”. Iisak joutuu edustamaan Poikaa, joka on suomennettu: ”Nauru, iloinen”. Jaakob, myöhemmin Israel, joutuu edustamaan Pyhää Henkeä. Siis jotenkin samoin kuin Kalevalassa Väinämöinen, Lemminkäinen ja Ilmarinen.

Samoin Jaakobin kaksitoista poikaa joutuvat edustamaan Eläinradan kahtatoista merkkiä. Siis jotenkin samoin kuin Jeesuksen kaksitoista oppilasta, josta asiasta Pekka Ervast puhuu kirjassaan ”Ihmisyyden uskonto”.

Tähän kosmologiseen puoleen emme tässä kuitenkaan tämän enempää puutu. Tähän asiaanhan lukija voi saada valaistusta mainituista kahdesta Pekka Ervastian kirjasta. Siirrymme asian psykologiseen puoleen. Tällöin on erikoisena lähtökohtana Jaakob, joka myöhemmin saa nimen Israel.

Jo tämä nimien muuttaminen osoittaa, kuinka tärkeätä osaa nimet tässä kertomuksessa — niinkuin yleensäkin mystillisten kirjojen kertomuksissa — näyttävät. Kun nimet tässä merkitsevät laatua, niin ne jo — ainakin muutamissa tapauksissa — sisältävät yhden avaimen kertomuksen ymmärtämiseen. Vertauksen vuoksi mainittakoon Bynyanin ”Kristityn vaellus”. Jos nimet suomennoksessa olisi jätetty suomentamatta, niin ”Kristityn vaellus” olisi jäänyt ilman sitä sielukasta mehua, mikä sen nimissä esiintyy. Samoin jos Vanhan Testamentin suomennoksessa myös nimet olisi asiallisesti suomennettu, niin jo se seikka olisi tehnyt kertomuksen lukijalle hiukan läheisemmäksi, kiintoisammaksi, ymmärrettävämmäksi. Ajatelkaamme, esim. Iisak nimeä, joka on suomennettu ”nauru, iloinen”. Nauru ja ilohan on läheisessä yhteydessä rakkauteen, lempeen, siis Lemminkäiseen.

Mutta jatkakaamme. Jaakob on suomennettu: ”Tallaaja, polkija”. Tällainen nimi on erittäin kuvaava. Ymmärrämme muutta mutkitta, että tuollaisia Tallaajia ovat ne, monastikin kyvykkäät ja uskonnollisestikin puuhakkaat ihmiset, jotka etupäässä ajattelevat omaa persoonallista, itsekästä etuaan, kunniaansa ja valtaansa. Juuri sellaisethan ovat jalkoihinsa tallanneet Vuorisaarnan Mestarin ja hänen oppinsa.

Myöskin tässä tallaamisessa esiintyy jotain alempaa, hämäräperäistä magiaa, tai oveluutta. Niinpä kun Jaakob oli appensa Laabanin kanssa — suom. ”Valkoinen, hohtava” — tehnyt sopimuksen, että

kaikki pilkulliset eläimet tulevat Jaakobille, niin Jaakob laittoi kirjavia keppejä eläinten juomapaikoille. Tämä vaikutti, että eläimet synnyttivät runsaasti kirjavia jälkeläisiä. Ja niin Jaakob saavutti suuren rikkauden — Laabanin tietenkin jäädessä heikom-
malle puolelle. Näennäisesti tämä oli rehellistä peliä, koska se perustui selvään sopimukseen. Mutta todellisuudessa siinä käytettiin oveluutta ja maagillista vaikutusta itsekkääseen tarkoitukseen. Ja sehän on noituutta. Sellaisesta tulee myöhemmin noitujalle itselleen huonot seuraukset, huonoa karmaa.

Aikojen kuluessa jotkut näistä lahjakkaista, ovelanviisaista tallaajista ovat heränneet huomaamaan kieron asemansa niin voimakkaasti, että ovat todella ruvenneet etsimään elämässä itsessään olevaa totuutta, Jumalaa. Ja joku yksilö heidän joukossaan on silloin tällöin ponnistanut ratkaisuun saakka. Niin teki kertomuksemme Jaakob. Hän löysi Jumalan, voitti itsessään yhteyden sisäiseen Jumalaan. Ja silloin hän ei enää ole tallaaja, vaan Israel, Jumalan voittaja, kilvoittelija.

Tässä yhteydessä voimme katsella Jaakobia vielä ”kosintaretkeläisenä”, niinkuin Pekka Ervastin ”Kalevalan Avaimen” mukaan voimme häntä myös nimittää. Hänhän saa lopulta kaksi vaimoa, sisarukset Lean ja Raakelin.

Henkisen elämän yhteydessä tässä ei ole kysymyksessä sukupuolinen avioliitto. Vaimot tässä kuvaavat sitä ihannetta, aatetta, velvollisuutta, jonka toteuttamiseen ihminen vihkiytyy. Löytääkseen tämän aatteen Jaakob palvelee seitsemän vuotta. Se on ta-

vallinen määrä kulkemista puhdistuksen tiellä ennen vihkimystä. Ja niin Jaakob saa ensimmäisen vaimon, Lean, suomennettu: "Väsynyt, murhetta pitävä".

Ja mikä on tämä Lea, väsynyt, murhetta pitävä? Voimme sanoa, että Lea edustaa karmaa, tavallisia, maallisia velvollisuuksia. Ne voivat tuottaa ihmiselle väsymystä ja murhetta, mutta täytettävä ne on, viimeistä piirtoa myöden. Eikä ole otettava päälleen uusia maallisia velvollisuuksia. Mitä utterammin ihminen palvelee tätä karmallista Leaa, täyttää huolella ja täsmällisesti tavalliset, jokapäiväiset velvollisuutensa, sitä utterammin ja paremmin ja nopeammin hän valmistuu vastaanottamaan toista vaimoa, Raakelia.

Tämä toinen vaimo edustaa dharmaa, ihannetta ja sen antamaa velvoitusta. Raakel on suomennettu: "Lammas", joten tämän nimen merkitys vain välillisesti ilmaisee, mistä on kysymys. Itsekasvatuksen kannalta se voi merkitä, että ihmisen on kesytettävä eläimellinen luontonsa lampaan tapaiseen lempeyteen. Muutoin hän ei osaa ihannetta toteuttaa. Sanoohan Jeesuskin olevansa lammasten paimen. Tämä merkitsee, että ihminen ei voi olla varsinaisesti Mestaria lähellä ja hänen oppilaanaan, ellei hänen eläimellinen luontonsa puhdistu ja vapaudu karkeudesta, rajuudesta ja aistillisuudesta. Hänen eläimellinen luontonsa täytyy olla puhdas, nöyrä, altis uhrautuvaisuuteen Mestarin johtamassa työssä. Sillä Mestarin johtama työ yleensä pyrkii siihen, että ihmiset puhdistuisivat eläimellisyydestään karmallisen

velvollisuutensa huolellisella täyttämällä (Lea), että he ymmärtäväisen nöyrytyneinä tekisivät työtä taivaallisen ihmisyyssaatteen (Raakel) puolesta.

Näin vihkiytyneenä Jaakob joutuu poikiensa vaikutuksesta Egyptiin. Sanoimme jo, että kosmillisesti nämä pojat edustavat Eläinradan kahtatoista merkkiä. Mutta psykologisesti ne edustavat niitä kykyjä ja ominaisuuksia, joita ihmisessä herää ja kasvaa hänen ihanteellisten pyrkimystensä ja noiden kosmisten voimien yhteisvaikutuksesta. Lea-pyrkimykset kasvattavat noita kahtatoista poikaa eli ominaisuutta valmistavassa asteessa, Raakel-pyrkimykset taas niiden varsinaisessa, luovassa asteessa.

Näiden poikiensa, kykyjensä ja ominaisuuksiensa vuoksi Jaakob eli Israel, Kilvoittelija — myöskin seuraavissa ruumistuksissaan — saavuttaa luottamuksellisen aseman yleensä yhteiskunnassa. Sillä hänellä on sielussaan Lea, se on hän on taitava ja huolellinen velvollisuuksiensa täyttämässä. Siksi hän kunnollisuudellaan saavuttaa luottamusta ja vaikutusvaltaa.

Mutta hänellä on sielussaan myös Raakel, se on hän yhä etsii totuutta, Jumalaa, ihanteensa käytännöllistä toteutumisen mahdollisuutta.

Ja tämä aiheuttaa ristiriitaa sekä suhteessa ympäristöön että myöskin oman alemman ja ylemmän ymmärryksen välillä. Ympäristönsä silmissä hän alkaa olla liian ihanteellinen, haaveellinen, jopa epäkäytännöllinen. Ja hänessä itsessään on epävarmuutta. Tämän epävarmuuden ja levottomuuden hän yrittää vaimentaa uppoutumalla entistä enem-

män maallisten, karmallisten ja yhteiskunnallisten velvollisuuksien täyttämiseen. Tätä kuvanee se, että aluksi vain Lea on hedelmällinen, synnyttäen poikia, kykyjä. Mutta hiukan myöhemmin myös Raakel tulee hedelmälliseksi, se on myöskin ihanne ja sen puolesta uurastaminen synnyttää kykyjä, tottumusta, taitoa. Sentähden Jumal-kaipuu tulee yhä voimakkaammaksi, henkisen elämän velvoitus yhä ilmeisemmäksi.

Näiden ristiriitaisuuksien vaikutuksesta tai niiden vallitessa, esiintyy Mooses. Mooses on historiallinen henkilö. Jotkut tietävät tai vakuuttavat, että Mooses oli alkuaan egyptiläinen pappi, vihitty egyptiläisiin mysteereihin, ja hänen nimensä oli *Hosarsiph*. Mutta psykologiselta kannalta Mooses on laatu nimi: "Vedestä vedetty". Näinollen kyseessä voi olla Jeesuksenkin mainitsema vedestä syntyminen. Mooses on tällöin vihityn puhdistunut ja herkistynyt järjellis-siveellinen omatunto. Niinhän sanotaankin, että Herra itse hautasi Mooseksen, niin ettei kukaan tiedä, missä Mooseksen hauta on. Mutta psykologisesti katsoen Mooses, Laki, on haudattu tai kirjoitettu ihmisen siveellis-järjelliseen omaantuntoon.

Ristiriita Mooseksen ja Faraon välillä on siis ensisijassa siveellis-järjellinen ristiriita hallitsevan päivätajunnan ja omantunnon välillä. Faraonkin suunnennettu: "Tuhlaaja". Ihminen päivätaunnassaan on kuin se nuorempi veli, joka Jeesuksen esityksessä sai perintönsä ja tuhlassi sen. Ihminen päivätaunnassaan on altis jättämään henkisen harrastuksen sillensä. Kun Mooses, Laki, ihmisen siveellis-järjel-

linen omatunto, sanoo esim.: *älä tapa*, niin meidänkin päivien faraot, sivistyskansat, ovat laatineet omia ns. lakejaan, joiden mukaan he vaativat ihmisiä tappamaan toisiaan. Tätä järjestettyä toistensa tappamista ja ryöväämistä, sotimista, he pitävät — ovat ainakin näihinasti pitäneet — erittäin kunnioitettavana ja sankarillisena. Mutta niin ei tule aina olemaan. Vaikka Vanhassa Testamentissakin joku ”Mooses” yllättää tappamiseen, sotaan, niin sehän on kuin pilantekoa todellisen Mooseksen käskystä: *älä tapa*, niinkuin Pekka Ervast sanoo.

Ristiriita faraon ja israelilaisten välillä käy yhä vaikeammaksi. Muodostuvat nuo kuuluisat Egyptin vitsaukset. Milloin Egyptin virrat ja vedet muuttuvat vereksi, joka alkaa haista ja mädäntyä, tullen siten mihinkään kelpaamattomaksi. Milloin ilmestyy suunnaton määrä sammakoita, sääksiä, paarmoja, heinäsirkoja. Ihmisiin tulee paiseita, karjan lyö rutto. Rakeita sataa, yllättää pimeys. Viimeksi surmanenkeli tuhoaa esikoiset, alkaen valtaistuimella istuvan faraon esikoisesta vankihuoneessa olevan vangin esikoiseen asti, ja kaikki eläinten esikoiset, niin että Egyptissä ei ollut sitä huonetta, jossa ei ollut kuollutta.

Eräällä tavalla katsottuna tämä on kuvaus, erinomaisen tehostettu kuvaus siitä, miten ihmisten ja kansojen karma voi purkautua heidän ylitseen. On otettava huomioon, miten tavattomalla kekseliäisyydellä, oveluudella, tarmolla ja sitkeydellä ihmiset ja kansat puuhaavat toistensa kiusaksi ja päänmenoksi. Semmoinen heitä tavattomasti kiinnostaa, eivätkä he

pidä mitään uhrauksia liian suurina tässä asiassa. Nimittäin piinatakseen, painostaakseen ja tuhotakseen toisensa. Siinä suhteessahan meillä on jatkuva näytelmä käynnissä Euroopan ja yleensä maailman näyttämöllä. Toisiamme me yritämme tuhota, mutta samalla jokainen tuhoutuu vuorollaan. Sillä karman laki sanoo: mitä toiselle teet, sen myös itsellesi saat. Jeesuksen tavalla muun muassa näin sanoen: ”Kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat”. Lisäyksenä voisimme sanoa: kaikki, jotka valheeseen, oveluuteen, kiristykseen, kateuteen tai väkivaltaan ja pakkokeinoihin tarttuvat, ne aikanaan niihin myös hukkuvat. Elämä sallii ihmisille tällaisen vapauden. Me saamme tehdä pahaa, herätäksemme pahantekemisellämme aiheuttamissamme kärsimyksissä — jotta sitten oppisimme tekemään hyvää, menettelemään oikein, toimimaan Jumalan hyvän tahdon ja veljesrakkauden mukaisesti.

Se siitä. Palatkaamme noihin kuuluisiin Egyptin vitsauksiin. Siinä yhteydessä esiintyy eräs piirre, joka hämmästyttää ja tympäisee. Sillä samalla kun Mooses Herran määräyksestä saa aikaan nämä vitsaukset, samalla Herra lupaa paaduttaa — ja paaduttaakin — faraon sydämen. Tämä ei ole reilua peliä. Mikäli sellainen herra todella esiintyy, ei se ole rakkauden Isä, vaan pikemminkin kaksimielinen ihmisten kiusaaja, paha henki. Noin anteeksi pyytäen voidaan sanoa, että se muistuttaa kissan leikkiä hiiren kanssa. Miksi kissa on päästävinään hiiren menemään, kun kuitenkin heti nappaa sen jälleen kiinni... Samoin: miksi faraon sydäntä yritetään vit-

sauksilla herätellä, niin että hän päästäisi israelilaiset menemään, kun samalla on jo etukäteen varma päätös tai aikomus paaduttaa faraon sydän uudelleen, niin ettei hän sittenkään päästäisi israelilaisia menemään...

Näyttää niinkuin tämä merkillisen kaksimielinen herra olisi etukäteen päättänyt ohjata asiat Egyptissä siihen tilaan, että hän saisi ainakin näennäisen syyn tai oikeuden suuren murhenäytelmän toimeenpanemiseen: tuhotakseen kaikki esikoiset Egyptissä!

Mutta tällaista menetelmäähän jo tavallisessakin kielenkäytössä sanotaan vähintäänkin provosoinniksi.

Toinen asia on, että ihmiset omassa sieluelämässään ovat taipuvaisia jonkunlaiseen paatumukseen. Kun ihmistä kohtaavat karmalliset vaikeudet, sairaudet tai muut, silloin hän voi jotenkin herätä ja hän ajattelee, että hänen on yritettävä muuttaa elämänsä henkevämpään, jumalaisempaan suuntaan. Mutta vaikeuksien helpottaessa ihminen on taipuvainen unohtamaan lupauksensa, jättäytyy entiselleen ja siten paaduttaa itsensä, sydämensä. Sellaiseen ihminen on taipuisa alemmassa, hallitsevassa minässään, siis valtaistuimella istuvassa faraossaan, elämänsä tuhlaajassa.

Vanhan Testamentin kertomuksessa farao lopulta myöntyy, ja israelilaiset saavat lähteä matkalle. Kuitenkin faraon sydän vielä tällöinkin senverran paatuu, ettei hän malta olla lähettämättä miehiään ja ratsujaan ajamaan takaa poistuvia israelilaisia. Mutta silloin tapahtuu niin, että Mooses lyö sauvalaan Punaisenmeren kahtia, jolloin israelilaiset vael-

tavat kuivin jaloin yli meren, mutta jälessä tulevat faraon joukot hukkuvat sinne.

Ilmeistä symboliikkaa tämäkin. Mutta jääköön se nyt tässä yhteydessä sillensä. Sensijaan kysymme: mikä on tuo ihmeellinen sauva, jolla lyödään Punaisenmeren vedet kahtia, joka välillä muuttuu käärmeeksi, ja jolla Mooses tekee monia voimatekoja?

Ensiksi muistamme puhutuksi hierofantin sauvasta. Hierofantti kosketti vihittävää sauvallaan, ja silloin vihittävälle tapahtui jotakin. Ehkä juuri silloin meni vihittävän sieluelämässä astraalinen meri, tunne-elämä siten kahtia, että hän oppi erottamaan totuuden valheesta, puhtaan tunteen himosta. Siten hän osasi entistä paremmin kieltäytyä himosta, joten himon voimakeinot aivan kuin hukkuivat astraaliseen mereen, ja ihminen vähitellen vapautui niistä.

Myös muistamme puhutuksi vaeltajista, joilla oli sauva toisessa kädessä ja pieni kulho toisessa. Nämä olivat todellisia, sillä sellaiset esineet vaeltajilla yleensä olivat. Ja kuitenkin ne olivat myös symboleja. Sillä sauva kuvasi itsenäisyyttä, kulho nöyryyttä. Toisella tavalla sauva kuvasi järkeä, kulho tunnetta, sydäntä. Vaeltajan oli opittava seisomaan omilla jaloillaan, niin siveellisesti kuin taloudellisesti. Eikä hän saanut koskaan keltään mitään pyytää. Jos ihmiset hänelle jotain antoivat, saattoi hän sen nöyränä ottaa vastaan, kiitollisena, loukkaantumatta koskaan mistään.

Nyt tulemme käärmeeseen. Sillä Mooseksen sauva saattoi muuttua myös käärmeeksi. Ja sitten muistamme, kuinka okkultisessa kirjallisuudessa ihmistä

verrataan käärmeseen, verrataan niin huonossa kuin hyvässäkin merkityksessä. Kun esim. Johannes Jordanilla kastoi ihmisiä parannukseen ja näki paljon fariseuksia ja saddukeuksia tulevan kasteelle, sanoi hän: "Te kyykäärmeitten sikiöt, kuka on neuvonut teitä pakenemaan tulevaista vihaa?" Samoin sanoi Jeesus kirjanoppineille ja fariseuksille: "Te käärmeet, te kyykäärmeitten sikiöt".

Mutta niinkuin käärmeitä on myrkyllisiä ja myrkyttämiä, samoin on kahdenlaista magiaa. On mustaa, kuolemaa tuottavaa, ja on valkoista, elämää aiheuttavaa. Niinpä Jeesus sanoo oppilailleen: "Olkaa siis älykkäitä kuin käärmeet ja viattomia kuin kyyhkys". Voimme huomata, että älykkyys tässä vastaa itsenäisyyden sauvaa ja kyyhkynen nöyryyden kulhoa.

Ja sitten Jeesus sanoo edelleen: "Niinkuin Mooses ylensi käärmeen erämaassa, samoin pitää Ihmisen Poika ylennettämän". Kysymme: mikä on se Ihmisen poika, joka voi olla alennuksessa, ja joka on siitä alennuksesta ylennettävä? Se Ihmisen poika on jokaisessa ihmisessä oleva inhimillinen, päivätietoinen minuus. Se on kirjaimellisesti Ihmisen poika, koska varsinainen Ihminen on henki-itse, korkeampi minä, ja alempi, päivätietoinen minuus on vuodatus siitä, on siis sen poika. Ja tämä Ihmisen poika on alennuksessa silloin, kun ihminen tyytyy elämään henkisessä tietämättömyydessä, aistillisuudessa ja itsekkyydessä, ylpeydessä, kunnian- ja vallanhimossa. Ja alennus menee synkemmäksi, mikäli hän käyttää henkisiä, maagillisia voimia itsekkäihin tarkoituksiin. — Tästä

kuoleman tilasta, jota myrkyllinen kyy symbolisoi, ihmisen on nostettava päivä tietoisuutensa taivaalliseen älykkyyteen, puhtauteen ja viattomuuteen, jollaista tilaa myrkytön käärme ja kyyhkynen symbolisoivat. Kun näin tapahtuu, silloin ajatuksen ja mielikuvituksen voima on se mahti, se maagillinen taikasauva, jolla ihminen lyö kahtia astraalisen himojen meren vedet. Mestarin johdolla ja hyviin voimiin luottaen ihminen oppii elämänsä tiellä kävelemään niin, ettei hän vajoa himojen mereen, ei astele aistillisuuden, kateuden tai mustasukkaisuuden rämeikössä. Hänen jalkansa täytyvät olla puhtaat. Ne puhdistuvat ja pysyvät puhtaina mikäli ihminen oppii ja opettelee kulkemaan Mestarin viitoittamalla tiellä.

— — —
Nyt meidän on vielä palattava egyptiläiseen esikoisten surmaan.

Taasankin Herran määräyksestä israelilaisten oli teurastettava vuoden vanha virheetön karitsa. Tämän karitsan verellä heidän oli sivelttävä asuntonsa molemmat pihtipielet ja ovenpäällinen. Näin merkittyihin asuntoihin surmanenkeli ei poikennut sinä yönä, jona hän surmasi egyptiläisten esikoiset.

Kirjaimellisesti tämäkin taasen on mitä hämäreperäisintä, raainta ja taikauskoisinta hommaa. Kuitenkin ymmärrämme, että tällaisenkin vertauskuvan taakse kätkeytyy joitain — ja arvokkaitakin — henkisen elämän todellisuuksia. Niinpä tämä näytelmä johtaa siihen asiaan, mikä elämässä onkin oleellinen ja keskeinen: uhrautumiseen.

Luonnollisesti tässä asiassa on myös kehitystä. On opittava uhrautumaan yhä hienommalla, syvällisemmällä ja henkevämmällä tavalla. Aluksi se voi tapahtua ruumiillisella tavalla, tilapäisesti. Tyypillisesti se tapahtuu kun ihminen on pannut ruumiillisen elämänsä alttiiksi pelastaakseen toisen ihmisen esim. palavasta talosta, tai hukkumasta veteen. Siinä on voinut käydä niinkin, että molemmat, sekä pelastaja että pelastettava, ovat hukkuneet, kuolleet.

Tällöin he ovat siirtyneet kuolemantakaiseen maailmaan. Ja päästäksemme perille tuosta pihtipielten ja ovenpäällystän sivelemisestä virheettömän karitsan verellä, on meidän nyt ajatuksissamme seurattava tuota henkensä alttiiksi pannutta auttajaa tuonelaan. Ymmärrämme, että kun hän esiintyy tuonelassa, silloin voi näkyä, niinkuin hänen pihtipielensä ja ovenpäällystänsä olisi viattoman karitsan uhriverellä sivelty. Hänen uhrissaan ei ole ollut mitään raakaa, ei itsekästä. Sentähden se uhri oli viaton, tahraton. Sellaisen uhrin kautta hän on osallistunut maailman alussa uhratun Karitsan, Logoksen, uhriin. Siksi häneen on tullut sellaista henkistä esi-koisuutta, mikä on ikuista, kuolematonta. Näinollen hän ei vainajana joudu surmanenkelin käsiteltäväksi. Ja vihkimysten tarkoitushan nimenomaan on: kasvattaa ihmisiä kuolematomiksi, lähinnä pakollisesta jälleensyntymisestä vapautuviksi.

Sensiijaan ne vainajat, jotka ovat eläneet itsekkyydessä, jotka eivät ole harrastaneet henkistä elämää sillätavoin, että olisivat osanneet uhrata itsensä epäitsekkäässä, pyyteettömässä rakkaudessa, he vainajina

joutuvat surmanenkelin käsiteltäviksi. Persoonallisuuksina he kuolevat, joten jällelle jäävät vain skandhat, karmalliset taipumukset, jotka vaikuttavat seuraavassa, korkeamman minän aiheuttamassa jälleensyntymässä.

Tästä syystä muinaisina aikoina puhuttiin myös sotilaan taivaasta. Sotilaankin kuolema sodassa oli entisinä aikoina uhrikuolema. Tällainenkin uhri oli uhrikuolema niihin aikoihin, jolloin Jumala rakkautea, kosmillisena Kristuksena, suurena uhrina, ei vielä ollut fyysillisessä maailmassa, vaan oli näkymättömillä tasoilla.

Mutta jo Buddhan ja etenkin Jeesuksen jälkeen on näissä asioissa tapahtunut muutos. Sillä Kristus tuli jo Jeesuksessa eetteritasolle ja päivätietoiseen elämään. Ja Pekka Ervastissa asia tuli täyttymykseensä. Sillä nyt Kristus, Isä, Suuri Uhri, tuli aivan tähän fyysilliseen maailmaan, tekojen elämään.

Näistä syistä myöskin sodassa kuolleitten sotilaitten taivas vainajien maailmassa on hävinnyt. Jos missään niin tässä asiassa ovat "viimeiset tulleet ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi". Sillä nyt on sodasta kieltäytyminen ja siinä suhteessa maailman asettamiin seuraamuksiin antautuminen suurempi uhri kuin sotilasuhri. Tai oikeastaan asia on niin, että sotaan meneminen ja sodassa kaatuminen ei enää ole uhri, vaan se on uhrin irvikuva. Jopa se on kuin raakaa pilantekoa järjestä ja ihmisyydestä. Se on ihmisen ja jumalallisen elämän häpäisemistä. Pekka Ervast sanookin, että sodassa kaatuneille sotilaille ei avaudu edes persoonallinen taivas, ennen-

kuin he ovat luopuneet viimeisestäkin sota-ajatuksesta. Sensijaan sodasta kieltäytyminen ja siinä suhteessa maailman asettamaan marttyyriyteen, jopa marttyyrikuolemaan antautuminen, on nyt uhri elämälle, ihmisyydelle, totuudelle. Jumalalliseen ohjelmaan kuuluu, että ihmisten ja ihmiskunnan elämä tässä fyysillisessäkin maailmassa vähitellen järjestyy Jumalan valtakunnaksi, sellaiseksi olotilaksi, jossa taas elämän oma auktoriteetti, Isän Jumalan hyvä tahto, käytännöllisesti tapahtuu.

Ja tässä suhteessa onkin jo saavutettu ratkaisevaa. Sillä Karma on nyt tullut — niinkuin jo edellä on puhe ollut — Kristuksen, Isän, käteen.

Tästä huolimatta on pahankin koulu — ainakin toistaiseksi — edelleen olemassa. Ihmiset voivat edelleen käydä pahuuteen harjaantumisen koulua, johon sotakin kuuluu. Mutta elämän ylin johto on nyt tässä fyysillisessäkin maailmassa Kristuksen, Isän, kädessä.

On siis alkanut kokonaan uusi vaihe maapallomme ja sen ihmiskunnan elämässä.

Yrittäkäämme katsoa mitä tämä uusi vaihe merkitsee israelilaisten eli Jumalankilvoittelijain elämässä. Mitä merkitsee heidän pihtipieltensä ja ovenpäällystänsä siveleminen virheettömän Karitsan verellä.

Ensiksi on muistettava, että karitsa on useampiasteinen vertauskuva. Sillä mystikot ovat tulleet verranneeksi myöskin Logosta karitsaan. He ovat puhuneet Karitsan uhrista puhuessaan maailmoja luovan ja ylläpitävän Logoksen uhrista.

Kuitenkin on toisia mystikkoja, jotka Logoksesta puhuessaan käyttävät nimitystä Sana, Järki. Niinpä Johanneksen evankeliumi alkaa näin: ”Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala”. Ja myönnettävä on, että tämä puhetapa Logoksesta, Jumalasta, Luojusta, on — ainakin inhimillisesti ajatellen — asiallisempaa ja ymmärrettävämpää kuin puhe Karitsasta.

Mutta toiselta puolen: karitsa-nimityksellä on epäilemättä ollut omat syynsä. Ja yksi syy on selvä: me ihmiset olemme edellisessä luomispäivässä läpikäyneet eläinkehityksen, ja nyt meidän on ihmisinä kehitettävä sisäinen eläimemme edelleen niin, että siitä jää jällelle vain viaton, puhdas, lempeä karitsa. Sanothan Vuorisaarnassakin, että lempeät tulevat perimään maan.

Kun nyt alkuperäinen Karitsa, Logos, Sana, on Buddhassa, Jeesus Kristuksessa ja Pekka Ervastissa ja heidän suurissa saavutuksissaan tullut läpi alemman kolminaismaailmaan, ajatuksen, tunteen ja tekojen maailmaan, niin nyt on israeliittain elämään, uhrielämään, avautunut uusi vaihe. Kun he ovat jo aikojen kuluessa läpäisseet sekä sotilasuhrin että — joko aikaisemmin tai meidän päivinämme — sodasta kieltäytymisen uhrin, niin nyt heillä on kolmas mahdollisuus: uhrautua tekemään maanpäällä Jumalan valtakunnan työtä Vuorisaarnan Mestarin johdolla. Se työ on pantu perustavasti alulle Buddhan alustavassa, Jeesus Kristuksen syventämässä ja Pekka Ervastin ratkaisevasti täydellistytymässä työssä. Kirjallisesti se työ esiintyy Pekka Ervastin teosofis-

kristosofisessa sanomassa. Juuri tässä työssä tulee nyt esille Karitsan eli Sanan, Logoksen uhri ihmisen kautta.

On huomattava, että tällaiseen työhön voi jokainen osallistua talenttiansa mukaan. Talentteja taas on kolmea pääryhmää: ruumiillisia, sielullisia ja henkisiä. Toisin sanoen: on taloudellista rikkautta, on sielullista pääomaa, so. älykkyyttä, kyvykkyyttä, ja on henkistä rikkautta, sitä rikkautta, jota saavutetaan varsinaisella kaidalla tiellä kulkiessa. Kaikkia näitä rikkauksia voidaan käyttää henkisessä työssä Vuorisaarnan Mestarin johdolla.

Tällöin näiden ihmisten persoonallisen eli käytännöllisen huoneen pihtipielet ja ovenpäällys ovat Karitsan eli Logoksen rakkauselämällä voidellut, eikä surmanenkeli, karma, heitä tuhoa, elleivät itse väsy; niinkuin Pekka Ervast sanoi.

IV

ERÄMAAN VAELTAJA VANHANA JA UUTENA AIKANA

Edellä oli jo puhetta erämaan vaeltajasta. Kun ihminen vanhaan aikaan oli valinnut henkisen elämän tavallisen elämän tilalle, oli hänellä edessään vaellusvuodet. Eräänlaisena tunnuksena, varustuksena tai matkaeväänä — miten tahdomme sanoa — oli hänellä mukanaan sauva ja kulho.

Tämä oli samalla sekä murroskausi että koeaika. Murroskausi se oli siten, että nyt oli jätetty vanha elämä, jossa hän oli hyvin toimeen tullut, jossa hän kykeni reilusti ja menestyksellisesti toimimaan — niinkuin esim. Buddha tai Fransiskus aikanaan. Nyt oli lähdetty uudelle taipaleelle, jossa ei ollut varsinaista kokemusta, ei tietoa eikä taitoa. Siten nuo vaellusvuodet muodostuivat oppi- tai etsimisvuosiksi.

Koeaikaa tämä taas oli siten, että ihmisen oli opittava olemaan itsenäinen, oli opittava seisomaan omilla jaloillaan sekä älyllis-siveellisesti että talou-

dellisesti. Hän ei saanut keltään mitään pyytää, ei sitoa itseään uusiin maallisiin velvollisuuksiin.

Näinollen ihminen saattoi noina koe-, valmistus- tai vaellusvuosinaan joko onnistua tai epäonnistua.

Periaatteessa tämä sama järjestys on yhä ole-massa. Mutta menettelytavassa on voinut tapahtua muutos. Se johtuu siitä, että Jumala kaikissa kol-messa asteessa nyt on tullut tähän alempaan kolmi-naismaailmaan, ja että Karma nyt on siirtynyt Saa-tanalta, tämän planeetan entiseltä eli alemmalta joh-tajalta Kristuksen, Isän, käteen.

Tämä periaatteen käytännöllinen muutos näkyy tyypillisenä Pekka Ervastin elämän vaiheissa. En-siksi muistamme, että Jeesus Nasaretilaisen nuoruus-vuodet ovat — ainakin tavalliselta tietoudelta — jää-neet jotenkin peittoon. Uudessa Testamentissa mai-nitaan, että Jeesus kaksitoista vuotiaana esiintyi temppelissä, ja että hän noin kolmekymmentä vuo-tiaana aloitti julkisen työnsä, koettuaan sitäennen uudestisyntymisensä Jordanin rannalla. Missä Jee-sus tämän väliajan oli viettänyt, siitä ei Uudessa Testamentissa puhuta. Salatieteellisiltä tahoilta sen-sijaan on esitetty näkökantoja, että Jeesuksella oli vaellusvuotensa, jolloin hän opiskeli sekä Egyptissä että kauempanakin itämailla. Pekka Ervastin elä-mänvaiheet sensijaan ovat tunnetut. Vaellusvuo-tensa, murros kautensa ja koeaikansa hän suoritti lapsuutensa kodissa. Siinä oli eräänä puolena pitkä-aikaisesti sairastelleen isänsä hoitelemine. Samalla hän opiskeli koulussa ja yliopistossa. Sitäkin kiin-teämmin hän syventyi teosofiseen ja kaikkeen mys-

tillis-okkultiseen kirjallisuuteen. Ja lopuksi hän kaikkein kiinteämmin syventyi itse elämäänsä, omaan sallattuun itseensä ja Jumalaan. Ja niin hän jo 21:llä ikävuodellaan lapsuutensa kodissa, ollessaan yksin omassa huoneessaan, koki sen valtavan, universaalisen uudestisyntymisen, jota hän on muutaman keran kuvaillut omaelämäkerrallisissa muistelmissaan. Ensimmäisillä kesäkurssilla Kiteen Puhoksella 1912 — joilla tämän kirjoittajakin oli mukana — P. E. puhui näistä asioista pitkässä luentosarjassa. Hän puhui tavattomalla voimalla ja vaikuttavaisuudella, niin että allekirjoittanut ainakin tunsin olevansa kuin yhtämittäisessä henkisen vuodatuksen tulvassa. Päättäjäistilaisuudessa P. E. huomauttikin, että nyt meille alkaa kaiken sen sulattaminen, mitä täällä olemme saaneet — sillä nämä kesäkurssithan ovat olleet kuin yhtämittäistä vedenpaisumusta. Pikakirjoitetut muistelmat — vaikka ne eivät enää luettuina vaikuta yhtä elävällä ja voimakkaalla tavalla — on julkaistu kahtenatoista kirjoituksena ”Tietäjässä” 1915—16, otsikolla: ”P. E:n teosofiset muistelmat”.

— — —

Niin, mihinkäs me nyt jäimmekään? Aivan oikein: niihin vaellus-, opinto- ja koevuosiin. Huomasimme, että vaikka läksyt oikeastaan ovat samat, niin menettelytapa on muuttunut, johtuen siitä, että Jumala on nyt tullut tähän alempaan kolminaismaailmaan, aina tekojen maailmaan asti, ja että Karman johto nyt on siirtynyt Kristuksen, Isän, käteen.

Palatkaamme jälleen Vanhan Testamentin esitykseen.

On selvää, että tässä fyysillisellä tasolla elävässä noin kaksituhattamiljoonaisessa ihmisjoukossa on yksilöitä monissa kehitysasteissa. Jeesuksenkin puheissa — johon P. E. myös viittaa — tulee ainakin kolme tyyppiä esille. Jeesuksen mainitsemat ”harvat” on se pieni joukko, joka ottaa Mestarin ja hänen Vuorisaarnassa esittämänsä opin oppaakseen, kulkien siten ahtaasta portista kaitaa tietä sisälle elämään. Jeesus antaa tälle harvojen valitulle joukolle niin suuren arvon ja merkityksen, että kriittillisen hetken tullessa ”ei yksikään liha pelastuisi” ilman sitä joukkoa.

Toinen on Jeesuksen mainitsema ”monien” joukko. He ovat astuneet sille lavealle tielle, jonka kirkot ja niihin verrattavat seurat seremonioineen ja omatekoisine siveysoppeineen muodostavat. Se tie vie kuolemaan, ei siis kadotukseen vaan kuolemaan, kuolemaan ja pakolliseen jälleensyntymään.

Sitten on kolmas, nähtävästi suurin joukko ihmisiä, jotka eivät kulje millään tiellä, eivät kaidalla eivätkä lavealla, vaan ovat henkisesti piittaamattomia, juoksennellen omien mielihalujensa mukaan sinne ja tänne.

— — —

Toiselta puolen on kuitenkin selvää, että ihmiskunta muodostaa yhden suuren kokonaisuuden. Kaikki kuljemme kuin suuren virran mukana, jonkunlaisen välttämättömyyden ajamina. Se virta tuo meidät tänne pieninä lapsina, ja se vie meidät jälleen ns. suureen tuntemattomaan kuolemassa.

Tästä suuresta, virran mukana kulkevasta joukosta vain yksilöt tekevät poikkeuksen. Virrassa mennessään he heräävät kysymään: mihin ollaan menossa? He aavistavat, että meidän ihmisten pitäisi oikein tietoisesti kulkea kohti elämää, eikä vain tietämättöminä kohti kuolemaa.

Noin kuvaannollisesti puhuen he tällä ajatuksellaan tarttuvat kuin johonkin virran reunalla olevan puun oksaan. He huomaavat, kuinka virta painaa voimakkaasti mukaansa. Mutta he yrittävät sitä lujemmin tarrautua oksaan, so. elämää etsivän ajatuksen oksaan.

Ja niin he aikanaan voivat nousta tavallisen elämän ja maailman auktoriteettien suuresta virrasta ylös rannalle. Siten he ovat kuin aavistuksensa ajamina sivuuttaneet punaisenmeren, astraalisen virran, ja ovat nousseet virran toiselle rannalle.

Heille alkaa nyt erämaan vaellus. He ovat vanhasta luopuneet, mutta eivät ole vielä uuteenkaan sisälle päässeet. Heillä on nyt sauva ja kulho. Sauvan he ovat saaneet — kuvaannollisesti puhuen — siitä ajatusoksasta, johon he virrassa kulkiessaan tarttuivat. Malja taas aluksi kuvaa heidän tietämättömyytensä ja taitamattomuutensa tyhjyyttä, samalla myös sitä alttiutta, millä he etsivät todellista tietoa.

Psykologisista syistä erämaa jakautuu kolmeen jaksoon. Ne ovat tekojen, tunteen ja ajattelun erämaat. Vanhan Testamentin kertomuksissa on lueteltu ylötön paljous pysähdyspaikkoja ja vaellustaipaleita. Kuitenkin voimme tyytyä kolmeen erämaa-

han, joita nimitetään Suurin, Siinin ja Siinain erämaiksi.

Ensimmäisenä on toiminnan eli Suurin erämaasantähden, että ihmisen on järjestettävä käytännöllinen toimintansa — karmansa suomissa rajoissa — kokonaan uudelle kannalle. Hänellä ei enää ole päämääränä ja kannustimena henkilökohtainen menestys sellaisenaan, vaan kulkeminen totuuden tietämisen ja rakkauden taitamisen luvattua maata kohti. Sentähden hän tyytyy vaatimattomaan asemaan, köyhyyteen, niinkuin Jeesus opettaa, ja niinkuin P. E. omasta nuoruuden pyrkimyksestään kertoo. Tämä on välttämätöntä. Tieto tästä välttämättömyydestä on se kallio, pohja tai lähtökohta, johon hän nojaa. Suur onkin suomennettu: "Kallio".

Sitten tulee sisäisempi eli tunne-elämän erämaa. Se on Siini eli: "Tappura". Se on tappurainen entsen tunne-elämän viljelyksen perusteella, jossa persoonallisen, itsekkään onnen tavoittelu on ollut kannustimena. Sentähden siinä on hyvin lähellä sellaiset tunteet kuin kateus, tyytymättömyys, mustasukkaisuus, loukkaantunut turhamaisuus. Ja sellainen on kiusallisen tappurainen sieluntila. Siitä täytyy päästä. Tunne-elämä on oleva puhdasta, iloista, veltellisen myötätuntoista.

Tulemme sitten älylliseen eli Siinain erämaahan. Siinai on suomennettu suorastaan: "Tappuristo". Eikä se ole hullummin sanottu. Sillä älymme on kasvanut yleensä siihen suuntaan, että siinä on versonut ylpeyden, koston ja väkivallan henki. Sellaisen hengen kasvattama kansahan papistonsa, sivistyneis-

tönsä ja johtajiensa alaisena järjesti Jeesukselle orjantappuraisen häväistys- ja pilkkakruunun. Paljon saa korvenvaeltaja kasvattaa itseään älyllisesti, vapautuakseen maailmallisesta ajatustavasta.

Vielä eräs puoli tässä kolmijakoisessa erämaassa. Siinä vaivaa alinomainen nälkä ja jano. Ja mitä tämä muuta olisi kuin totuuden tiedon nälkää ja janoa. Kun kaipuu on todellista, niin sisäisellä tavalla tulee myös ravintoa ja virkistystä. Jeesus kyllä sanoo — niinkuin jo edellä puhe oli —, ettei Mooses antanut taivaasta leipää. Ei kylläkään kuolematuuden taivaasta, aurinkoelämästä, mutta kuitenkin persoonallisesta taivaasta. Ihminen kasvoi kunnolliseksi persoonallisuudeksi. Hänessä heräsi ja kasvoi taiteellisia ja filosofisia kykyjä. Niinhän myöhemmin kerrotaankin, että esiintyi muutamia erittäin taitavia suunnittelijoita ja rakentajia.

Näin kolminaisesti puhdistuneena ihminen lähestyy kohtausta Siinain vuorella. Meidän ei ole tarvis tässä puuttua asian historialliseen puoleen, siihen jossa historiallinen Mooses sai kymmenet käskynsä. Otamme asian jatkuvana tapahtumana yksilöitten elämässä. Se on sisäinen kokemus, voisimme sanoa: vedestäsyntymisen kokemus. Ei siis syvyydessään ja korkeudessaan läheskään sellainen, millaisen Jeesus ja Pekka Ervast kokivat.

Silti Lain antamisessa Siinain vuorella on draumaattista voimaa. Sanotaan, että ”koko Siinain vuori suitsi siitä, että Herra astui alas sen päälle tulessa, ja sen savu nousi niinkuin pätsin savu, ja koko vuori vapisi sangen kovasti”. Voiman purkautuminen on

niin suuri, että perikato uhkaa jokaista, joka kansasta — vieläpä papistostakin — rohkenisi astua vuorelle. Yksin Mooses — Aaronkin vain osittain — on turvattu vuorelle astuessaan. Vain Mooses voi astua vuorelle ja lähestyä ”sitä pimeyttä, jossa Jumala oli”.

Katsoessamme asiaa siltä psykologiselta kannalta, että kaikki nuo henkilöt: Mooses, Aaron, papisto ja kansa ovat ominaisuuksina samassa ihmisessä, silloin on vain yksi ominaisuus, Mooses-ominaisuus, joka oikeuttaa saavuttamaan yhteyden korkeampaan miinään. Tämä ominaisuus on tavallaan kaksipuolinen. Ensiksi se on syvälinen ja vakava, aivankuin elämän ja kuoleman vakava oman tietämättömyytensä tajuaminen. Sentähden se on astumista pimeyteen, oman tietämättömyytensä pimeyteen, siihen pimeyteen, jossa Jumala on, jossa Jumala on löydettävissä.

Toinen puoli tässä Mooses-ominaisuudessa on vakaumus siitä, että Jumala ja jumalallinen tieto, toisuus, on, ja että jotkut ovat sen jo ennen häntä löytäneet.

Vielä on eräs piirre Mooses-ominaisuudessa. Se on käsitys siitä, että hän tarvitsee jumalallista tietoa voidakseen auttaa veljeänsä Aaronia, papistoa ja kansaa. Sillä he kaikki odottavat hänen tuloaan vuorelta.

Nämä Mooses-ominaisuudet vaaditaan aina, ja siis meidänkin ajallamme jokaiselta pyrkijältä, joka tahoo löytää Jumalan, korkeamman itsensä. Sillä tämän kokemuksensa jälkeen ihminen on Herran palvelija.

— — —
Sekä psykologisten että historiallisten asioiden ymmärtämiseksi meidän on edelleen syventyminen pariin seikkaan.

Edellä on jo tullut lyhyesti mainituksi, että siveellisenä voimana Mooses on tullut haudatuksi ihmisten sieluun, omaantuntoon. Voimme sanoa niinkin, että ne kaksi taulua, joihin laki tuli kirjoitetuksi, ovat ihmisen pää ja sydän. Laki saadaan ylemmästä maailmasta, mutta käytännöllisen elämän yhteydessä laki painuu syvälle sieluelämän laaksoon. Niinhän Mooseskin tulee laaksoon haudatuksi.

Edelleen sanotaan, että kun Herra hautasi Moosesksen, niin kukaan ei ole ”tähän päivään asti saanut tietää hänen hautaansa”.

Kun nyt on kyseessä kuolema ja hauta, niin joudumme tämän asian kanssa kuoleman taakse. Salatieteeltä olemme saaneet kuulla, että jonkun ajan kuluttua kuoleman jälkeen vainaja joutuu tuomiollisen Mestarin eteen, jota hän on elämässään kunnioittanut, jonka oppia yrittänyt seurata. Tavallinen kristitty, lavean tien kulkija, ei siis joudu Jeesus Kristuksen eteen, koska se oppi on ollut kokonaan hänen kohdaltaan syrjäytetty. Kirkko on ottanut oppaakseen vanhanliiton jylisevän Herran antamat Moosesksen kymmenet käskyt. Sentähden on kuin vainajan oman sielun haudasta astuisi esiin Mooses kymmenine käskyineen — häntä tutkimaan, tuomitsemaan, hänen kohtaloaan määräämään. Siinä ei auta mitkään teologiset selitykset tai vetoamukset kirkon keksimään karkeaan sijaissovitusoppiin, ar-

movälikappaleihin tai muihin muodollisuuksiin. Vainajan silmien edessä on vain nuo kymmenen käskyä ja häneltä kysytään: oletko näitä käskyjä noudattanut, vai etkö ole noudattanut? — Oikeastaan vainaja itse yhtyy tähän tuomioon, hän itsekin ymmärtää kohtalonsa. Hän ymmärtää, että hänen on kulkemisen läpi puhdistuksen kiirastulen.

Ja niin tapahtuu. Korkeampi minä poistuu, lentää taivasmaailmaan, alemman minän, persoonallisuuden, jäädessä puhdistuksen kiirastuleen tuonelassa. — Mutta se tuonela loppuu aikanaan. Elämän Mysteriosta ihminen syntyy aikanaan jälleen lapseksi maan päälle. Ja niin kasvu ja kehitys jatkuu.

— — —

Otamme nyt selvitelläksemme seuraavan tärkeän asian. Nousee kysymys: missä suhteessa vanhaliitto on uuteen liittoon? Vastaamme näin: vanha liitto on valmistavassa suhteessa uuteen liittoon. Mooseksen käskyt ovat ulkonaisia. Useimmat niistä kuuluivat luonnolliseen elämään, ja niitä jokainen piti, joka ei tahtonut olla rikoksentekijä; niinkuin P. E. sanoo.

Mutta Mooseksen käskyissä on myös joku, ainakin tappamattomuuden käsky, sellainen, että kun sitä noudattaa, niin se panee noudattajansa kolkuttamaan uuden, sisäisen liiton ovelle, Jeesus Kristuksen luo; niinkuin jo edellä on puhe ollutkin. Sillä itse kymmenen käskyn laissa ei ole mitään sellaisia poikkeuksia tai lisäyksiä, että siinä ja siinä tapauksessa, esim. ”esivallan käskystä”, saisi tai pitäisi tappaa. Itse laissa ei ole mitään sellaisia poikkeuksia. Päinvastoin 5 Moos. 5:22 sanotaan: ”Nämä sanat Herra

puhui koko teidän seurakunnallenne vuorella, tullesta, pilvestä ja synkeydestä suurella äänellä, eikä siihen enempää lisännyt”.

On huomattava juuri nuo sanat: ”eikä siihen enempää lisännyt”.

Salatieteellisellä taholla onkin lausuttu sellainen ajatus, että todellinen Mooses itse on ehkä kirjoittanut vain ensimmäisen Mooseksen kirjan ensimmäisen luvun, ja sitten antanut tuon kymmenen käskyn lain.

Niinpä lukiessamme Mooseksen kirjoja teemmekin sen huomion, että se olento, joka siellä Herrana esiintyy ja puhuu, se ei ole ollenkaan aina sama olento. Siellä saattaa esiintyä Herrana mitä mustin murhan henki. Niinpä 5 Moos. 32:21 joku Herra puhuu näin: ”He saattoivat minut kiivaaksi”. Tämähän on kuin itsehillintään kykenemättömän ihmisen puhetta, esim. sellaisen ihmisen puhetta, joka on yrittänyt jonkun verran kasvattaa itseään Vuorisaaunan ensimmäisen käskyn mukaan: ”älä suutu”. Aivan epäonnistuneen ihmisen tavalla tämä Herra valittaa, vieläpä syyttää toisia epäonnistumisestaan. Pahinta onkin, että tuo Herra syyttää toisia omasta lankeemuksestaan. Niinpä hän painuukin puheessaan yhä syvemmälle. Hän jatkaa: ”Sillä tuli on syttynyt minun vihassani ja polttaa alimpaan helvettiin ja kulluttaa maan hedelmineen, ja polttaa vuorten perustukset”.

Tuohan on kuin ilmeistä vihan synkkyyteen painuneen mustan maagikon puhetta. Voimme ymmärtää, kuinka musta maagikkokin voi joskus kuin va-

vahtaa, kuin kauhistuen valittaa omaa onnetonta tilaansa. Kysymys tällöin onkin vain siitä, vieläkö hän kykenee todelliseen katumukseen, mielenmuutokseen, todelliseen nöyrytykseen Jumalan edessä.

Juuri tässä taustassa käy asiallisesti ymmärrettäväksi Jeesuksen sanat juutalaisille, heille, jotka uskonnollisessa vimmassaan olivat aina valmiit kivittämään, murhaamaan. Heille Jeesus sanoi: ”Teillä on isänä perkele, ja isänne himoja te tahdotte noudattaa. Hän on ollut murhaaja alusta asti”. Muistaakamme, että juuri mustaa maagikkoa on tapana sanoa perkeleeksi.

— — —

Nyt voimme lähteä lähemmin selvittelemään Mooseksen kymmenen käskyn alkuperää.

Selviö on heti tämä: vaikka kirkollinen kristikunta pitää Mooseksen käskyjä ”Jumalan kymmenenä käskynä”, joita Jeesus vain muka ”selittää”, niin kuitenkin Mooseksen käskyjen alkuperä ei ole sama kuin uuden liiton Vuorisaarnan siveysopin. Mooseksen käskyt on antanut — niinkuin Jeesuksen tavalla voidaan sanoa — tämän maailman jumala, tämän planeetan alempi johtaja, jylisevä lain herra. Hän ei ole meidän taivaallinen Isämme, vaan kuuluu enkelikuntiin. Niinpä Uudessa Testamentissa puhutaan monissa paikoin, kuinka laki on annettu ”enkelien toimenpiteestä”. Ihme vaan, ettei kirkollinen kristikunta papistoineen ja teologeineen ole välittänyt vähääkään näistä lausunnoista. Esim. Apost. teot 7: 38 sanotaan näin: ”— oli enkelin kanssa, joka puhui hänelle Siinain vuorella”. Tai Apt. 7: 53: ”— jotka

enkelin toimenpiteestä saitte lain". Ja Gal. 3: 19: "— se säädettiin enkelien kautta ja annettiin välittäjän käteen". Edelleen Hebr. 2: 2: "— sillä jos enkelien kautta puhuttu sana pysyi lujana".

Näinollen voimme kysyä vielä toisen kerran: miksi kirkollinen kristikunta ei ole näihinkään Uuden Testamentin lausuntoihin huomiotaan kiinnittänyt?

Vaikka onhan vastaus itsestään selvä. Sillä piittaamattomuus tai taitamattomuus johtuu siitä, että kristikunta ei ole tehnyt totta edes Mooseksenkaan kymmenistä käskyistä. Ainakin tappamattomuuden käskyn suhteen kristikunta on tyytynyt huutamaan Mooseksellekin vain: "Herra, Herra". On suorastaan surullisen kohtalokasta, ettei se kirkko, joka itse sanoo olevansa uuden liiton kristillinen seurakunta, Rakkauden Herran nimelle omistettu, ettei se omassa toiminnassaan ole välittänyt edes vanhanliiton selvästä käskystä, siitä käskystä, joka kieltää alhaisimman, raaimman teon, tappamisen. Kristikunnan kädet ovat todella löyhkäneet kirkkojen pyhittämän sodan, koston ja teloituksen muodossa vuodatetusta verestä.

Tämä synkkä asiointila kannustaakin meitä uudelleen pysähtymään jo edellä esittämäämme Jeesuksen lausuntoon "harvojen" ja "valittujen" merkityksestä ihmiskunnan elämässä. Sillä Jeesuksen sanojen mukaan olisi se vaara tai mahdollisuus, että kriittillisen hetken tullessa ei yksikään liha pelastuisi.

Kuitenkin noita harvoja ja valittuja on ollut — vaikkakin ne ovat olleet kristillisen kirkon vainoamia. Heidän omassa olemuksessaan on ollut sellai-

nen totuuden ja rakkauden kipinä, että he ovat kammonneet kaikkea tappamista, niin yksityistä kuin yhteiskunnallisesti järjestettyä murhaamista. Jeesuksen ja alkukristittyjen tavalla he ovat mielummin kuolleet marttyyreina. Juuri siten he ovat siirtyneet vanhasta liitosta uuteen. Niinpä uuden liiton Vuorisaarnan viidestä käskystä ensimmäinen kuuluu: "Olette kuolleet sanotuksi vanhan ajan ihmisille: 'älä tapa, sillä ken tappaa, hän on ansainnut oikeuden tuomion'. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihastuu veljeensä, on ansainnut oikeuden tuomion" jne. Lyhyesti: uuden liiton ensimmäinen käsky, suuttumattomuuden käsky, edellyttää tappamattomuutta. Siitä kristinusko alkaa. Niinpä Pekka Ervast yhä uudelleen toistaa ja painostaa, että todellinen kristinusko alkaa miekan kääntämisestä ristiksi. Vain siten voi päästä alkuun oppiakseen totuuden, rakkauden, anteeksiannon, anteeksisaannon ja vapaaehtoisen kärsimyksien kantamisen läksyä.

Kärsimys onkin oma lukunsa. Mutta on heti selvästi ymmärrettävä, että meitä ei ole luotu tai kutsuttu kärsimyksiä lisäämään, vaan niitä sovittaen kantamaan, kantamaan tietoisesti ja vapaaehtoisesti. Siten menetellen henkilökohtaiset kärsimykset ker-
ran loppuvat. Mutta meillä on sen lisäksi yhteiset kärsimykset. Ja sentähden kukaan ei vapaudu kärsimyksistä niin kauan kuin yksikin ihminen kärsii. Yhteisen kärsimyksen kantamisessa kaikki kärsivät. Mitä korkeammalla kehityksessä joku ihminen, joku Mestari on, sitä suurempaa osaa hän yhteisistä kär-

simyksistä kantaa. Sillä hänen rakkautensa on suurempi.

Mutta kärsimyksiltä on kärki pois, kun sitä kantaa rakkauden vapaaehtoisuudessa. Ja kerran loppuvat yhteisetkin kärsimykset. Ne voitetaan Jumalan valtakunnan jatkuvassa toteuttamisessa ihmiskunnan keskuudessa. Ja kun nyt vihdoinkin on päästy siihen — josta jo edellä on puhuttu —, että Karman johto on tullut Isän Kristuksen käteen, niin kärsimykset voidaan entistä menestyksellisemmin ja tehokkaammin voittaa työssä Jumalan valtakunnan ilmenemiseksi Vuorisaarnan Mestarin johdolla.

V

LUVATUNMAAN VAPAUTTAMINEN

Tässä meidän on aluksi hieman tarkistettava suhdettamme siihen monien kirjojen ja kirjoitusten koelmaan, Raamattuun, jonka kirkollinen kristikunta on omaksunut pyhäksi kirjakseen.

On tahdottu sanoa, että se on kauttaaltaan yhteistä ”jumalan sanaa”, melkeinpä kuin Jumalan itsensä kirjoittama. Niinpä Luther aikanaan vetosi Raamatun auktoriteettiin sanomalla, että hän pysyy väitteissään ellei Raamatun opetuksella selvästi osoiteta hänen olevan väärässä.

Mutta tässä olemmekin tekemisissä sangen merkillisen asian kanssa. Sillä tuskin voidaan esittää mitään niin verisen väkivaltaista ja taikauskoista elämänselitystä, tai mitään niin ylevän hienoa ja jumalallista elämänkäsitystä, joita ei voitaisi Raamatun auktoriteettiudella puolustaa.

Tästä muodostuukin käytännölliselle Raamatun tutkijalle vaikea pulma, muodostuu sekä älyllisiä että siveellisiä ristiriitoja. Sillä eihän mikään asia

itsessään voi olla samalla kertaa niin ja näin, ei olla samalla kertaa musta ja valkoinen, ei kuutio ja pallo jne.

Kirkollis-materialistisessa koulutuksessa ja kasvatuksessa meitä ei ole autettu näitä ristiriitoja selvittelemään. Meille on sanottu: niitä ei saa eikä tarvitse ajatella. Ja sitten on lisätty: ne on uskottava sellaisenaan.

Tämä on ollut sangen kohtalokasta. Sillä todellisen hengenviljelyksen kannalta meidät on siten lyöty kuin älyllis-siveellisen pökerryksen tilaan. Tai toisella tavalla sanoen: meidät on siten jo pienestä pitäen pujotettu eräänlaisiin sielullisiin kahleisiin, ja työnnetty kuin tyrmään, pimeään kellariin. Siellä me olemme saaneet värjöttää kuin jonkunlaiseen uskonnollis-materialistiseen pakkopaitaan puettuina.

Näin on asia. Ja sellaisessa tilassa voimme kysyä: miten tästä tyrmästä vapautuisimme? On selvää, ettemme siitä vapaudu ainakaan ylimielisen piitttaamattomalla olkapäittemme kohauttamisella. Sillä sitten me yrittäisimme olla vain kuin eräänlaisia vankikarkureita, ja me painuisimme, henkisesti katsoen, kenties entistä tylsempinä pimeään vanki- tai kellarikulttuuriimme.

Miten siis olisi meneteltävä?

Tästä tulemme erinomaisen tärkeään asiaan. Sillä emme vain me, tavalliset ihmiset, ole tulleet tuollatavoin kirkollis-materialistisesti vangituiksi, vaan samoin on tehty — hiukan toisella tavalla — Mestari-
rillekin. Mooseskin on tullut sillätavoin pidätetyksi, että hän ei saa opettaa meille — vankitovereilleen

— tappamattomuutta. Mooseskin on sillätavoin pidätetty. Ja sitten on — Raamatussakin — hänen nimessään annettu kaikenlaisia ukaaseja, käskyjä, selityksiä ja määräyksiä sotien, teloituksien, ja siis tappamisen puolesta.

Jeesus Kristus on pistetty vielä ankarampaan tyrmään, vai sanoisimmeko turvasäilöön. Vaikka eihän asia kuitenkaan ole niin, että Jeesus Kristus olisi vangittu. Eihän häntä ole voitu vangita. Ei edes Moosestakaan ole voitu vangita. Se on kirkko joka on vangittu, ja kirkko itse on ollut oman vangitsemisensa käytännöllisenä toimeenpanijana. Teologisen ovelilla ja ihmisen itsekkyyden mukaisilla selityksillä Jeesus Kristukselta on kielletty varsinainen opeustustyö kirkossa. Hän on työnnetty syrjään kirkon käytännöllisestä toiminnasta — perin kohtalokkain seurauksin. Sillä tällä menettelyllään kirkko on antanut huonon esikuvan kansoille ja valtioille. Siten kansat ja valtiot kirkkoineen, yliopistoineen ja kaikkineen ovat tulleet kuin suuri orjalauma alistetuiksi yhä hurjemmiksi muodostuvien sotavaunujen mukansa kuljettamiseen.

Seuraa kysymys: miten tästä tällaisesta tyrmästä vapaudumme? Ainoastaan Mestarin ja ihmisen yhteistyössä. Mestari auttaa meitä ja me autamme Mestaria. Että Mestari tekee parhaansa, se on itsestään selvä. Mutta miten me voimme auttaa Mestaria? Lopulta vain siten, että luottamuksessa ja uskossa tartumme Mestarin käteen, so. otamme kiinni sekä Mooseksen käskystä: ”älä tapa”, että Jeesus Kristuksen Vuorisaarnassaan esittämästä käytännöl-

lisestä siveysopista. Kun näistä käskyistä otamme kiinni ja siten alamme kasvattaa ja kouluttaa itseämme, tehden sisäisesti ja ulospäin työtä Mestarin opin puolesta, silloin kuljemme Mestarin kanssa käsi kädessä ulos pimeästä tyrmästä, sisälle valoon ja elämään.

— — —

Näin siirrymmekin luontevalla tavalla jälleen aiheeseemme, Vanhan Testamentin kertomukseen Luvatonmaan vapauttamisesta.

Olemme jo seuranneet totuudenetsijän vaellusta hänen jättäessään tavallisen personallisen itsekkään elämän. Hänen sielunsa malja oli nöyryydessä ja totuuden kaihossa tyhjä. Hän nojasi ajattelevan ja etsivän järkensä sauvaan, jolla hän löi yleisen mielipiteen vedet kahtia, vaeltaen toiselle rannalle; niinkuin mystillisessä kielessä on tapana sanoa. Hän on seurannut vedestäsynnyttävän Mooseksen oppia siihen määrään, että Mooses on tavallaan tullut haudatuksi hänen sielunsa laaksoon; että laki on tullut kirjoitetuksi kahteen tauluun, hänen päähänsä ja sydämeensä, järkeensä ja tunteeseensa. Tahto-olentona hän lakia noudattaa.

Tultuaan luvatonmaan rajoille tapahtuu johtajan vaihdos. Mooseksen tilalle tulee Josua, joka on suomennettu: ”Herra on vapahtaja”, tai lyhyesti: vapahtaja. Tapahtuu siis se — niinkuin Pekka Ervast opetti — että historiallinen ulkoinen Mestari muuttuu sisäiseksi Vapahtajaksi. Se tapahtuu ehdolla, että käytännössä seuraamme Mestarin oppia. Muutoin se ei voi tapahtua. Tämän ehdon täyttämättö-

myydessähän on nimenomaan kristikunnan onnettomuus. Kristikunta on yrittänyt ottaa Jeesuksen vapahtajakseen jollain taikauskoisella tavalla, ilman että olisi ottanut Jeesuksen Mestarikseen, Opettajakseen, hänen oppinsa ojennusnuorakseen. Seuraus on ollut, että Jeesus ei ole ollenkaan päässyt muodostumaan kristikunnan vapahtajaksi. Kristikunta ei ole voinut vapahtua tietämättömyydestä, ei itsekkyydestä, ei sodasta, sorrosta eikä väkivallasta.

Mutta mehän tässä esityksessämme seuraammekin totuudenetsijän peräänantamatonta vaellusta Vanhan Testamentin vertauskuvallisen esityksen mukaan.

Niinpä kysymme nyt: mikä on tällöin tuo luvattumaa? Varsinaisesti ja yhdeltä kannalta katsoen se on Salainen Veljeskunta. Mutta Salainen Veljeskuntahan jo elää vapaaehtoisessa Isän tahdon täyttämässä, joten se ei ainakaan tässä merkityksessä ole vapauttamisen tarpeessa. Mutta se luvattumaa, joka on kaikinpuolin vapauttamisen tarpeessa, on ihminen sielullisena, persoonallisena olentona. Ihminen on vapautettava alemmista elementeistä, alemmista voimista ja ominaisuuksista ja saatettava ylemmän elämän tilaan.

Niinpä Vanhan Testamentin kertomuksessa luvattumaa on vapautettava siellä asuvista kansoista ja heimoista. Ja mitä nämä heimot ja kansat tällöin muuta olisivat kuin alemmat elementit luonnossa ja ihmisessä.

Näitä alkuasukkaita mainitaan milloin enemmän milloin vähemmän. 2 Moos. 3:8 mainitaan kuusi

kansaa: Kanaanilaiset, Hetiläiset, Amorilaiset, Feresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset.

Sanoimme jo, että nämä alkuasukkaat ovat ihmisen persoonallisuudessa kasvaneita voimia, kykyjä tai ominaisuuksia. Nyt ne on voitettava siten, että ne alistetaan korkeamman elämän ilmentämiseen.

Näiden alkuasukkaitten nimiä ei liene ollut helpo suomentaa. Kuitenkin on yritetty. Ja niin on saatu: "Kiivaus", "Peljätys, hävitys", "Vastaansanoja", "Maakylissä asujat", "Sanansaattaja" ja "Seimi, sulloja".

Katsellessamme näitä kuutta ominaisuutta huomaamme niistä muodostuvan kolme paria, jolloin ensimmäinen ominaisuus kussakin parissa on aktiivinen, mies- eli Kainluontoinen, toinen passiivinen, nais- eli Aabelluontoinen.

Siis näin:

1	{	Kanaanilaiset	:	Kiivaus
		Hetiläiset	:	Peljätys, hävitys
2	{	Amorilaiset	:	Vastaansanoja
		Feresiläiset	:	Maakylissä asujat
3	{	Heviläiset	:	Sanansaattaja
		Jebusilaiset	:	Seimi, sulloja

Katsokaamme hiukan näitä kolmea psykologista paria. Huomaamme, kuinka ensimmäisen parin "Kiivaus" on aktiivinen, "Peljätys, hävitys" sensijaan passiivinen ominaisuus. On tavallisessakin elämässä hyvin tunnettua, kuinka nämä ominaisuudet kulkevat kuin käsi kädessä. Kunnon kansalaiset yhteiskunnissa voivat olla kiivaita, jopa kovinkin kii-

vaita niitä kohtaan, jotka joko ovat heitä heikompia, tai ovat yhteiskunnallisessa tai jossain muussa asteikossa heidän alapuolellaan, tai enemmistönä suhteessa vähemmistöön. Mutta samat ihmiset voivat olla pelkureita vahvempiaan kohtaan tai niitä kohtaan, jotka jollain maailmallisella tavalla ovat heidän yläpuolellaan, ja tämän pelkonsa vallassa saavat hävitystä aikaan.

Ottaaksemme jonkun tyypillisen esimerkin voimme mainita muinaisen maaherra Pilatuksen. Oman itsekkään, persoonallisen etunsa vuoksi hän pelkäsi Rooman keisaria ja välillisesti juutalaisia, mutta uskalsi olla kiivas yksinäistä, maallisesti turvatonta totuudenjulistajaa, ihmisten parantajaa, opettajaa ja hyväntekijää Jeesusta kohtaan. Ja niin Pilatus — pelkonsa vallassa — sai hävitystä, hetiläisyyttä, aikaan. Pilatus allekirjoitti — vastoin parempaa tietoaan, pelkonsa vallassa — kuolemantuomion Jeesukselle.

Tämä on tyypillinen esimerkki ensimmäisestä luvatonmaan alkuasukasparista. Tällä on lukemattomia muunnoksia ja varjostuksia ihmisten elämässä; joihin emme tässä tämän enempää tarvitse puuttua. Lisäämme kuitenkin, että todellisen israeliitan, kilvoittelijan, on voitettava nämä ominaisuudet sielusaan. Ellei hän niitä voita, niin ne voittavat hänet, ja niin — sisäisesti ja ulkoisestikin — risainen elämä jatkuu.

Tulemme toiseen pariin, Amorilaisiin ja Feresiläisiin, "Vastaansanojiin" ja "Maakylissä asujiin".

Tässäkin kulkevat taas selvästi käsikkäin aktiivinen ja passiivinen ominaisuus. Jos ajattelemme kris-

tillistä kirkkoa, niin sen koko toiminta on ollut "Herra, Herra"-huudoilla kaunistettua Mestarin opin vastustamista, siis amorilaisuutta. Siinä ominaisuudessa kirkko on ollut erinomaisen aktiivinen. "Maa-kylissä asujat" sensijaan edustaa passiivista ominaisuutta, väärää nöyryyttä ja syrjäänvetäytymistä silloin, kun olisi ihannetta seurattava, Mestarin opin puolesta työtä tehtävä.

Välttääksemme esityksemme paisumista tyydymme tässäkin vain tähän yhteeseen tyypilliseen, kirkkomme historiassa kohtalokkaaseen esimerkkiin.

Kolmas pari on Heviläisyys ja Jebusilaisuus, "Sannasaattaja" ja "Seimi, sulloja". Heviläisyys on kaikki maailmallinen propaganda, kiihoitus, mikä yleensä johtaa sortoon, sotaan, murhaan. Sitä on myös kaikki parjaaminen, huonojen juttujen levittäminen, joilla toinen ihminen — ja etenkin vakavimmat Jumalan valtakunnan puolesta työtä tekevät ihmiset — tahdotaan saada huonoon valoon. Sanoihan H. P. Blavatskykin, että kieli on se tikari, jolla totuuden puolesta työskentelijät yritetään tuhota.

"Seimi, sulloja" on passiivinen ominaisuus henkissä elämässä siten, että kun ei oteta vastaan jo tullutta Opettajaa, kun ei tehdä totta hänen opetuksestaan, silloin ruvetaan odottamaan uutta Opettajaa; niinkuin Pekka Ervast sanoi. Tämä uuden opettajan odottelemine on todella seimen puoleen kääntymistä. Odotettavan Opettajan seimeen voidaan sopivasti sulloa kaikki ne asiat, ne tehtävät, jotka meidän itse olisi suoritettava.

Kaikki nämä alemmassa elämäntoulussa kasvaneet kolmen parin kuusi ominaisuutta on voitettava, jotta ylemmät, Mestarin opin seuraamisessa kasvavat ominaisuudet pääsisivät esille.

— — —

Tulemme sitten kysymykseen: mikä on se keskus, josta kaikki nuo edellä esitetyt alemmat ominaisuudet saavat voimansa?

Se keskus on Jeriko; joka on vahvasti varustettu israelilaisia vastaan. Kysymme: mitä on tuo Jeriko, mitä se symbolisoi? Luomispäivien kannalta Jeriko kuvaa nykyisen neljännen luomispäivän erikoisvoimaa, luonnon suurta himoa, tanhaa, elämisenhalua; niinkuin buddhalaiset sanovat. Ihmisen persoonallisuudessa se on kuuruumis, himoruumis, kaamaruupa. Jeriko onkin suomennettu: "Kuu, haju". Jerikon kuninkaana voidaan sanoa olevan sukupuolivoiman. Sillä se tavallaan vahvistaa ja siten ikäänkuin hallitsee kaikkea himoelämää.

Jeriko on lujasti varustettu alempien luonnonvoimien linnoitus. On merkille pantavaa, että yksinpä vanhatestamentillisessakin kuvauksessa Jerikon muurit kukistuvat ilman aseita. Selvää onkin, että aseilla ne eivät ollenkaan kukistu. Kuljetaan vain kaupungin ympäri seitsemänä päivänä, kerran päivässä, seitsemäntenä päivänä seitsemän kertaa. Soitetaan pasunoilla, ja viimeisellä kierroksella kaikki kansa päästää suuren huudon, ja niin Jerikon muurit sortuvat.

Kun sanotaan, että seitsemäntenä päivänä kierretään seitsemän kertaa, niin luomispäivämme juuri-

rotujen kannalta se merkitsee, että seitsemännen juurirodun työssä täydellistytetään kaikkien seitsemän juurirodun työ, ja siten saavutetaan se voitto, se päämäärä, mikä nykyisen neljännen luomispäivän seitsemälle juurirodulle suunniteltu on. Ja luonnollista on, ettei sitä päämäärää saavuteta aseilla, ei millään väkivaltaisella menetelmällä. Päämäärä saavutetaan vain siten, että me ihmiset kasvamme siiveellisesti ja älyllisesti tuon luonnonvoiman hillitsijöiksi, sen muuntajiksi ja alistajiksi henkiseen luomistyöhön totuuden rakkaudessa.

Mutta yksilö ei tarvitse jäädä kulkemaan vain tuota rotujen pitkää kiertotietä. Ihminen voi pyrkiä Vuorisaarnan Mestarin oppilaaksi, kulkeakseen siten elämän kaitaa tietä lyhemmässä ajassa päämäärää kohti. Ja silloin hänellä on edessään puhdistuksen tie, valmistava koeaika, joka yleensä on laskettu kestävän seitsemän vuotta. Silloin ihmisellä on mahdollisuus kokea sisäinen, henkinen uudestisyntyminen. Hänessä voi syntyä, häneen voi tulla sisäinen Kristus, taivaallinen ihminen. Ja silloin Jeriko, luonnon himo, sukupuolivoima, antautuu sisäiselle Kristukselle. Se antautuu ihmisen käytettäväksi Jumalan tahdon ilmentämisessä, Jumalan valtakunnan luovassa työssä ihmiskunnan hyväksi.

Tämä on Jerikon antautumisen salaisuus. Näin vapautuu luvattu maa.

VI

LAINOPPINUT ELI TUOMARIKAUSI

Nyt siirrymme lainoppineisuuteen ja tuomarikauteen.

Huomaamme, kuinka Uudessa Testamentissakin puhutaan lainoppineesta, joka pyrkii Mestarin luo. Totta kai ihmisestä tulee lainoppinut, koska laki on tullut hänen sydämeensä ja järkeensä kirjoitetuksi.

Mutta mikään ei tule ilmaiseksi eikä vaivatta. Elämä on koulua. Kaikkeen täytyy harjaantua. Senthden ihminen joutuu omassa psykologiassaan ensin kuin kokeeksi ja valvonnan alaisena tuomarinistui-melle. Eikä hän edes itse tiedä, että hän on kokeella. Sillä kaikki tapahtuu luonnollisen, tavallisen, joka-päiväisen elämän yhteydessä. Siinä tavallisessa elä-mässä hän joutuu ratkaisemaan eteensä tulevia pul-mia. Noin kuvaannollisesti puhuen on kuin hänellä olisi kaksi asianajajaa, yksi vasemmalla, toinen oi-kealla puolella. Vasemmanpuoleinen edustaa oikeu-denmukaisuuden näennäiseen vaippaan puettua hyö-typeriaatetta: oikein on se, mikä saadaan näyttä-

mään oikealta. Oikealla puolella oleva sensijaan kuiskaa, ettei mitään sovittelua oikean ja väärän, totuuden ja valheen välillä. On meneteltävä oikein, suoraan ja rehellisesti huolimatta siitä, mitä hyötyperiaate sanoo.

Ja ihmisen on ratkaistava. Jos hän on kokematon niin hän voi kallistaa korvansa vasemmanpuoleisen asianajajan esitykselle. Silloin vasemmanpuoleinen asianajaja voi hykerrellä voitostaan, mutta samalla jotenkin kuin ivallisesti ilkkuu: sainpa hänen ylhäisyytensä ansaan! Ja sitten hän ihan kuin muina miehinä kuiskaa: no, sattuuhan sitä! Mutta onhan armoistuin ja uhrialttari... Tuomarikokelas häpee. Noloa, mutta ei auta. Sillä hän ymmärtää, että armoistuin on Canossa. Hän katuu ja suorittaa antimensa uhrialttarille siten, että mahdollisimman huolellisesti korjaa erehdyksensä. Ja painaa kokemukseensa syvästi mieleensä vastaisen varalle.

— — —

Näin tulemme varsinaisiin tuomareihin. Israelin historiassa niitä esiintyy useita. Otamme niistä tässä vain kolme tyypillistä. Ne ovat: Jefta, Simson ja Samuel.

Jeftasta kerrotaan, että hän oli väkevä sotamies, mutta hän oli syntynyt avioliiton ulkopuolella, ja sentähden hänen veljensä karkoittivat hänet isän kodista. Näin Jefta joutui kuljeskelemaan vieraan heimon luona. Urhoollisena miehenä hän siellä sai pian toisia seuraansa.

Tällöin ei kestänyt kauan, kun Israel joutui Ammonilaisten ahdistamaksi. Näin ahdistettuna Israel

lähetti lähetystön Jeftan luo pyytämään, että Jefta palaisi heidän luokseen johtamaan taistelua Ammonia vastaan. Tällöin Jefta asialliseen tapaan huomauttaa: "Ettekö te minua vihanneet ja karkoittaneet isäni huoneesta? Minkätähden te nyt tulette minun tyköni, kun teillä on hätä?" Aivan oikein: Jeftan veljet olivat tehneet väärän tuomion, ja nyt he olivat joutuneet Canossan matkalle.

Tultuaan vakuuttuneeksi, että on tosi kysymyksessä, Jefta ei vastustele. Kun lähetystö vielä Herran nimessä lupaa ottaa huomioon Jeftan huomautukset, niin hän alkoi varustautua tehtävänsä. Kaikki asiansa hän "puhui Herran edessä". Ja niin "Herran henki valtasi Jeftan".

Ennen taisteluun menoa Jefta teki vielä merkillisen lupauksen Herralle. Hän sanoi: "Jos todella annat Ammonin lapset minun käsiini, kuka ikinä tulee huoneeni ovesta minua vastaan, kun minä rauhassa palaan Ammonin lasten luota, olkoon Herran oma: minä uhraan hänet polttouhriksi".

Kun Jefta sitten voittajana palasi huoneeseensa, niin katso: "hänen tyttärensä tuli häntä vastaan soittaen ja hyppien; ja se oli ainoa lapsi, eikä hänellä ollut yhtään muuta poikaa eikä tytärtä".

Tällöin Jefta "repäisi vaatteensa ja sanoi: voi tyttäreni, sinä painat minut alas ja saatat minut sangen murheelliseksi; sillä minä avasin suuni Herralle, enkä voi sanaani syödä".

Mutta tytär, joka oli neitsyt, eikä ollut "koskaan tuntenut miestä", ymmärsi heti tilanteen vakavuuden, ja alistui uhrattavaksi. Kuitenkin hän pyysi ja

sai luvan mennä kahdeksi kuukaudeksi vuorille itkemään neitsyyttään tuttaviansa kanssa. Kun tytär kahden kuukauden kuluttua palasi isänsä luo, silloin ”tämä teki hänelle, minkä hän oli luvannut”.

Ulkonaisesti eli kirjaimellisesti otettuna Jeftan lupaus on sekä raaka että typerä. Mutta vertauskuvallisesti, psykologisesti, asia on kokonaan toinen. Silloin siinä ei ole kysymyksessä kenenkään toisen ihmisen uhraaminen, sitä vähemmin tappaminen. Kyseessä on kokonaan toinen asia. Sillä Jeftan tytär on Jeftan oma sielu, parhain puoli Jeftan sieluelämässä. Se on Jeftan ihanne, se, jota hän tavoittelee. On kuin ihminen Jefta itsekseen ajattelisi: minä olen sisäisesti rauhaton; minussa myllää monenlaiset voimakkaat, sekavat, väkevät voimat (Ammon on suom.: ”Väkinen”). Tällaisessa tilassa minä en oikeastaan voi mitään hengen elämää elää. Mutta jos minä saavuttaisin voiton ja rauhan omassa olemuksessani, silloin minäkin voisin uhrautua palvelemaan Mestaria hänen henkisessä työssään.

Ja Jeftan toivomus toteutuu. Hän saavuttaa sisäisen rauhan. Sillä hänen pyrkimyksensä on ollut vilpitöntä, puhdasta, epäitsekästä. Hänen tyttärensä, hänen ainoa lapsensa, on ollut neitsyt, joka ei ole ”miehestä mitään tiennyt”. Hänen ainoa ihanteensa on ollut: voida palvella Mestaria henkisessä työssä. Siksi Jefta ei nyt peräänny, vaan osaa teossa uhrautua. Vaikkakin aluksi murheellisena. Sellainen murhe on sallittu — jonkun ajan. Sanotaanhan Vuorisarnassakin: ”Autuaita murheelliset, sillä heitä tullaan lohduttamaan”. Jeftan sekä murhe että loh-

dutus on hänen voitossaan, hänen uhrissaan, uhrautumisessaan.

— — —

Tästä siirrymmekin toiseen tuomariin, Simsoniin. Simsonin äiti on ollut hedelmätön. Mutta sitten hänelle ilmestyy Herran enkeli, joka sanoo: ”Katso, sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan, jonka pään päälle partaveitsi ei saa tulla. Sillä se lapsi on oleva Jumalan nasiiri äitinsä kohdusta, ja hän ryhtyy vapauttamaan Israelia Filistealaisten käsistä”.

Simson onkin sitten oikea voimaihminen. Hän suorittaa melkeinpä kujeellisia voimatekoja. Niinpä hän paljain käsin surmaa vastaansa tulevan nuoren kiljuvan jalopeuran. Kerran hän löysi tuoreen aasin leukaluun ja löi sillä tuhat miestä. Toisen kerran hän ”meni ja otti kolmesataa kettua kiinni ja otti tulisoihduja ja käänsi aina kaksi häntää yhteen ja sitoi tulisoihdun keskelle aina kahden hännän välille ja sytytti tulisoihdut palamaan ja päästi ne Filistealaisten pelloille; ja ne polttivat sekä kuhilaat että kasvavan elon ja öljypuutarhat”.

Tämä viimeinen ainakin on jo sellainen sankariteko, joka varmaankin jää keltä tahansa suorittamatta täällä fyysillisessä maailmassa. Vertauskuvana sillä tietenkin voi olla oma arvonsa. Kettuhan on kuuluisa viekkaudestaan. Myöskin muistamme Jeesuksen sanoneen Herodesta ketuksi. Voisimme siis ajatella, että Simson voitti filistealaisten kettumaisen diplomatian suorudellaan ja rehellisyydellään.

Entä nasiirius, suomennettu: ”Eroitettu”. Kysymme: miksi joku ihminen on jo ennen syntymäänsä

tuolla tavoin kuin pyhitetty ja Herran työhön eroitettu? Eikö pidäkään paikkaansa laki: te niititte kylvönne mukaan?

Laki kyllä pitää paikkansa. Mutta juuri lain vaatimuksesta ihminen syntyy uudelleen ja uudelleen maalliseen ruumiiseen — niittäen samalla aina edellisissä ruumistuksissa suorittamiensa tekojen mukaan. Jos siis joku ihminen on nasiiri, lupauksen lapsi syntyessään, niin siinä toteutuu hänen oma lupauksensa, jonka hän oli edellisessä ruumistuksessaan tehnyt. Simsonin suhteen voimme siis ajatella joko niin, että hän on Jeftan uusi jälleensyntymä, tai ainakin, että Simson on jo jossain edellisessä ruumistuksessa tehnyt ja pitänyt sen lupauksen, minkä Jefta teki ja piti.

Jefta onkin suomennettu: ”Avaja”. Jeftana ihminen on avannut tällaisen kokemusten sarjan. Hän on avannut suhteensa aurinkovoimiin. Simson onkin suomennettu: ”Aurinkoinen”. Hänessä vaikuttaa Logoksen voima sisäisesti.

Simsonilla — ihmisellä Simsonin asteessa — on sitten luonnollisestikin omat vaikeutensa voitettavana.

Erikoinen piirre Simsonissa on, että hän ihastuu filistealaisiin naisiin, juuri niiden naisiin, joiden käsistä hänen pitäisi Israel pelastaa. Toisin sanoen: Simsonissa itsessään on taipumus filistealaisuuteen, tai että hän ei vielä ole filistealaisuuteen sisältyvää pulmaa täysin ratkaissut. Niinpä Simson — isänsä ja äitinsä varoituksista huolimatta — solmii avioliiton erään filistealaisen naisen kanssa. Luonnollisesti

tämä avioliitto käy vaikeaksi. Nähtävästi se käy vaikeaksi Simsonin oman nasiiriuden vuoksi, mutta lisäksi myös senvuoksi, että vaimo vehkeilee filistealaisten puolesta Simsonia vastaan. Filistealaisesta vaimosta ei tule israelilaista. Niinpä vaimon filistealainen isä — Simsonin poissaollessa — luovuttikin tyttärensä eräälle toiselle miehelle.

Myöhemmin Simson ihastuu erääseen Delila nimeeseen filistealaiseen naiseen. Tämä ihastus tulee Simsonille kalliiksi. Tai paremmin sanoen: Simsonille tarjoutuu tilaisuus kokea ja ratkaista asioita, joista hän ei vielä ole ollut täysin selvillä.

Draama alkaa siten, että Delila — filistealaisten ylytyksestä — käyttää kaiken vaikutuksensa päästäkseen perille Simsonin voiman salaisuudesta — kavaltaakseen hänet sitten filistealaisille.

Kolmasti Simson välttää ansan, johtamalla Delilan harhaan. Mutta Delila on väsymätön. Sanotaan: kun Delila päivä päivältä — aina Simsonin rakkautteen vedoten — ahdisti Simsonia sanoillansa, ja siten kiusasi häntä, väsyi Simson sielussaan kuolemaan asti. Ja niin Simson ilmoitti Delilalle koko sydämensä, sanoen hänelle: ”Minun päähäni ei ole ikinä partaveitsi koskenut, sillä minä olen Jumalan nasiiri aina äitini kohdusta. Jos hiukset ajellaan päästäni, niin menee väkevyyteni minulta pois, ja minä tulen heikoksi ja olen niinkuin kaikki muutkin ihmiset”.

Näin oli Delila jatkuvalla painostuksellaan päässyt tarkoituksensa perille. Hän ymmärsi, että nyt Simson paljasti totuuden. Hän kutsui jälleen filistealais-

ten päämiehet lähelle. Maagillisella käsittelyllään hän vaivutti Simsonin uneen, jonkinlaiseen hypnoottiseen horrostilaan. Hän kutsui miehen ja antoi ajella Simsonin päästä seitsemän hiussuortuvaa, kutsuen jälleen — entiseen tapaansa — filistealaiset Simsonin kimppuun. Kun Simson heräsi tavalliseen tajuntaansa, ei hän tiennyt, että hänen voimansa oli mennyt. Siksi hän ulos mennessään ajatteli vapauttavansa itsensä entiseen tapaan.

Tämä "entiseen tapaan" osoittaa, että Simson oli jo aikaisemminkin huomannut joutuneensa Delilan hypnoottiseen lumoon. Mutta nyt oli voima mennyt. Filistealaiset pidättivät hänet, puhkaisivat hänen molemmat silmänsä, sitoivat hänet kaksilla vaskikahleilla, ja hänet asetettiin jauhamaan vankihuoneeseen.

Kun nyt ajattelemme tätä asiaa niin huomaamme, että kyseessä ei ole vain sukupuolisuus sinään, vaan siihen liittyy muutakin.

Filistea on suomennettu: "Tahraaja". Tämäkin jo osoittaa, että filistealaisuus tässä yhteydessä edustaa alempaa magiaa, psykismiä, joka henkisesti, sielullisesti ja siveellisesti katsoen on tahraava. Delila taas on psyykikko, aivankuin tarkoituksistaan ja pyrki-myksistään tietoinen nykyaikainen hypnotisoija. Hypnotismistahan onkin sanottu, että se on ensimmäinen askel mustaan magiaan sentähden, että siinä toinen ihminen pyrkii valtaan toisen ihmisen ylitse. Aivan niinkuin Delila kaikin voimin — hämärän voimien yllyttämänä — pyrkii saamaan Simsonin valtaansa.

Simsonin vangitseminen ja silmien puhkaiseminen ei välttämättä ole ruumiillista laatua. Hänet vangitaan sielullisesti. Muistammehan P. E:n kirjoittaman "H. P. B." kuvaelman, jossa hämärän veljet — siis nykyaikaiset "filistealaiset" — yrittävät vangita H. P. B:n sielun, ja jollaisesta vangitsemisesta juuri edellisessä luvussa puhuimme kirkon suhteen. — Samoin silmien puhkaiseminen on sielullista laatua. Simsonin selvä ymmärrys ei ole enää yhtä vapaa. Hän on — ainakin jonkun aikaa — kuin hiukan hämmennyksissä.

Simson tulee pian tietoiseksi varomattomuuden ja eräänlaisen uneliaisuuden aiheuttamasta erehdyksestään, sanoisimmeko lankeemuksestaan. Hänen nopea nousunsa tulee mahdolliseksi senkautta, että hän ei ole langennut tahdossaan. Hän ei ole tahtonut mitään pahaa, ei ole pyrkinyt valtaan kenenkään yli. Hän tahtoo hyvää kaikille. Sentähden hän ei lopultakaan antaudu vastustaville voimille. Hän jauhaa, so. tekee työtä peräänantamattomasti. Siinä työssä "hänen hiuksensa rupesivat taas kasvamaan sen jälkeen, kun hänen päänsä oli ajeltu paljaaksi". Hänen voimansa kasvoivat jälleen. Hän ryhdistäytyi. Hän osasi käytännössä sopeutua jälleen korkeampiin voimiin. Hän päättävästi kieltäytyi uhrautumasta alemman magian kaksimieliselle viisaudelle. Tätä kuvaa se, että hän tietoisesti päättävästi nojaa filistealaisen temppelin kahteen tukipylvääseen, jolloin koko temppeli luhistui. Se luhistui Simsonin johdalta. Ja sanotaan, että tällätavoin kuollessaan Simson tuhosi vastustajiaan enemmän kuin eläessään.

Kuitenkin on jälleen ymmärrettävä, ettei Simsonin kuolemakaan tarvitse olla ruumiillista laatua. Hän kuoli alemmalle magialle. Hän ymmärsi kokemusperäisen selvästi, ettei ole leikkimistä elämän voimilla. Siinä oli hänen tuskallisten, häiriöllisten kokemustensa palkka. Hän osasi jatkaa työtään entistä tietoisempuna korkeamman magian, Mestarin johtaman työn palveluksessa.

— — —

Tästä tulemmekin kolmanteen tuomariin Samueliin.

Voimme heti panna merkille — kun on lupauksesta ja nasiiriudesta kysymys —, että Simson on synnynäinen nasiiri vain miehisen, Jeftan tekemän ja pitämän lupauksen perusteella. Siksi Simsonille tuli kommelluksia naisellisessä periaatissaan. Sentähden, jottei kävisi kuten Simsonille, tai Jeftan tyttärelle — tällä avaimella avattuna — vaaditaan myös naisellinen lupaus, tunteen eli sydämen lupaus. Ja sellaisen lupauksen tulos on nyt Samuel, suom.: ”Jumalan nimittämä”. Sillä Samuelin äiti, Hanna, on myös tehnyt lupauksen Herralle. Sentähden Samuel on Jeftan miehisen, järjellisen, ja Hannan, naisellisen, tunteen eli sydämen lupauksen mukainen nasiiri. Näiden lupausten perusteella Samuelin vaeltajansauva, järki, on tullut kuin Aaronin viheriöitseväksi sauvaksi, ja hänen kulhonsa, maljansa, sydämensä, on täyttynyt rakkaus-viisauden öljyllä. Siksi Samuelista tulee se, joka kokemuksessa saavutetun tiedon ja taidon mukaisesti vihkii kuninkaita Israelissa.

VII

HENKINEN KUNINKUUS

Jumalallinen viisaus opettaa, että elämä on samalla kertaa moninaisuutta ja ykseyttä. Ykseys on siinä, että lopulta kaikki elämän moninaisuus sisältyy yhteen suureen jumal-tajuntaan, ehdottomaan jumaluuteen, Jumalaan. Ei ole kahta eikä montaa Jumalaa. Jumala on vain yksi. On ylöns korkeita jumalolentoja, Logoksia, aurinkokuntien ja vieläkin suurempien järjestelmien johtajia, mutta lopulta kuitenkin kaikki yhtyy suureen ykseyteen, ehdottomaan, absoluuttiin.

Samalla me ihmisetkin olemme kokonaisia yksilöitä, pienenmaailmoja, jopa niin, että tuo yksi ainoa Jumala on meissäkin, se on sekä piilevänä että ilmevä.

Tästä johtuu meidän tehtävämme, velvollisuutemme. Ensiksi: käytännöllisesti elävän suhteen ylläpitäminen sisäiseen Jumalaan. Tähän liittyy toinen, samanarvoinen: käytännöllisesti elävän suhteen ylläpitäminen toisiin ihmisiin.

Näitä suhteita muodostuu monenlaisia. Paitsi yksilöitä muodostuu ryhmiä, heimoja, kansoja, rotuja, valtioita. Niinpä valtio, valtakunta, on kuin suuri ihminen.

Valtioita taas on pääasiallisesti kahta laatua: kuningaskuntia ja tasavaltoja. Vieläpä niin, että sama valtakunta voi vaihdella näitä kahta muotoa, olla välillä kuningaskunta, välillä tasavalta; niinkuin oli esim. muinainen Rooman valtakunta.

Näillä kahdella valtiomuodolla on hieman erilainen vaikutus kansalaisiin. Kuninkuus on jonkunlaista kunniaa, loistoa, suuruutta, majesteettiutta, ja sentähden se normaalissa tilassaan herättää kansalaisissa jonkunlaista kunnioituksen tunnetta. Ja kunnioituksen ominaisuus on perin tarpeellinen, jopa välttämätön ihmiselle. Onpa sanottu niinkin, että kunnioituksen ominaisuus on tavallaan lähtökohta henkisessä pyrkimyksessä.

Tasavallasta sensijaan voitaisiin ajatella, että se olisi omiansa kannustamaan tietoisuutta suuremmasta vastuunalaisuudesta. Tässä on kuitenkin se heikko kohta, että ilman kunnioituksen tunnetta itsenäisyys voi helposti muodostua itsepäisyydeksi. Ja itsepäisyys taas on itsenäisyyden irvikuva. On lopulta vain yksi Itse, yksi itsenäisyys: Jumala, henkemme Isä meissä ja maailmankaikkeudessa. Näinollen eivät tavalliset tasavallat enempää kuin kuningaskunnatkaan ole alkuperäisiä eivätkä lopullisia. Henkisessä elämässä meillä onkin tilaisuus yrittää toteuttaa molempia samalla kertaa. Jumalaan nähdessä opettelemme olemaan kuningaskunnassa siten,

että aina yritämme toteuttaa Isän tahtoa elämässämme. Maailmaan nähden tämä kuningasaate toteutuu siten, että olemme tottelematta maailman auktoriteetteja ja heidän asetuksiaan ja määräyksiään silloin, kun ne ovat ristiriidassa Jumalan tahdon ja Vuorisaarnassa esitetyn jumalallisen Lain kanssa. Taas tasavaltalainen aate toteutuu siten, ettemme pyri toisia ihmisiä komentamaan ja määräämään, vaan opettelemme elämään Jumalan tahtoa ilmentävässä veljeydessä kaikkien olentojen kanssa.

Tällaista elämänjärjestystä voitaisiin myös nimitää hierarkiseksi, jumaljohtoiseksi. Silloin on heti huomattava, että kun maailmassa on yritetty muodostaa hierarkioita, ovat ne nopeasti muodostuneet hierarkian irvikuviksi, tyrannikunniksi. Tämä johtuu siitä, että ihmiset eivät ole ollenkaan kiinnostuneita asettumaan Jumalan tahdon ja Vuorisaarnan opin ilmentäjiksi, mutta sensijaan he ovat erittäin kiinnostuneita ottamaan vallan ja johdon käsiinsä, komentaakseen ja määrätäkseen toisia ihmisiä. Ja niin menee hierarkia tyrannikunnaksi.

Kysymme vielä toistamiseen: miten osaisimme pyrkiä sisälle hierarkiaan?

Tällöin on kysymys periaatteesta. Ihmiset tasavalloissaan ja kuningaskunnissaan — ja tyrannikunnissaan — etsivät ns. persoonallista hyvää: itsestä onnea, rikkautta, arvoasemaa, kunniaa, valtaa. Siinä he kilpailevat keskenään, painostavat, syrjäyttävät ja sortavat toisiaan. Ja kaikessa siinä he lopuksi turvautuvat armeijaan, sotaan, murhaan. — Mitään sellaista ei etsi todellinen ihminen, sellainen, joka

pyrkii hierarkiaan. Sellainen ihminen ymmärtää, että ainoa todellinen hallitsija on Jumala. Ja Jumala on aina näkymätön. Me ihmiset emme ole toistemme hallitsijoita, vaan me olemme veljiä keskenämme. Me olemme toistemme palvelijoita, auttajia. Me olemme kutsutut elämään puhtaassa, epäitsekkäässä rakkaudessa ainoan Isämme, sisäisen Jumalamme, johdolla.

— — —

Riittääköön tämä hierarkiasta. Sillä sellaista asiaa ei kuitenkaan voi pelkästään älyllisellä tavalla tehdä toiselle selväksi. Sitä täytyy kokea.

Niinpä siirrymmekin taas Vanhassa Testamentissa kuvailtuun valitun kansan kokemukselliseen historiaan.

Huomaamme tällöin, että tähän asti seuraamamme historia, so. lähtö Egyptistä ja matka luvattuun maahan Mooseksen, Aaronin, Josuan ja tuomarien johdolla, on ollut luonteeltaan ainakin jonkin verran hierarkkinen, jumaljohtoinen. Nuo johtajat eivät ole itse pyrkineet johtoon. He eivät ole jonkun maallisen tai näkyväisen mahdin valtakirjalla varustettuja ”viranhoidajia”. He ovat korkeampien, näkymättömien voimien esille kutsumia, ja uhrautuvaan, palvelemaan tehtävänsä johdattamia.

Mutta nyt tapahtuu muutos. Ihmisten kasvavasta itsenäistymisestä johtuu, että tapahtuu myös persoonallisen itsetunnon heräämys. Kansa ei enää mukaannu noin vain jumalallisiin johtajiinsa, vaan se vaatii itselleen maailman mallin mukaista kuningatsta.

Tästä Samuel, kansan jumalallinen ja itseoikeutettu Johtaja, ensin hämmästyy. Sillä hän ymmärtää, että tällätavoin joudutaan pois jumalallisen viisauden välittömästä johdosta.

Tätä vaihetta voidaanakin pitää sinä ensimmäisenä yleisenä kriisinä, mikä myöhemminkin on jatkuvasti esiintynyt yleensä kaikissa henkisissäkin liikkeissä. Muoto, seura, kirkko, järjestö tulee tärkeämmäksi kuin se aate, jota järjestön pitäisi palvella. Jeesuksen tavalla sanoen: astia tulee tärkeämmäksi kuin sen sisältö. Niinhän kävi kristillisessä liikkeessä. Ensin Kristus johti. Veljespiiri seurasi Mestarin neuvoja ja käskyjä, siten palvellen sitä aatetta, jota Mestari itse eli ja toisillekin opetti. Mutta vähitellen ja jatkuvasti tapahtui muutos. Kirkko "itsenäistyi" siten, että se itse määräsi mitä kristillisuus on, eikä Kristus saanut sitä enää opillaan määrätä. Siten "Samuel" eli "Jumalan nimittämä" johtaja, so. Jeesus Kristus, joutui pois kirkon johdosta. Kirkko järjesti itse omat siveysoppinsa ja uskomuksensa.

Näin on käynyt yleensä henkisissä liikkeissä. Siitähän H. P. Blavatsky nimenomaan huomautti.

Mutta palatkaamme jälleen Vanhan Testamentin esitykseen. Kun Samuel on vastahakoinen antamaan kansalle kuningasta, silloin Herra huomauttaa Samuelille, etteivät he ole hyljänneet häntä, Samuelia, vaan hänet, Herran, he ovat hyljänneet: ettei hän, Herra, heitä hallitsisi. Ja koska hierarkista järjestöä ei millään pakkokeinoilla voida muodostaa eikä ylläpitää, niin täytyy kansan, kirkon, seuran tai järjes-

tön — tai valtion — saada haluamansa johtaja. Jumala on luopunut välittömästä vallasta täällä alemmissa maailmoissa, vaikuttaen kuitenkin järkkymättömänä karmana, syyn ja seurauksen lakina.

Kuitenkin elämä pyrkii siihen, että Jumala tulisi suoranaiseenkin johtoon fyysillisessäkin maailmassa. Mutta Jumala ottaa välittömästi vallan käteensä vain mikäli on niitä ihmisiä, jotka tietoisesti vapaaehtoisesti alistuvat Jumalan, siis myös Vuorisaarnan Mestarin, johtoon.

Samuel — niin muinoinen kuin myöhemmätkin — huomaa ja ymmärtää, että nyt on hänen aikansa julkisessa johdossa päättynyt. Hän ryhtyy toimenpiteisiin kuninkaan antamiseksi kansalle.

Tämä sama ajatus sisältyy Jeesuksen sanoihin opetuslapsilleen: ”Teille on hyödyksi, että minä menen pois”. Sama ajatus sisältyi Pekka Ervastin sanoihin: ”Kahden vuoden kuluttua minut on kutsuttu kotiin”.

Mutta ennen kuninkaan asettamista Samuel erittäin voimakkaasti selittää, mitä tästä johdon vaihdosta kansalle seuraa. Hän selittää kuninkaan oikeuksia, jotka tulevat tuottamaan moninaisia lisärasituksia. Samoinhan sekä Jeesus että H. P. Blavatsky ja Pekka Ervast tekivät. He selittivät mitä merkitsee, jos jumalallinen johto otetaan vastaan, tai jos sitä ei oteta.

Samuel siis ryhtyy miettien etsiskelemään, kuka nyt olisi kuninkaaksi tuleva. Hänelle selviää, että se on Saul, Kiisin poika. Hänessä kansa, nuriseva kansa, löytää kohtalonsa.

Saul on kaunis nuori mies, jonka kauniimpaa ei ole. Hän on päätä pitempi kaikkea kansaa. Hänet Samuel voitelee kuninkaaksi.

Ymmärrämme oitis, että Saulin sekä nuoruus että kauneus olivat sielullistakin laatua. Hänen kauneutensa oli puhtautta, utteruutta, tarmoa. Hän oli kuin kohtalon valitsema mies paikallaan nyt, kun kerran Samuel ei kelvannut. Mutta hän oli kuitenkin nuori ja kokematon verrattuna Samueliin, todellisen vihkiäjän viisauteen.

Kuninkaana Saul osoittautuu utteraksi, toimekkaaksi ja tarmokkaaksi. Voitokkaasti hän taistelee lukuisia vihollisia vastaan, so. sisäisiä ja ulkoisia vaikeuksia vastaan.

Mutta sitten tapahtuu kummellus — niinkuin vastaavanlaisessa tapauksessa yleensä on käynyt. Saul jää liian pinnalliseksi, ei pääse syvenemään. Tämä tulee Saulille kohtalokkaaksi, etenkin taistelussa amalekilaisia vastaan. Määräys on, että Amalek on tuhottava perinpohjin. Ihmiset ja eläimet on surmattava ja kaikki tavara hävitettävä.

Sota päättyy Saulille voitollisesti. Mutta — ”lopussa kiitos seisoo”, sanotaan. Ja kiitos jää Saulilta saamatta. Sillä Saul — osaksi kansan toivomusta noudattaen — jättää vangiksi otetun Amalekin kuninkaan surmaamatta. Samoin jätetään tuhoamatta paras osa karjasta ja tavarasta, jotka otetaan omaan käyttöön.

Erikoisesti tämä menettely saa aikaan, että Saulin suhde Herraan katkeaa, katkeaa kerta kaikkiaan. Vaikka Saul — Samuelin nuhtelevana — tunnustaa-

kin virheensä, vieläpä esittää Samuelille anteeksi-
pyyntönsäkin, niin siitä huolimatta Saul ei enää saa-
vuta suoranaista suhdetta Herraan.

Päältäpäin katsoen tämä on vaikea pähkinä. Miksi
Saulin olisi pitänyt kaikki amalekilaiset ja heidän
tavaransa tuhota?

Jos missään niin tässä asiassa ”kirjain kuolettaa”,
mutta henki voi eläväksi tehdä. Näinollen kysymme:
mitä tämä kaikki oikein merkitsee? Mitä Amalek
edustaa? Laatusanana Amalek on suomennettu:
”Nuoleva eli latkiva kansa”. Nuoleminen eli latki-
minen on jotain pinnallista. Henkisesti tämä siis
merkitsee, että Saul — kaikkien aikojen Saul — jää
toistamaan eli latkimaan itseään, ennen oppimaansa,
toisilta kuulemaansa, eikä siis pääse syvenemään si-
säiseen elämään: voidakseen ilmentää Herransa ja
Mestarinsa aina elävää sanomaa. Aika kuluu itsensä
ja kuulemansa toistamisessa, osaksi seremonioiden ja
juhlallisuuksien toimeenpanemisessa, siis muodolli-
sessa pinta-askartelussa ja tärkeilyssä. Toiminta
muodostuu eräänlaiseksi teatteriksi, näyttelemiseksi,
ei todelliseksi, uudistavaksi, uudestisyntyttäväksi
elämäksi.

Tällainen amalekilaisuus, pinnallisuus, voi vähitel-
len johtaa ensimmäisestä asteesta toiseen asteeseen:
maailman auktoriteetteihin — Amalekin kuningas
kun on otettu suojelukseen — alistumiseen. Etenkin,
koska sen luullaan olevan taloudellisestikin edullista:
onhan parhaat Amalekin eläimistä ja tavaroistakin
säästetty.

Juuri näinhän on käynyt kristilliselle liikkeelle. Kirkko säästi amalekilaisuuden liittymällä suorastaan maailmalliseen valtioon. Kirkko alkoi latkia eli toistaa itsekkyyden sanelemaa maailman moraalia sotineen ja muine julmuuksineen. Ja näin on suuressa määrässä käynyt myös teosofisessa liikkeessä. Kun Mestarin oma oppi ja opetus on hyljätty, niin kaikki on muodostunut enemmän tai vähemmän pinnalliseksi, suureksi osaksi maailman noudattamien menetelmien latkimiseksi. Ollaan kovin herkkiä ja arkoja siitä mitä maailma sanoo, mutta melkoisen piittaamattomia siitä mitä Mestari sanoo.

Näin on maailman henkisissäkin liikkeissä jatkuvasti tapahtunut kaksi suurta lankeemusta. Ensimmäinen siinä, että hyljätään vapaat, luovat työntekijät ja niiden vapaaehtoinen, taitoon ja tietoon perustuva johto; jolloin heidän tilalleen tulevat ns. palkkapaimenet. Toinen lankeemus on siinä, että Mestarin oppi madallutetaan, syrjäytetään.

— — —

Näiden madaltumisien jälkeen — tai jo niiden aikana — Samuel, hierofantti, alkaa mietiskellen etsiä uutta kuningasta. Samuel löytääkin sen, ja vihkii nuoren Daavidin, Iisain pojan, kuninkaaksi.

Näinollen on jouduttu tilaan, jolloin on kaksi kuningasta. On kansan tunnustama virallinen kuningas Saul, ja jumalallisesti nimitetty Daavid, jonka aluksi tunnustaa vain pieni ryhmä, Juudan heimo.

Mitähän tämä Daavidin kuninkaaksi vihkiminen merkitsee henkisessä, esoteerisessa historiassa? Se merkitsee, että näiden erehdysten vaikutuksesta he-

raa ihmisissä: seuran, kirkon, järjestön jäsenissä — ainakin pienemmissä ryhmissä, Juudan heimossa — tunnelmallinen tieto siitä, että erehdys on tapahtunut, että on rikottu alkuperäistä aatetta vastaan; että on rikottu ihmisyyttä vastaan, totuutta, veljeyttä vastaan.

Juuri näin tapahtuu Daavidin esille kutsuminen. David onkin suomennettu: "Rakastettava". Rakkaus, jota on loukattu, pyrkii esille sydämen, omantunnon, kautta.

Mutta vaikka näin on, vaikka jumalallinen johto jo on voidellut Daavidin kuninkaaksi, vaikka seurojen, kirkkojen ja järjestöjen jäsenet jo sydämessään tuntevat, että rakkaus, veljesrakkaus, on oleva heidän kuninkaansa, määräävä johtotähtensä, niin siitä huolimatta Saul — joka on suomennettu: "Pyydetty, anottu" — pysyy edelleenkin heidän kuninkaanaan. Väärä omanarvon tunto on niin suuri mahti, että vaikeasti ihmiset voivat luopua erehdyksistään. Vaikka Saul itsekin on alunalkaen jotenkin tietoinen erehdyksestään — esittihän hän heti alussa anteeksi-pyyntönsä Samuelille —, niin siitä huolimatta hän itsepintaisesti pysyi erehdyksessään loppuun asti. Vaikka Saul on tietoinen siitäkin, että Samuel on jo voidellut Daavidin kuninkaaksi, niin siitä huolimatta Saul pitää Daavidia, todellista ja uskollista ystäväänsä, suorastaan vihollisenaan. Daavid sensijaan osoittaa menettelyllään, että hän todella suojelee ja rakastaa Saulia; jota hän aina nimittää voidelluksi kuninkaaksi.

Niinpä kun Saul kerran, etsiessään Daavidia pahassa tarkoituksessa, poikkesi erääseen luolaan, "peittämään jalkojaan", sattui niin, että Daavid miehineen oli jo saman luolan perällä, jota Saul ei huomannut. Silloin Daavidin miehet olisivat halusta surmanneet Saulin. Mutta Daavid ei sitä sallinut. Hän vain Saulin huomaamatta leikkasi kappaleen hänen vaatteestaan. Kun Saul poistui luolasta, riensi Daavid perässä, huusi Saulille ja näytti leikkaamaansa tilkkua osoitukseksi siitä, ettei hän suinkaan tahdo pahaa Saulille, vaikka Saul niin luulee. Tällöin Saul hetkeksi heltyy, jopa kyyneltyy, vieläpä tunnustaa Daavidin siveellisen etevämmyyden — mutta jatkaa kuitenkin erehdyksellistä toimintaansa.

Samanlainen tapaus toistuu pian uudelleen. Saul oli jälleen lähtenyt etsimään Daavidia pahassa tarkoituksessa. Tällöin Saul oli matkallaan leiriytynyt vaunujensa suojaan, sotaväkinsä hänen ympärillään. Koko leiri oli unessa, kun Daavid miehineen saapui leirin luo. Tällöin Daavidin sotapäällikkö olisi ollut halukas iskemään Saulin keihäällänsä maahan. Mutta Daavid ei sitä taasenkaan sallinut. He ottivat vain keihään ja vesimaljan Saulin pään vierestä, ja menivät matkoihinsa.

Päästyään toiselle kukkulalle Daavid sieltä huusi ja nuhteli Saulin sotapäällikköä, että hän niin huonosti vartioi Saulia, voideltua kuningasta. Daavid vielä kysyi: "missä ovat kuninkaan keihäs ja vesimalja, jotka olivat hänen päänsä vieressä?" Saul ymmärsi, että hän oli taas ollut Daavidin käden ulottuvilla, ja että Daavid ei ollut hänelle pahaa tehnyt.

Jälleen Saul tunnusti tehneensä tyhmästi. Mutta kaikesta huolimatta Saul ei tee ratkaisevaa muutosta menettelytavassaan.

Vähitellen Saulin henkinen asema käy yhä heikommaksi. Hän ei pääse yhteyteen Herran eikä alkuperäisen vihkijänsä Samuelin kanssa.

Ja sitten käy, niinkuin tällaisissa tapauksissa yleensä käy: Saul turvautuu alempaan magiaan. Puhuaksemme nykyaikaisella tavalla Saul kääntyy spiritistisen medion puoleen, neuvoa kysyäkseen. Tällöin medio sanoo näkevänsä henkiolennon, jonka Saul luulee tuntevansa Samueliksi. Henkiolento alkaa puhutella Saulia nuhtelevasti. Hän muistuttaa, kuinka Samuel oli jo alussa sanonut Saulille: ”Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri, ja tottelevaisuus parempi kuin oinasten rasva. Sillä tottelemattomuus on noituuden syntiä ja vastahakoisuus taikauskoa ja epäjumalanpalvelusta”. Saul saa jälleen kuulla, että hänen syntinsä oli siinä, ettei hän täyttänyt Herran käskyä ja perinpohjin tuhonnut amalekilaisuutta. Edellä olemme ja nähneet tai esittäneet, mitä amalekilaisuus on. Nyt saimme lisäksi kuulla, että tottelemattomuus on noituutta. Niinpä tottelemattomuus johti Saulin lopulta suorastaan noidan luo.

Pian tämän jälkeen Saulin tarina päättyy — päättyy silläkertaa ja siinä ruumistuksessa. Hän joutuu ankaraan taisteluun filistealaisten kanssa, siis juuri niiden kanssa, joiden kanssa Simsonkin sai voimiaan mitellä. Simson voitti, mutta Saul joutuu häviölle. — Delilan paikalla on nyt Endorin noitavaimo. Taistelussa filistealaisia vastaan kaatuu mm. Saulin kol-

me poikaa, so. hänen siveellinen järkensä, tunteensa ja tahtonsa pettää. Saul itse syöksyy omaan miekkaansa. Myöhemmin selviää, että eräs amalekilainen antoi Saulille viimeisen iskun. Kävi siis niin, että kun Saul ei kyennyt vapautumaan amalekilaisuudesta, niin amalekilaisuus surmasi hänet.

Vielä Saulin kuoltuakin jatkuu kauan aikaa jännitystä Saulin suvun ja Daavidin välillä, so. pintapuolisuuden ja syvemmän ajattelun välillä. Olipa Saulin poika Isboset, suomeksi: "Häpeällinen", vielä jonkun aikaa kuninkaanakin. Mutta Saulin suku käy yhä heikommaksi, Daavid sensijaan vahvistuu.

Siirrymmekin nyt kuninkaihin

Daavid ja Salomo

Olemme jo puhuneet Daavidista kuninkaana ja periaatteena. Jos Saul edustaa ns. pään tietoa, niin Daavid edustaa sydämen viisautta. Saulhan oli suomeksi: "Pyydetty, anottu". Pääntieto voi mennä pyytämiseksi, oikeuksistaan huolehtimiseksi, ja siten itsekkääksi. Daavid taas on suomennettu: "Rakastettava". Sydämen viisaus on rakkauden läpäisemää. Se huolehtii velvollisuuksistaan, ja siten se voi paremmin välttää itsekkyyttä ja pintapuolisuutta, filistealaisuutta ja amalekilaisuutta.

Juuri tässä on sekä periaatteellinen että käytännöllinen ero Saulin ja Daavidin välillä. Kun ihminen jää pinnalliseksi, ajattelee hän oikeuksiaan, ja silloin ei ole kateuskaan kaukana. Niinpä myöskin kateus pilkistää Saulin toiminnoista. Melkeinpä tietämät-

tään Saul on kateellinen Daavidille. Kateus kannustaa Saulia jonkunlaiseen ajojahtiin Daavidia vastaan.

Daavid puolestaan ei ole kateellinen Saulille. Sillä kateus voitetaan rakkaudessa. Saul vain luulee, että Daavid yrittää syrjäyttää hänet. Tässä suhteessa Daavidin asema on jotenkin vaikea. Sillä vaikkei hän pyri valtaan, ei pyri syrjäyttämään Saulia, niin asia saattaa Saulista ja hänen kannattajistaan siltä näyttää sentähden, että Daavid on kutsuttu suorittamaan sitä syvempää tehtävää, mikä hänen osalleen tulee, mikä hänen kuningas-vihkimykseensä kuuluu. Sillä Daavidin on vietävä kuningas-vihkimys toiseen asteeseen. Saul, tavallaan epäonnistuneena, pysähtyi ensimmäiseen. Ja tällöin ei voida välttää, että Daavidin toiminta luo jonkunlaisen varjon Saulin ja hänen toimintansa ylitse. Ja sitä varjoa Saul ei jaksanut sulattaa. Jos hän olisi jaksanut, silloin tuo varjo olisi muodostunut siksi uudestisyntymisen pilveksi, jonka takaa Saulillekin olisi avautunut sydämen viisaus, kuningas-vihkimyksen toinen aste.

Lähdemmekin nyt seuraamaan Daavidin vaiheita. Oikeastaan olemme sitä jo tehneetkin. Olemmehan jo melkoisesti perillä Daavid-periaatteesta. Se on — lyhyesti sanoen — siirtymistä ja syventymistä pään tiedosta sydämen viisauteen. Siinä siirtymisessä tarvitaan ensimmäisen vihkimyksen avain, joka avain on nimenomaan rakkaus.

Näinollen lankeaa luonnostaan, että Daavidilla on toisenlaiset pulmat kuin Saulilla. Daavidin on suoritettava kokeensa rakkauden käytäntöön soveltamisen taidossa.

Näin kiintyykin huomiomme siihen, että Daavidilla on paljon vaimoja ja paljon lapsia, hyviä ja huonoja. Nämähän voivat olla sinään historiallisia tapahtumia. Sillä monivaimoisuus on ollut hyvinkin yleistä muutamien kansojen keskuudessa. Mutta pyhän kirjan esityksinä ne ovat myös vertauskuvia sielullis-henkisistä asioista.

Vertauskuvina nämä Daavidin monet vaimot kuvaavat ihmisessä, tässä tapauksessa siis Daavidissa itsessään olevia taipumuksia. Taipumuksista syntyy ominaisuuksia, kykyjä. Huonot taipumukset ovat huonoja äitejä. Niistä syntyy huonoja poikia, huonoja ominaisuuksia, huonoja kykyjä. Hyvät taipumukset taas ovat hyviä äitejä, joista syntyy hyviä poikia, hyviä ominaisuuksia, hyviä kykyjä. Muistamme mehan sanotuksi: "Laiskuus on kaiken pahuuden äiti". Vastakohtana voitaisiin sanoa: "Ahkeruus totuuden rakkaudessa on kaiken hyvyyden äiti".

Näistä Daavidin monista vaimoista otamme tässä vain kaksi, yhden huonon äidin poikineen ja yhden hyvän äidin poikineen.

Kun tässä puhumme huonosta äidistä huonoine poikineen, niin tällöin ei ole kysymys mistään tavalisesta huonoudesta. Päinvastoin se huonous voi olla sellaista, jota maailma kunnioittaa ja pitää suuressa arvossa.

Tällainen Daavidin vaimo on Haggiti, joka on suomennettu: "Juhlallinen". Hänellä on poika: "Adonia", suom. "Valtias, herra".

Ei ole vaikea ymmärtää, että Haggiti tässä edustaa himoista ylevintä: kunnianhimoa. Kunnianhimo kan-

nustaa ihmistä pitkälle ja korkealle. Mutta se kannustaa myös valtaan, vallanhimoon. Ja Haggitin poika Adonia edustaa vallanhimoa. Niinpä Adonia yritti päästä kuninkaaksi kaikin mokomin, jopa syrjäyttämällä isänsä Daavidin.

Tämä Haggiti-Adonia ominaisuus pyrkii huomattavalla tavalla esille myös henkisissä liikkeissä. Kirkollisessa kristikunnassa Haggiti-Adonia on todella anastanut vallan Daavidilta, totuuden rakkaudelta. Kirkollisessa kristikunnassa ei ole mitenkään kunnioitettavaa, jos joku ihminen ottaa täydestä Mooseksen tappamattomuus-käskyn, päästäkseen siten sisälle Vuorisaarnassa esitettyyn Kristuksen ensimmäiseen käskyyn: älä suutu. Sensijaan kirkollisessa kristikunnassa ei pidetä mitenkään häpeällisenä, vaan pikemminkin kunniallisena: istua paavin, piispan tai muun arvovallan istuimella — syyttämässä, tuomitsemassa, häpäisemässä niitä ihmisiä, jotka Kristuksen neuvon mukaisesti kieltäytyvät osallistumasta sotaan, järjestettyyn murhaamiseen.

Tämä kunnian- ja vallanhimo pistäytyy monella tavalla esille henkisissäkin liikkeissä. Ollaan mielellään mukana juhlallisuuksissa, mutta ei tosityössä. Kunnian ja vallan käytössä ollaan halusta mukana, mutta työssä Mestarin opin puolesta ollaan perin vaatimattomia, syrjässä pysyviä.

Siirrymme nyt erääseen toiseen Daavidin vaimoon, Batsebaan, joka on suomennettu: ”Valan eli kylläyden tytär”.

Batseba oli alkuaan hetiläisen Uurin vaimo. Daavid ihastui tähän naiseen. Ulkonaisesti katsoen ihas-

tus johti sellaiseen murhenäytelmään, että Uuria aivan tarkoituksellisesti järjestettynä kaatui eräässä Daavidin sotapäällikön Joabin johtamassa taistelussa. Tällöin Daavid otti Batseban vaimokseen, joka oikeastaan oli tapahtunut jo Uurin eläessä. Tämän menetelmän vuoksi profeetta Naatan — Herran käskystä — nuhteli Daavidia ankarasti.

Ruma juttu. Mutta meidän olemme jo tottuneet siihen periaatteeseen, että Vanhan Testamentin esityksissä useastikin kuvataan tappamisella sitä samaa, jota myöhemmin tarkoitetaan voittamisella. Pahaa ei ole vastustettava, vaan voitettava. Pekka Ervast sanoo: ei taistellen, vaan voittaen. Siksi syvennymme tähänkin Batseba-mysterioon psykologisena tapahtumana. Etenkin meitä kannustaa tähän se seikka, että viisaudestaan ja taitavuudestaan kuuluisa Salomo on Batseban poika.

Lähdemme siis siitä ajatuksesta, että koko tämä Batseba-näytelmä tapahtuu ihmisen, rakkauden kouluun joutuneen ihmisen, omassa sielussa. Edellä jo sanoimme, että Daavid on suomennettu: ”rakastettava”. Tällöin Batseba edustaa tätä Daavidin sielussa olevaa rakkautta, rakkauden aatetta. Mutta tämä aate, rakkaus, ei ole vielä päässyt aivan selvästi esille Daavidin päivätaajunnassa. Joku toinen sielullinen voima on siinä esteenä. Ja tämä toinen voima on hetiläisyys, joka edustaa pelkoa; niinkuin jo aikaisemmin on puhe ollut. Se on siis pelko, joka estää ihmistä, Daavidia, antamasta rakkaudelle aivan määrävää asemaa. Mutta Daavid ymmärtää, että ”niin ei saisi olla. Ja tuo ymmärrys on Uuria. Uuria on

suomennettu: "Tuli, valkeus". Uuria on siis kaksi-
puolinen ominaisuus. Yhdeltä puolen se on pelko,
pelko joka estää olemasta rakkaudellinen. Toiselta
puolen Uuria on valistuva ymmärrys ja varmuus
siitä, että niin ei saisi olla. Rakkaus täytyy vapau-
tua pelon vallasta. Niinhän apostolikin sanoo, että
rakkaus voittaa pelon. Batseba, "valan eli kyllyyden
tytär", täytyy vapautua hetiläisestä Uriasta.

Tässä suhteessa ihminen täytyy olla peräänanta-
maton. Sillätavoin Uuria on saatettava "kuumim-
paan taisteluun". Se kuuluu Daavidin kokemukseen,
sanoisimmeko vihkimykseen. Batseba on sillätavoin
valan eli kyllyyden, täyttymyksen tytär, että kun
ihminen pysyy rakkauden periaatteessa uskollisena,
pysyy siinä, vaikka kuinka tuntuisi tukalalta, nöy-
ryyttävältä, kuumalta, silloin järjellinen rakkaus
voittaa pelon, ja Batseba, rakkauden periaate, va-
pautuu ja pääsee käytännöllisesti oikeuksiinsa.

Ja tästä rakkaus-velvoituksen täyttymyksestä, tyt-
tärestä, syntyy Salomo, joka suomennettuna onkin:
"Rauhallinen". Salomo ei millään tavalla ole kateel-
linen, ei pelkuri, ei pyri valtaan. Niinkuin tekivät
Daavidin eräitten toisten vaimojen pojat, Adonia ja
Absalom; joka viimeksimainittu on kuin epäonnistunut
Salomo. Salomo on sisäisen taistelunsa taistellut ja
saavuttanut tasapainon, rauhan. Hänessä kuningas-
vihkimys saavuttaa kolmannen asteen, suurimman
täyttymyksen. Siinä asteessa ihmisellä on vain yksi,
keskitetty velvoitus: täyttää kaikella taidollaan si-
säisen Jumalansa tahtoa totuuden rakkaudessa, Mes-
tarinsa neuvon ja viisauden mukaisesti. Juuri se vie

Salomon valtaan. Mihin valtaan? Valtaan ja taitoon vieläkin syvemmän rakkausvelvoituksen täyttämiseksi. Ulkonaisesti — tai muulla tavalla — Salomo ei pyri valtaan. Jos valta tulee, tulee se seurauksena rakkaus-velvoituksen täyttämisessä. Niinpä Salomo ryhtyy kuninkaaksi vasta sitten, kun Israelin johtomiehet ja vanhimmat yksimielisesti kääntyvät hänen puoleensa, pyytävät häntä kuninkaakseen. Sillä se on silloin jo taas Salomon rakkaus-velvollisuus. Siten myöskin Samuelin jumalallinen johtaja-viisaus pääsee jälleen käytännöllistymään. Sillä Salomoa ei enää Saulin ja Daavidin tavalla vihitä kuninkaaksi, vaan hän on sitä luonnostaan, itsestään. Salomo on kuninkaana todellinen, eikä enää vertauskuvallinen.

VIII

SALOMO TEMPPELIN RAKENTAJANA

Pekka Ervast sanoi, että aika tulee nyt hieman vakavammaksi. Hän lisäsi, ettei hän tahdo luoda mitään peljätyksiä, mutta että ihmiset joutuvat suuriin vaikeuksiin. Sanoipa hän niinkin, että on niinkuin kaikki pirut päästettäisiin irti.

Kenties jotkut toiset ovat käyttäneet ainakin yhtä jyrkkää puhetapaa. Niinpä H. P. Blavatsky opetti, että kristikunnan karma alkaa olla kypsä purkautumaan, jolloin Eurooppa vajoo itseluomaansa kauhujen mereen.

Kuitenkin olisi Eurooppa voinut pelastua, jos se olisi vastaanottanut sen auttavan käden, mikä sille tarjottiin teosofisen sanoman muodossa.

Myöskin Jeesus puhui erittäin ankarassa ääniläisissä siitä ratkaisevasta tapahtumasta, jolloin tulee se suuri Opettaja, jonka tulemisen yhteydessä Isän valtakunta ottaa ratkaisevasti paikkansa täällä fyysisessä maailmassa. Hän sanoi: "Silloin on oleva suuri ahdistus, jonka vertaista ei ole ollut maailman

alusta tähän asti". Vieläpä hän lisää: "eikä milloinkaan tule". Sanoipa hän niinkin, että ellei sitä aikaa lyhennettäisi, ei yksikään liha pelastuisi, mutta valittujen tähden sitä aikaa lyhennetään.

Sekä näistä Jeesuksen lauseista että H. P. B:n ja P. E:n opetuksista huomaamme, että ainoa keino ihmiskunnan auttamiseksi onkin loppujen lopuksi noiden valittujen, so. Vuorisaarnan Mestarin johdolla työskentelevien yksilöitten ja heidän muodostamiensa ryhmien herääminen, lisääntyminen ja kasvaminen.

Tähän suuntaan pyrkivää työtä onkin ihmiskunnan historiassa aina tehty. Ja sen seurauksena on ollut, että Jumalan valtakunta on asteettaisesti lähestynyt ihmiskunnan käytännöllistä elämää. Ja P. E. — joka kaikkein selkeämmin, syvällisemmin ja ymmärrettävämmin näistä asioista puhui — hän sanoi, että tuo Uudessa Testamentissa kuvailtu suuri tuleminen on nyt tapahtunut. Karman johto on siirtynyt ns. tämän maailman jumalalta Kristuksen, Isän, käteen.

Mutta tästäpä johtuukin suuri käytännöllinen pulma. Sillä ihmisten on vaikea siirtyä vanhoista totutuista periaatteistaan, uskomuksistaan ja näkökannoistaan siihen elämäнкäsitykseen, josta profeetat ovat aina puhuneet, ja joka täydellisimmässä selkeydessään esiintyy P. E:n opetuksissa.

Näistä syistä sodat ja muut pulmat ihmiskunnan elämässä voivat muodostua ennen kokemattoman vaikeiksi. Ja koska ratkaiseva pelastus on kaikkina aikoina, jo valmistavinakin aikoina, ollut siinä, että

saadaan muodostumaan riittävän suuri henkinen valiojoukko, niin siksi kaikkien aikojen suuret Opetajat ovat tehneet parastaan kasvattaakseen yksilöitä ja heidän muodostamiaan ryhmiä. Juuri noiden kasvatusyritysten historiaa kuvailevat kansojen pyhät kirjat. Yksi sellainen on Vanhan Testamentin historiallinen kertomus — johon näissä tutkimuksissamme olemme yrittäneet syventyä. Niinpä siirrymekin taas näihin tutkimuksiin.

Tulimme jo noihin kolmeen tyypilliseen kuninkaiseen: Sauliin, Daavidiin ja Salomoon. Salomo on siitä erikoinen, että hän ei käy yhtään sotaa. Hän käyttää aikansa, voimansa ja viisautensa sivistustyöhön. Hän rakentaa erinomaisen Temppelin, Herran huoneen. Myös hän rakentaa kuninkaalliset loistohuoneet itselleen ja faraon tyttärelle, kuninkaalliselle puolisolleen.

— — —

Ennenkuin kuitenkaan siirrymme näihin rakennusasioihin, on meidän ensin selvitettävä eräs merkillinen välinäytös. Salomo joutuu ratkaisevasti selvittämään suhteensa kolmeen psykologiseen ominaisuuteen. Niitä ominaisuuksia personoivat Daavidin sotapäällikkö Jooab, toiseksi Simeï Geeran poika ja kolmanneksi Haggitin poika, Salomon veli, Adonia.

Sotapäällikkö Jooabista ja Simeï Geeran pojasta Daavid antoi merkillisen jälkisäädöksen pojalleen Salomolle. Jooabista hän määrää: ”Tee toimesi mukaan, äläkä anna hänen harmaiden karvojensa mennä rauhassa hautaan”. Samoin Simeistä, Geeran pojasta: ”Sinä olet viisas mies ja tiedät mitä hänelle

teet, niin että lähetät hänen harmaat karvansa verissä hautaan". Ja niin tapahtuu. Salomo lähettää sotapäällikkönsä Benajan lyömään kuoliaaksi Jooabin ja Simein. Adonia puolestaan saa saman kohdalon siitä syystä, että hän — Salomon äidin Batseban välityksellä — pyysi Daavidin hoitajaa Abisag Sumenilaista vaimokseen.

Vihkimysten tiellä nämä ovat sielullisia asioita. On selvää, ettei tällöin ole kyseessä kenenkään ihmisen tappaminen. Jo näiden nimien laatu auttaa meitä pikkusen oikeille jälille. Jooab on suomennettu: "Isällinen", Benaja: "Herran poika". Toisin sanoen: kun ihminen siirtyy Daavid-asteesta Salomo-asteeseen huomaa hän, ettei hän saa olla liiaksi "isällinen". Täytyy syventyä entistä enemmän itseensä ja ymmärtää olevansa Herran eli Mestarin, Jumalan, poika. Samoin selviää, että niin ovat kaikki muutkin ihmiset. Sentähden veljeys, todellinen Daavid-ominaisuus, on oleva lähtökohta. Niin kuin P. E. sanoi: ensimmäinen inhimillinen totuus on ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa.

Saul-asteeseen itsenäistyminen on kyllä valmistavasti välttämätön, mutta se ei riitä jatkuvaksi lähtökohdaksi. Taas Salomo-asteeseen sisältyvää viisautta ja luomisen taitoa ei voi asettaa lähtökohdaksi: se on pikemminkin ihanne, jota kohti kuljetaan. Pysyttäessä uskollisesti veljeydessä, silloin Benaja tulee Jooabin tilalle toiminnallisessa menetelmässä. Ja niin kuljetaan Salomo-astetta kohti. Kyllä ihminen sitten voi olla auttavaisesti isällinenkin, mutta muistettava on, että Jumala on jokaisen isä,

ja me kaikki olemme Jumalan poikia, ja siis keskenämme veljiä.

Entäs Simeï Geeran poika — joka erään kerran niin ankarasti syytti ja kiroili Daavidia?

Mikä muu se olisi kuin ns. synnintunto, syyttävä omantunnon ääni? Siirtyessään Daavid-asteesta Salomo-asteeseen ihminen huomaa, että näin ei saa olla, näin ei saa jatkua. Syyttävä, rauhaton omantunto tekee henkisen luomistyön vaikeaksi. Sentähden Simeistä, Geeran pojasta, täytyy päästä. Tämä ei merkitse, että pitäisi tukahuttaa omantunnon ääni — niinkuin jotkut luullakseni ovat arvelleet, tullakseen siten jonkinlaiseen ”ylimoraaliin”. Ei ollenkaan. Päinvastoin se merkitsee entistä herkempää omantunnon siveellisen äänen kuuntelemista ja käytännöllistä seuraamista. Juuri sitenhän ihmisen omantunto on kuin Benaja, Herran poika, joka herkästi kuuntelee, yrittää ymmärtää ja täyttää Isän tahtoa.

Kolmanneksi on selviydyttävä Haggitin pojasta Adoniasta. Toisin sanoen on päästävä viimeisistäkin kunnian- ja vallanhimon rippeistä.

Näiden kolmen suursiivouksen jälkeen ihmisestä voi tulla Herran huoneen rakentaja. Niinpä siirtymekin nyt tähän asiaan.

— — —

Ensimmäinen edellytys on ystävyysliitto Salomon ja Tyyronin kuninkaan Hiiramin kanssa.

Mikä on tämä merkillinen Hiiram?

Tietysti joku Tyyronin kuningas Hiiram on, tai voi olla, historiallinen henkilö, niinkuin Salomokin. Mutta psykologisesti Hiiram on Mestari. Hiiram on-

kin suomennettu: "Korkia elämä". Mestari tietenkin edustaa henkisesti korkiata elämää.

Näitä Hiirameja on kaksi, kuningas Hiiram ja erinomaisen taitava vaskiseppä Hiiram. Aikakirjojen toisoinnoissa viimeksimainittu esiintyy nimellä Huram-Abi.

Tulee mieleen teosofisen liikkeen alussa puoljulkisesti esiintyneet itämaiset Adeptit Moorja ja Kut-huumi. Moorja vastaa paremmin kuningas Hiiramia ja Kuthuumi taitavaa vaskiseppä Hiiramia. Myöskin tulee tässä mieleen työtoverit Mooses ja Aaron, joista Mooses selvästi edustaa kuninkuutta, Aaron taitoa, taituruutta.

Mutta vaikka nämä kaksi Hiiramia voivat olla kaksi vihittyä, niin samalla ne myös edustavat samasta Mestarista tulevaa kahta virtausta. Kuningas Hiiram edustaa Mestarin voimaa ja tietoa, vaskiseppä taas Mestarin taitoa. Mestarin kannalta tieto on hedelmätöntä, ellei se ilmene taitona. Niinhän P. E. sanookin, että ihminen todella tietää vain sen, minkä hän taitaa.

Salomon ja Hiiramin ystävyysliittoon kuuluu, että Hiiram auttaa Salomoa rakennusaineilla ja johtavalla työtaidolla, Salomo puolestaan antaa leipäainetta Hiiramin perhevälle.

Mikä on Mestarin perheväki? Kiinteästi ottaen sen muodostavat Mestarin suoranaiset oppilaat, mutta laajassa mielessä Mestarin perheväkeen kuuluvat kaikki ihmiset. Puhuuhan Jeesuskin uskollisesta ja älykkäästä palvelijasta, jonka hänen her-

ransa on asettanut pitämään huolta hänen palveluksesta, antamaan heille ruokaa ajallansa.

Tulemme sitten temppelin rakentamiseen. Mittasuhteiltaan temppeli ei ole mitenkään suuren suuri. Se mainitaan kyynäroissa. Temppelin pituus on 60 kyynärää, leveys 20 ja korkeus 30 kyynärää. Kuitenkin temppeliä rakennettiin seitsemän vuotta suurella työvoimalla. Pelkästään ylimmäisiä Salomon käskyläisiä, jotka olivat asetetut teettäjiksi, oli 3300, Aikakirjojen toisinoissa 3600. Valittuja työmiehiä, Libanoniin lähetettyjä oli 30000. Kuormien kantajia 70000, kivenhakkaajia vuorilla 80000.

Emme tarvitse epäillä emmekä kieltää, etteikö Salomo aikanaan olisi rakennuttanut erikoisen temppelin Jerusalemiin. Mutta se ei tyhjennä asiaa. Kysymyksessä ovat paljon ihmeellisemmät asiat. On kysymys siitä elävästä temppelistä, minkä muodostaa ihmisen elävä ruumis. Ja edelleen on kysymys siitä suuremmasta temppelistä, jonka Mestarin oppilaat ryhmänä tai ryhminä muodostavat. Tältä kanalta katsoen käy heti eräs rakentamisessa vallitseva ehto ymmärrettäväksi. Temppeli nim. rakennetaan "louhikossa valmistetuista kivistä, niin ettei yhtään vasaran eikä kirveen eikä minkään rauta-aseen kalsetta kuulunut siinä rakennuksessa". Ymmärrämme muutta mutkitta, että rauta-ase tässä symbolisoi alempaa älyä, joka rakkaudettomassa arvostelussaan on rautaisen kylmä, kova ja pureva. Sellaista "kalsetta" ei saa kuulua Mestarin johtamassa rakentamistyössä. Jokainen oppilas on kutsuttu louhimaan itsensä irti laumaihminen yleisen mielipiteen vuo-

resta, sanoisimmeko: Pohjolan kivimäestä. Jokaisen on tultava vastuunalaisuudestaan tietoiseksi yksilöksi. Hänen on hakattava eli kasvatettava itsensä irti persoonallisesta elämästä, Vuorisaarnan Mestarin antamien mittojen mukaan täsmälliseksi kuu-tioksi, joka täydellisessä veljeyden hiljaisuudessa sopii osasena yhteiseen rakennukseen.

Temppelissä on kolme osaa: etuhuone, huone ja kuori. Siinä on myös sivuhuoneet, kolmikerroksiset.

Tällaisenakin tämä temppeli tuo mieleen ruumiillisesti elävän ihmisen. Kun ihminen asettuu pitkälleen, silloin jalat muodostavat eteishuoneen, vartalo varsinaisen huoneen ja pää kuorin. Sivuilla olevat käsivarret edustavat sivuhuoneita. Tempppelin pyhin, jossa on Liiton Arkki, nykyään Vuorisaarna, on ihmisen sydän. Vuorisaarnassahan nimenomaan sanotaankin: "Autuaita puhtaat sydämeistä, sillä he tulevat näkemään Jumalan".

Tempppelin etuhuoneen edessä on vielä kaksi pylvästä, yksi vasemmalla, toinen oikealla puolella. Vasemmalle pylväälle on annettu nimeksi Boas, oikeanpuoleiselle Jakin.

Näitä nimiä on suomennettu hiukan eritavoin. Boas esim.: "Hänessä on voimaa", Jakin: "Hän vahvistaa". Tietenkin nämä pylväät kuvaavat älyllis-siveellisessä itsekasvatuksessa saavutettua ryhtiä. Lyhyesti sanoen: Boas kuvaa voimaa mikä näkyy siinä, että ihminen osaa ja jaksaa olla tekemättä pahaa, sitä pahaa minkä Mestarin esittämä Vuorisaarnan Laki kieltää. Jakin taas kuvaa siveellistä voimaa mikä ilmenee siinä, että ihminen kykenee, osaa ja

jaksaa toteuttaa Vuorisaarnan sisäistä, myönteistä henkeä. Siten nämä pylväät muodostavat sen siveellisen voiman, tavallaan hänen kaksi jalkaansa, jolla hän seisoo tai kulkee temppeliin vievällä tiellä.

— — —

Mutta ennenkuin menemme eteenpäin palautamme mieleemme erään legendan, jonka P. E. eräässä esitelmässään esitti. Legenda kertoo, että kun Salomo alkoi rakentaa Herran huonetta, niin yöllä aina hajoosi se, mitä päivällä oli rakennettu. Tästä Salomo ymmärsi, että temppeliä ei voinut siihen paikkaan rakentaa.

Huomaamme heti, miten tähän taruun kätkeytyy syvää viisautta. Sillä mikäli ihminen eläessään rakentaa materialismin, itsekkyyden, kunnian- tai vallanhimon perustukselle, sikäli hänen elämäntyönsä aina yöllä, so. kuolemassa ja kuolemanjälkeisessä tuonelassa hajoaa, niin että siitä jää vain karma jällelle. Ja ihminen saa taas seuraavassa jälleensyntymässä aloittaa alusta — kunnes löytää oikean perustan, ja alkaa sille rakentaa.

Niin siis Salomo lähti mietiskellen etsimään selaista paikkaa, johon temppelin voisi rakentaa. Tällöin hän joutui katselemaan erästä erikoista näytelmää. Oli kaksi veljestä, joista toisella oli vaimo ja lapsia, toinen oli perheetön. Heidän peltosarkansa olivat rinnakkain. Tällöin perheetön veli ajatteli: minä olen yksinäinen mutta veljelläni on perhe; kyllä minun täytyy häntä auttaa. Ja niin hän yöllä salaa siirteli omalta pelloltaan veljensä pellolle muutamia kuhilaita. — Jonkun ajan kuluttua tuli toinen

veli ja siirteli samoin omalta pelloltaan muutamia kuhilaita veljensä pellolle. Hän oli ajatellut: kyllä minun täytyy auttaa veljeäni, sillä hän on niin yksinäinen, kun minulla taas on vaimo ja lapsia.

Näin veljekset salaa siirtelivät kuhilaita omalta puoleltaan veljensä puolelle. Ja Salomo joutui syrjästä katselemaan tätä näytelmää. Silloin hän ajatteli: tähän paikkaan voin varmaankin rakentaa Herran huoneen, sillä tässä on paljon rakastettu. Ja niin Salomo meni veljesten luo ja pyysi saada ostaa nämä pellot. Jos oikein muistan, niin veljekset olisivat antaneet peltonsa ilmaiseksi kuninkaalle, mutta kuningas ei siihen suostunut, vaan maksoi niistä täyden hinnan. Ja näille pelloille Salomo alkoi siten rakentaa Herran huonetta, eikä se enää yöllä hajonnut.

Tätä legendaa ei Raamatussa sellaisenaan esiinny. Kuitenkin kerrotaan tapauksista sekä Salomon että Daavidin yhteydessä, jotka kovin läheltä hipaisevat tätä legendaa. Sanotaan, että Salomo ryhtyi rakentamaan Herran huonetta — ”Jebusilaisen Ornanin puimatanterelle”. Puimatannerhan tuo välittömästi mieleen viljapellon. Eikä tässä kyllin. Sillä tällä tapauksella on alkuhistoriansa, josta kerrotaan toisessa Samulien- ja toisessa Aikakirjassa, hiukan eritavalla, niinkuin toisinnoissa yleensä tapahtuu.

Kun Daavid oli kerran menetellyt omapäisesti, laskemalla eli luetteloimalla kansan, johtui siitä ankarat seuraukset. Tuli rutto, joka tuhosi paljon kansaa. Lopulta Herran enkeli ilmoitti erään profeetan kautta Daavidille, että ”Daavid menisi ja rakentaisi

Herralle alttarin Jebusilaisen Ornanin puimatantellelle". Niin Daavid meni Ornanin luo, joka neljän poikansa kanssa oli puimassa vehnää. Kun Daavid pyysi ostaa puimatanteren paikkaa, rakentaakseen siihen alttarin Herralle, silloin Ornan — joka kuninkaan lähestyessä oli heittäytynyt kasvoilleen maahan — heti myöntyi, luvaten antaa vielä kaiken mitä polttouhriksi tarvitaan. Mutta Daavid kieltäytyi ottamasta lahjaa, vaan tahtoi kaiken maksaa.

Tämä kertomus näinollen hyvin läheltä hipaisee edellä esitettyä legendaa.

Ja vielä on huomattava, että samalle puimatantelle Daavidkin jo aikoi rakentaa Herran huoneen. Mutta Herran sana tuli Daavidille sanoen: "Sinä olet paljon verta vuodattanut ja käynyt suuria sotia; sentähden sinä et saa rakentaa minun nimelleni huonetta, koska olet niin paljon verta vuodattanut maan päälle minun edessäni".

Tämä lausunto sellaisenaan on yksi kaikkein merkellisimpiä Vanhan Testamentin sotaisten kertomusten joukossa. Samalla se on näyte siitä, miten monenlaiset olennot esiintyvät Herrana tai jumalana Vanhan Testamentin kertomuksissa. Siellähän jotkut "herrat" voivat yllyttää ja velvoittaa mitä julmimpiin sotiin, veriseen koston ja jonkun heimon tai kansan sukupuuttoon hävittämiseen. Sentähden on suorastaan yllättävää, että Daavid ei saa rakentaa huonetta Herralle nimenomaan siksi, että hän on niin paljon sotia käynyt, niin paljon sodissaan verta vuodattanut. — Tämä Herran lausunto Daavidista — joka sotiensa vuoksi ei saa rakentaa huonetta

Herralle — on kuin kallis aarre tai helmi, jonka löydöstä voimme iloita. Sillä se on täysin sopusoinnussa suurten Opettajien opetusten kanssa. Se on sopusoinnussa Buddhan, Jeesus Kristuksen ja Pekka Ervastin opetusten kanssa. — Edellä tuli jo sanotuksi, että Salomo ei käynyt yhtään sotaa. Siksi hän sai rakentaa huoneen Herralle. Ja hän rakensi sen Jebusilaisen Ornanin puimatanterelle. — Muuten voimme vielä lisätä, että Daavidin aikana ruttotautia johtanut enkeli seiso i nimenomaan Ornanin puimatanteren luona, ja että Ornan on suomennettu: ”Kirottu”. Ymmärrämme, että tämä ”kirottu” on samaa kuin erehdyksen seuraus eli huono karma. Rakkaudessa huono karma voitetaan. Daavid yritti voittaa kirousta rakentamalla uhrialttarin Herralle. Mutta vasta Salomo voitti kirouksen — paremmin sanoen huonon karman — ryhtymällä rakentamaan temppeliä veljesrakkauden maaperälle.

— — —

Olemme näin päässeet selville eräistä seikoista. Ensiksi, että todellinen temppeli on ensiasteessa ihminen elävässä ruumiissaan ja toisessa asteessaan näistä asioista tietoi sten ihmisten muodostama ryhmä. Toinen selviö on, että Herran huone voidaan rakentaa vain sen totuuden maaperälle, joka on ihmisten veljeys ja heidän yksey tensä Jumalassa. Ja kolmanneksi, että temppeliä voidaan rakentaa vain Mestarin tietoisella johdolla. Näiden selviöiden taustassa voimme paremmin ymmärtää itse temppeliä ja aluksi sen edustalla olevia kahta pylvästä, joista

jo oli puhetta, ja joiden nimet olivat Boas ja Jakin, suom. "Hänessä on voimaa" ja "Hän vahvistaa".

Edellä jo hiukan puhuimme näiden pylväiden merkityksestä. Asian keskeisen tärkeyden vuoksi lisäämme vielä jotakin. Toistamme siis, että ne symbolisoivat totuuden eli veljesrakkauden voimaa. Vasemmanpuoleinen eli Boas kuvaa veljesrakkauden negatiivista eli kielteistä puolta, oikeanpuoleinen eli Jakin veljesrakkauden positiivista eli myönteistä puolta. Molemmat ovat kokonaan siveellistä laatua. Näiden pylväiden rakennusohjeet sisältyvät huipistettuina ja viimeistelyinä P. E:n uudelleen järjestämään Vuorisaarnaan, etenkin kirjan lopussa oleviin lyhyeen, selvään ja ytimekkääseen muotoon järjestettyihin taivaallisen Isän viiteen käskyyn.

Kun siis ihminen omassa olemuksessaan — tai ryhmänä — rakentaa näitä pylviäitä, niin vasen pylväis nousee ja muodostuu näiden käskyjen kielteisen puolen noudattamisessa, oikeanpuoleinen käskyjen myönteisen puolen noudattamisessa ja ymmärtämisessä.

Vasemmassa pylväässä näkyy ensimmäisenä käsky: *älä suutu*. Kun sanomme "näkyy", niin tällä näkemisellä on sisäinen puolensa. Sillä kyllähän tuon käskyn: "älä suutu", voi nähdä esim. jossain kirjassa, mutta se ei välttämättä tarvitse merkitä sen enempää. Tuon käskyn todella näkee vasta se ihminen, joka käytännöllisesti pyrkii sisälle Kristus-temppeliin. Tuo ihminen alkaa järjellään nähdä ja ymmärtää, että suuttuminen on heikkoutta, suuttu-

mattomuus voimaa. Suuttumattomuudellaan hän siis rakentaa vasenta pylvästään.

Samalla hänen on opittava ottamaan huomioon oikeanpuoleinen pylväs. Aluksi siinä ei näytä olevan mitään kirjoitettua. Sentähden se edustaa enemmän sisäistä, esoteerista puolta asiassa. Mutta kun ihminen saa vasempaan pylvääseensä suuttumattomuuden käskyn kirjoitetuksi, tai pysyväisesti vaikuttamaan, silloin oikeaan pylvääseen alkaa ilmestyä sana: ”hyvyys”. Ole hyvä, sillä Jumala on hyvyys.

Näin on temppeliin pyrkijä saanut — ainakin alustavasti — pylväisiinsä muodostumaan ensimmäisen kerroksen.

Sitten alkaa vasemmassa pylväässä näkyä toinen käsky: *älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas*, ei sukupuolisesti eikä muuten. Saatuaan tämän käskyn vasemmassa pylväässään vaikuttamaan, alkaa oikeassa pylväässä vähitellen näkyä: ”Jumalan, joka on hyvyys, näkevät puhtaat sydäimestä”. Voima on puhtaassa, sukupuolettomassa hyvämielisyydessä kaikkia ihmisiä kohtaan. Se on Jakin-pylvään toisen kerroksen rakentamisen neuvo.

Kolmas käsky Boas-pylväässä on: *älä vannoo*. Ihminen huomaa, että vannominen on heikkoutta, vannomattomuus voimaa. Kieli on pieni elin — sanoo eräs apostoli — mutta se voi sytyttää tulen helvetistä. Kielen väärinkäyttö saa, ja on saanut, suunnattomasti pahaa aikaan. Väärällä kielenkäytöllään ihmiset yrittävät itseään nostaa ja toista alas painaa. Mutta syyn ja seurauksen laki vaikuttaa, että sen minkä toiselle aiheuttaa, sen saa aikanaan itse-

kin kokea. Sentähden on tässä suhteessa aloitettava opettelemalla vaikenemisen ja kuuntelemisen taitoa. Vähitellen sitten Jakin-pylväässä näkyvät ne neuvot, miten puhetta on käytettävä. Puhetta on käytettävä totuuden valaisevaan esittämiseen. Se on oikeankäden voimaa.

Neljäs neuvo Boas-pylväässä on: *älä vastusta pahaa*. Ota huomioon: älä itse tee pahaa, mutta älä vastusta pahaa. Sinun kannaltasi paha on joko kehittymättömyyttä tai karmaa, jonka olemme joko tietämättömyydessämme tai itsekkyydessämme aiheuttaneet. Sentähden pahaa ei ole vastustettava, vaan se on voitettava. Sekä karma että kehittymättömyys on voitettava. Kun emme vastusta pahaa, silloin meillä on eräänlainen rauhantila. Ja niin alamme nähdä mitä neuvoja tässä suhteessa näkyy Jakin-patsaassa. On syvennyttävä Jumalan hyvään tahtoon ja sen ilmentämiseen. Hyvä tahto on Isän rakkaus-tahto. Siinä tahdossa on eletävä, siinä työtä tehtävä, siinä ylösnoustava.

Viides neuvo pylväitten rakentajalle on: *älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä*.

Tämä neuvo tavallaan yhdistää molemmat pylväät. Voimme lyhyesti sanoa, että tämä neuvo on tekemisissä uhrin kanssa. Ja alemmassa elämässä uhri on yhdistetty sotaan. Sanotaan: sotauhuriin velvoittaa rakkaus isänmaahan, kotiin, uskontoon jne. Mutta tässä ei ole otettu huomioon Lain varsinaista ilmausta: rakastakaa Jumalaa, henkenne Isää, ensin ja yli kaiken, ja sitten toisianne sillä rakkaudella millä Mestari, Kristus, teitä rakastaa. Tämän neu-

von nähtyään, so. alettuaan sitä neuvoa ymmärtämään, silloin temppeliin pyrkijälle selviää, että aseellisuus on heikkoutta, aseettomuus voimaa. Niinhän P. E. sanookin, että todellinen kristinusko alkaa aseettomuudesta, alkaa miekan kääntämisestä riskiksi. Jos joku seura, kirkko tai järjestö luulee rakentavansa temppeliä miekoin ja väkivalloin, niin se on erehdys. Silloin rakennetaan vain jonkunlaisia sekasikiötä, temppelin ja kasarmin välimuotoa, pikemminkin vankilaa; joka aina yöllä, kuolemassa ja kuoleman jälkeen, hajoaa. Temppeliä kykenee rakentamaan vain sotaa käymätön, Hiiramin eli Mestarin neuvoja suoranaisesti toteuttava Salomo, niin meidän päivinämme kuin muinoinkin.

Raamatun kertomuksessa nämä pylväävät koristetaan ylön arvokkaaseen taiteelliseen asuun. Se kaikki kuvaa sitä nerokkuutta, kyvykkyyttä, tietoa ja lahjakkuutta, mikä ilmenee täydellisessä Mestarissa, ja mikä vähitellen kasvaa Vuorisaarnan Mestarin todellisessa oppilaassa.

— — —

Näiden pylväitten kautta ihminen voi astua Tempeliin, jossa on Etuhuone, Huone ja Kuori.

Emme lähde näitä temppelin kolmea osaa tässä enempää kuvailemaan. Ehkä senverran kuitenkin sanomme, että kokemuksen elämässä ne voivat olla samalla kertaa sekä esoteerisiä, sisäisiä, että eksooteerisia, julkisia. Sensijaan voimme samoja asioita katsella aivankuin alustavasti, tai hiukan kuin sivusta päin, tarkkailemalla temppelin kolmenkertaisia sivuhuoneita.

Alamme seuraavanlaisesta lausunnosta: "Ja ovi keskimmäiseen sivuhuoneeseen oli huoneen oikealla puolella, niin että mentiin kiertoastuimia myöden ylös keskimmäiseen kerrokseen ja keskimmäisestä kolmanteen". Tässä on huomattava, että nousuun tarvittava ovi on oikealla puolella. Ovi nousuun ei siis ole Boas-pylvään eli passiivisen veljeyden puolella, vaan se on Jakin-pylvään eli Mestarin johtaman aktiivisen veljeyden puolella.

Näitä sivuhuoneitten kolmea kerrosta voisimme nimittää myös kolmen tyypillisen kuninkaan mukaan: alinta Saul-kerrokseksi, keskimmäistä Daavid-kerrokseksi ja ylintä Salomo-kerrokseksi. Saul-kerros on manaksen eli ylemmän älyn heräämistä. Siinä pyritään järjelliseen selvyyteen yleensä elämästä, elämän ja kuoleman asioista, karmasta ja jälleensyntymisestä. Siinä tutustutaan uskontoihin, filosofioihin, tieteihin ja taiteihin.

Tämä kaikki on välttämätöntä. Mutta jos siihen pysähdymme, silloin meistä tulee loputtomia pohdiskelijoita, jotka alamme kiertää kehässä. Emmekä voi välttää, että takerrumme omaan oppineisuuteemme; takerrumme persoonalliseen tärkeyteemme, arvoasemaamme ja luomamme oman ympyrämme vartioimiseen. Me pelkäämme maailmaa: mitä se ja se maailman auktoriteetti sanoo... Me pelkäämme, että joku sivuuttaa meidät jollain tavalla. Ja meille käy kuten kävi Saulille. Meiltä katkee suhde Mestariin. Se tapahtuu osaksi tietämättämme, niinkuin tapahtui Saulille.

Välttyäksemme tästä täytyy meidän jyrkästi syventyä H. P. Blavatskyn määritelmään, että varsinainen teosofia alkaa veljeydestä. Kokemuksessa tämä tulee päivänselväksi asiaksi. Jos me tässä sovittelemme, työnnämme veljeyden johonkin hämääjän unelmien tulevaisuuteen, asettelemme etusijaan jonkun muun ”totuuden”, käsitteen, väitteen, älyllisen tai yliaistillisen määritelmän, silloin on tiemme henkisesti pystyssä. Jos meillä jo olisi ollutkin jonkinlainen suhde Mestariin, niin se suhde katkeaa, ja me joudumme ottamaan inspiratiomme — P. E:n sanoilla sanoen — alemmasta kolminaismaailmasta eli, niinkuin P. E. edelleen sanoo: persoonallisesta tai vaasta, kiirastulesta ja helvetistä.

Kun sensijaan pidämme kiinni käytännöllisestä veljeydestä, silloin opimme elämään ja toimimaan keskimmaisessä eli Daavid-kerroksessa. Ja vähitellen opimme käytännöllisesti nousemaan kolmanteen eli Salomo-kerrokseen. Silloin opimme varsinaisesti osallistumaan Mestarin johtamaan rakennustyöhön temppelin Eteishuoneessa.

Kun tässä uskollisesti työskentelemme Mestarin viisauden johdolla, silloin tulee meille mahdolliseksi kiertää uudelleen, entistä syvemmillä tavalla nuokolmenkertaiset sivuhuoneet: Saul-, Daavid- ja Salomo-aste, jotta siten voisimme astua sisälle temppelin Huoneeseen. Siinä on Liiton Arkki, ja sentähden ihminen elää nyt sisäisessä Kristuksessa, ja Kristus, sisäinen Jumalan poika, rakkaus, elää hänessä.

Tämä kaikki on yksilölle — ja myös ryhmälle — sisäistä, esoteerista, mutta ilmenee omalla tavallaan myös eksoteerisesti, julkisesti.

Kun ihminen osaa oikealla tavalla, Mestarin viisauden johdolla, kulkea tätä temppelin Huoneen esoteeris-eksoteerista tietä, silloin hän joutuu vieläkin uudella, entistäkin syvemmällä tavalla kiertämään kolmikerroksiset sivuhuoneet, Saul-, Daavid- ja Salomo-asteet, jotta hän siten voisi astua sisälle temppelin Kuoriin. Tämä on yksilöllinen asia, maan ja taivaan yhtymistä. Ja hänen takanaan on Temppe-
lin ja Elämän Herra.

— — —

Saadaksemme edelleen hiukan tuulta siipiemme alle kiinnitämme vielä huomiotamme erääseen vertauskuvaan. Temppeliin asetetaan kaksi suurta kerubia, niin että toisen kerubin toinen siipi koskettaa temppelin toista seinää, toisen kerubin toinen siipi toista seinää, ja keskellä koskettaa siipi siipeä.

Tämä on oivallinen kuva siitä, kuinka äly ja tunne, totuus ja rakkaus, täytyvät olla täydellisessä sopusoinnussa keskenään ja suhteessaan Mestariin, Vuorisaarnan oppiin. Ja sitä ne ovat silloin, kun ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa on asetettu lähtökohdaksi, ensimmäiseksi totuudeksi Mestarin johtamassa rakennustyössä.

Seitsemän vuotta — joka vastaa seitsemää juuri-rotua, seitsemää ruumistusta, seitsemää perinnettä jne. — on vanhastaan kuulunut viikkimysaikaan. Ja niin Salomokin saa temppelinä rakennetuksi seitsemässä vuodessa. Rakentaminen aloitettiin siifin

kuussa (huhtikuu) ja valmistui buulin kuussa (tammikuu, vuodentulo). Voidaan sanoa, että kun ihminen tosissaan ja todella alkaa rakentaa, silloin hän on keväimessään, ja kun hän saa työnsä valmiiksi, silloin se on hedelmä, vuodentulo.

— — —

Kun temppeli on valmis, kun loppukatselmukset ja vihkimykset on suoritettu, silloin tapahtuu pari erikoista seikkaa. Yksi on se, että faraon tytär, joka on tullut Salomon kuninkaalliseksi puoliseksi, tuodaan juhlallisesti Jerusalemiin. Toinen on se, että rikkaan Arabian kuningatar tulee suurine lahjoineen tervehtimään ja samalla koettelemaan Salomon taitoa.

On ensiksikin merkille pantavaa, että sen maan kuninkaan tytär, josta maasta, Egyptistä, Salomon esi-isät niin suurella vaivalla lähtivät, että sen maan tytär nyt tulee Salomon puoliseksi. — Kuitenkin on muistettava, että aikanaan faraon tytär suojeli Mooses-lastaa, jopa niin, että faraon tyttären suojeluksessa Mooses saavutti vihkimykset Egyptin Mysteριοissa. Näinollen voimme sanoa, että faraon tyttären suojeleva vaikutus on ollut kaiken aikaa mukana.

Kysymme edelleen: mitähän nämä kaksi kuningatarta, faraon tytär ja rikkaan Arabian kuningatar, tässä psykologisesti ja vihkimyksen kannalta merkitsevät?

Sanomme lyhyeen: ne merkitsevät puhtaudessa ja rakkaudessa voitetun sukupuolisen lemmen rikkautta, voimaa ja mahtia.

Kyllähän nämä voimat ovat olleet alusta alkaen ja kaiken aikaa mukana. Aina Egyptistä lähtien. Niitä ei vain ole osattu kohdella kuningattarena. Se voima, se kuningatar-voima, on alennettu aistillisuuteen, ja siten arvossaan alennettu, häväisty. Raamatun kielellä puhuen se voima on vajonnut porttouteen. Siitä ovat seuranneet monenlaiset inhoittavat ja vaikeat sukupuolitaudit ja muut kärsimykset.

Mutta porttouteenkin vajonneena se voima on kuitenkin kaiken aikaa ollut mukana, ei vain vaikeutena, vaan myöskin apuna. Muistakaamme, että niinkuin faraon tytär otti Mooses-lapsen suojelukseensa, samoin portto Raahab otti suojelukseensa ne kaksi Josuan lähettiä, jotka hän airueina lähetti etukäteen ottamaan selvää luvatus maan oloista.

Edelleen — niin voinemme sanoa — tämä sama voima on esiintynyt Jeftan tyttärenä, kenties Hannana ja Batsebana. Nyt se esiintyy rikkaan Arabian kuningattarena. Kuningatar huomaa, että Salomo on tiedossaan ja taidossaan maineensa arvoinen.

Toisin sanoen: Salomo on voittanut sukupuolisen lemmen, sukupuolivoiman, ja nyt se palvelee häntä suunnattomilla rikkauksillaan.

IX

SEKÄ MIKRO- ETTÄ MAKROKOSMILLISEN TEMPPELIN JATKUVA RAKENTAMINEN

Ilmennyt elämä on jollain tavalla — ja monella-kin tavalla — kaksinaista. Tai että kaksinaisuus piilee aina mahdollisuutena. Ajatelkaamme vain kristikunnan suhdetta Mestariin. Kirkkojen elämänkäsitys on kaiken kaikkiaan rakennettu Jeesus Kristuksen nimelle. Muusta ei ole tahdottu tietääkään. Mutta kuitenkin tässä kaikessa ilmenee julma kaksinaisuus. Kaksinaisuus on siinä, että kirkkojen elämänkäsitys ei ole rakennettu Jeesuksen opin seuraamiselle. Sen kirkko on kokonaan kieltänyt. Tässä suhteessa kirkko on vetäytynyt surullisen kuuluisaksi tulleeseen kristilliseen nöyryyteensä: ihminen on muka niin mitätön olento, että hänen on aivan mahdoton seurata Jeesuksen neuvoja. Sensijaan kirkko on aivan erikoisesti intoutunut ylistämään sitä räökkäystä, minkä alaiseksi Jeesus maallisen elämänsä aikana joutui. Ja tämän julman uskonsa kirkko on tehnyt hedelmälliseksi siten, että se on

kohdistanut saman räakkäyksen yleensä niihin ihmisiin, jotka eivät ole alistuneet kirkon määräämiin uskomuksiin, vaan ovat joko pitäneet kiinni Jeesuksen opista, tai ovat ajatelleet jollain muulla, kirkosta poikkeavalla tavalla. Ja niin kirkon johtama kristikunta on ajautunut Jeesuksen esittämän elämänsä-
sityksen vastakohtaan. Kristikunnan tuntomerkki piti oleman keskinäinen rakkaus, niin omassa keskuudessa kuin suhteessa kaikkiin ihmisiin, mutta kristikunnan tuntomerkki onkin ollut uskonnollinen vaino, sorto ja sota.

— — —

Tämän näin vastakohdakseen muodostuneen kristillisyytensä mukaisesti kirkko on sitten muovaillut oman oppinsa ja uskomuksensa. Niinpä kirkossa — kun Jeesuksen oppi on kielletty — on sitten selitetty, että vasta kuolemassa tulee synty ja pahuus meistä pois juuritetuksi.

Sanomme ilman pitkiä puheita, että tämäkin on taas räikeästi väärinymmärrettyä totuutta. Sillä vaikka vainaja kuolemanjälkeisessä kiirastulessa puhdistuukin, niin asia ei ole sillä ratkaistu. Ihmisen on pakko syntyä jälleen ja jälleen ruumiilliseen elämään siihen asti, että hän täällä maallisessa elämässä saavuttaa sen täydellisyyden, mikä vapauttaa hänet pakollisesta jälleensyntymisestä. Ja tämän saavuttaakseen ihmisen on maallisessa elämässään kuoltava ns. mystillinen kuolema. Hänen on kieltäytymisen kautta kuoltava synnille, maailmalle, himolle, itsekkyydelle. Siis kuoltava nimenomaan niille asioille, joille Jeesuksen opissa opetetaan kieltäy-

tymisen kautta kuolemaan. Siten ihminen puhdistuu persoonallisuudessaan, niin ettei hän enää ole ryövärien luola, vaan hän alkaa olla se mikä hänen pitääkin olla: Jumalan temppleri.

Juuri tätä puhdistuksen ja sielullis-ruumiillisen temppelin rakentamista olemme edellä kuvailleet, tai paremminkin olemme seurailleet Vanhan Testamentin kuvailua näissä asioissa. Tulimme Salomoon, joka edustaa täydellistynyttä mestari-rakentajaa.

Nyt tulemme kertomuksessa jälleen uuteen vaiheeseen. Sillä Salomon kuoltua valtakunta menee kahtia. Tulemme niinollen siihen traagilliseen ylimenotilaan, johon yleensä suurimmat henkiset rakentajat ovat tulleet — jota P. E. niin asiallisen valaisevasti kuvailee ”Kalevalan avaimessa” Väinämöisen poistumisena kansansa keskuudesta. Syy on yleensä ollut siinä, että ymmärtäväisten ystävien, oppilaitten ja työtoverien joukko on jäänyt liian pieneksi, tai heikoksi. Niinhän on käynyt Jeesukselle, niin H. P. Blavatskylle ja niin Pekka Ervastille.

Seuratkaamme hiukan Salomon traagillisia loppuvaihteita. Valtakunnan hajoamisen pääasialliseksi syyksi tulee se, että Salomon seitsemänsataa ruhtinaallista emäntää eivät osanneet yhtyä Salomon elämänkäsitukseen, auttaakseen Salomoa hänen työsään, vaan he palvelivat kukin omia epäjumaliaan, so. omia mieliteorioitaan. Siis aivan niinkuin tekivät Jeesuksen oppilaat — joista monet jo aikaisemmin jättivät hänet, niinkuin tekivät H. P. B:n ystävät ja työtoverit. Sillä kun puhutaan Salomon seitsemästä sadasta ruhtinaallisesta emännästä,

niin tämäkin on osaksi tai samalla vertauskuva-puhetta. Se ei tarvitse merkitä, että nuo emännät olisivat edes vain naisia. Ne voivat olla sekä miehiä että naisia. He ovat vihkimyksensä kannalta ruhtinas-sieluja ja emäntiä siinä merkityksessä, että ovat tulleet neitseellisen puhtaiksi, sielultaan äideiksi, äidillisiksi. Heidän tehtävänsä olisi nyt siirtyä ruhtinas-vihkimyksestä kuninkaalliseen vihkimykseen. Uuden Testamentin puhetapaa käyttäen heidän tulisi osallistua kuninkaanpojan häihin. Tämä taas edellyttää, että he omassa sielussaan synnyttävät taivaallisen lapsen, korkeamman henkisen elämän, jumalallisen veljesrakkauden, Kristuksen Lain täyttämisen taidon.

Kuningas-vihkimyksessä taas on kolme astetta: Saul, Daavid ja Salomo, niinkuin edellä on puhe ollut. Salomo oli täydellistynyt kuningas-rakentaja. Siksi Salomo rakasti kaikkia näitä ruhtinas-sieluja, ystäviään ja työtovereitaan. Siinä syy, miksi valtakunta ei hajonnut Salomon eläessä. Valtakunta pysyi koossa Daavidin tähden, siis rakkauden tähden. Daavid-ominaisuudellaan, rakkaudellaan Salomo piti joukkonsa koossa. Jos oppilaat myös olisivat osanneet rakastaa Salomoa ja toinen toisiaan Daavid-ominaisuudella, niin hajoaminen kukaties olisi voitu välttää. Mutta nuo seitsemänsataa ystävää rakastivatkin liian paljon omia mielipiteitään, ja sentähden Salomo joutui kokemaan häviön heissä, oppilaissaan, ystävissään ja työtovereissaan.

Voimme sanoa näin: rakkaudettomuuden vuoksi karma pääsi purkautumaan hajoittavana voimana.

Karman purkautumista edustivat kolme henkilöä: edomilainen Hadad, Eljadan poika Reson ja Nebatin poika Jerobeam.

Edom on suomennettu: "ruskia", joka värinä kuvaa itsekkyyttä. Kun Daavid aikanaan kävi sotaa Edomia, siis itsekkyyttä vastaan, hävittäen siitä kaiken miehenpuolen, siis aktiivisen itsekkyyden, niin kuitenkin jäi jotain voittamatta. Ja nyt tämä voittamatta jäänyt itsekkyyys häiritsee Salomon työtä.

Toinen karmallinen häiritsijä on Eljadan poika Reson. Eljada on suom. "Jumala tietää", Reson "Laiha". Karma on siis siinä, että ollaan heikkoja jumalallisessa tiedossa. Kun rakkautta puuttuu, niin kaikkea puuttuu.

Kolmantena karmallisena vastuksena on Nebatin poika Jerobeam. Syy miksi Jerobeam nosti kätensä kuningasta vastaan oli tämä: "Salomo rakensi Millon ja sulki Isänsä Daavidin kaupungin aukon". Millo on suom.: "Täydellisyys", Daavid: "Rakastettava". Näinollen Jerobeamin vastustus johtuu siitä, että Salomon edustama rakkauden täydellisyys tuntui Jerobeamin mielestä liian vaativalta. Jerobeam onkin Nebatin poika, ja Nebat on suom.: "Katsella". Hiukan itsekkäälle ja henkisesti laiskahkolle ihmiselle on luonteenomaista katsella arvostellen henkistä elämää — ja odotella itselleen rakkautta mieluummin kuin ryhtyä rakkaudessa palvelemaan Vuorisäärnan Mestarin johdolla. Niinpä Israelin myöhemmässä historiassa toistetaankin useasti ajatus, että Nebatin poika Jerobeam opetti Israelin syntiä tekemään.

— — —
Mutta mitkään ihmisten itsekkyydestä, rakkaudet-
tomuudesta ja henkisestä laiskuudesta johtuvat epä-
onnistumiset eivät tee tyhjäksi itse aatetta, sitä to-
tuutta, että jumalallisen johdon taholta aina yritet-
täisiin rakentaa sitä temppeliä, jonka elävät ihmiset
sekä yksilöinä että ryhminä muodostavat. Niinpä
siirrymmekin katselemaan näitä asioita psykologiselta
ja parilta ikinykyiseltä kannalta.

Salomon temppeliä rakennettiin — niinkuin jo
edellä puhe oli — seitsemän vuotta. Tämän voimme
ottaa joko niin, että Mestari-vihkimykseen kuluu
ihmiseltä seitsemän ruumistusta, tai niin, että vih-
kimykseen kuluu seitsemän vuotta.

Koska juuri ihminen ruumiillisessa elämässään on
Jumalan temppeli, niin katselemme nyt asiaa ruu-
miillisten seitsenvuotisten ikäkausien kannalta.

Kun siis lapsi syntyy, niin aletaan siinä heti ra-
kentamaan ruumiillista temppeliä, tai että siihen on
siinä mahdollisuudet. Luonnollinen asiointila vaatisi,
että siinä olisi alunperin henkisesti kuninkaallinen
faraon tytär mukana. Aivan niinkuin Mooses-lap-
sella. Kahdellakin tavalla. Lapsessa itsessään pitäi-
si olla mahdollisuus puhtauteen, jumalalliseen äitiy-
teen, rakkauteen. Ja se olisikin kuin luonnostaan,
ellei menneitten elämien huono karma vaikuttaisi
häiritsevästi. Toiseksi faraon tytär, taivaallinen rak-
kaus, pitäisi vallita lapsen äidissä. Silloin jokainen
lapsi olisi kuin faraon tyttären suojelukseen otettu
Mooses-lapsi, tai — niinkuin nykyisin voimme sa-
noa — Kristus-lapsi. Sillä kun nyt Kristus, kristus-

elämä, on tullut ihmiskunnan ruumiilliseen elämään asti, niin on kuin Kristus-lapsi syntyisi maailmaan aina kun lapsi syntyy. — Toisin sanoen Kristus on lapsessa mahdollisuutena, kunhan sekä lapsi itse että äiti ja isä ja ympäristö elämälläään ja esimerkillään onnistuisivat vaikuttamaan kristus-elämän suuntaan.

Kun ensimmäiset seitsemän vuotta ovat kuluneet, on ruumiin temppeli sikäli valmis, että siinä alkaa opetustehtäviä. Seitsenvuotiaana yleensä alkaa koulunkäynti ja muu sellainen opetus. Jos lapselle alettaisiin totuudenmukaisesti, valaisevasti ja rakkautella puhua elämästä Kristuksen opin ja viisauden hengessä, silloinhan siinä oltaisiin kuin Jumalan temppelissä.

Näin ei nyt yleensä maailmassa ole. Mutta vaikka ei niin ole, vaikka kirkollisen kristikunnan kasvatus on mennyt kristus-vastaiseen suuntaan, valmistuen siten maaperää materialismille ja väkivaltaisuudelle, niin kuitenkin on yksilöllä aina ollut jo lapsena, ja sitten erikoisesti seitsenvuotiaana, mahdollisuus vastaanottaa jumalallista opetusta sisäisellä tavalla. Sellainen lapsi oli Jeesus, ja sellainen oli meillä Pekka Ervast. Ja mikä on ollut käytännöllinen mahdollisuus ja todellisuus yhdelle tai kahdelle tai joillekin harvoille, se todellisuus on mahdollisuutena kaikille. Edellisten ruumistustensa aikana tekemiensä henkisten ponnistusten ansiosta yhä useammalle ihmiselle muodostuu sellainen karma, että hänellä jo lapsesta pitäen on faraon tytär, jumalallisen myötätunnon ja taivaallisen äitiyden henki, suojelemassa sekä sisäi-

sesti että puhtaan, lempeän ja rakastavan äidin tai kasvattajan muodossa.

Ja niin temppelin toinen seitsenvuotinen rakennuskausi päättyy noin neljätöista vuotiaana.

Tällöin tulee Saaban eli rikkaan Arabian kuningatar ihmistä tervehtimään ja koettelemaan. Tämä tapahtuu siinä muodossa, että ihmisessä herää ihanne ja sen yhteydessä sukupuolielämä. Tavallisesti me ihmiset emme kestä koetusta. Yleensä me emme osaa ottaa ihannetta kuningattarena vastaan, vaan alennamme sen aistillisuuteen, vieläpä häpäisemme ja saastutamme sen.

Kuitenkin jokaista ihmistä yritetään kasvattaa parhaalla tavalla jälleensyntymien kuluessa siihen suuntaan, että voitto saavutettaisiin — että rikkaan Arabian kuningatar huomaisi meidät ihmisyyshanteemme arvoisiksi. Niinpä Pekka Ervast kertoo sekä Jeesuksen että omastaan tässä suhteessa voitollisesta kokemuksestaan. Pekka Ervast kertoo kristuskokemuksestaan neljäntöista vuotiaana, ja että hän ei sen kerran perästä suuttunut, ei tiennyt rikkovansa Jeesuksen käskyjä vastaan.

Näin alkaa kolmas seitsenvuotiskausi, joka päättyy ns. täysikäisyyteen noin 21 vuoden ikäisenä. Tällöin tulemme tekemiseen parin erikoisen seikan kanssa. Ensiksi mainittakoon uhri. Uhri kuuluu täysikäisyyteen. Tämähän näkyy kasvimaailmassakin. Kun kasvi on saavuttanut täysikäisyyden, silloin se uhraa hedelmänsä joko ravinnoksi tai uuden elämän siemeneksi. Näin on ihmiselämänkin laita. Ihmisenkin täysikäisyyteen kuuluu uhri, uhrautuminen.

Mutta nyt Pekka Ervastin jälkeen tähän liittyy toinen vaikutus. Sillä Pekka Ervastissa kosmellinen Kristus, Isä, saavutti fyysillis-kemiallisen tason, yhtyen ihmiskunnan ruumiilliseen eli tekojen elämään. Ja tämä tapahtui Pekka Ervastin ollessa 21:llä ikävuodellaan. Sentähden ihmiset näistäpuolin joutuvat erikoisesti kosketuksiin tämän tapauksen kanssa siinä 21 vuotiaina. Pekka Ervast koki kosmillisen uudestisyntymisen lokak. 13 p:nä, ja seuraavan jouluk. 26 p:nä hän täytti 21 vuotta. Ja senjälkeen Pekka Ervast luopui persoonallisesta elämästä ja uhrautui kokonaan Jumalan valtakunnan työhön ihmiskunnan hyväksi.

Näin tulemme jälleen tätä tietä Jeesusilaisen Ornanin puimatanterelle. Sillä ihmisen uhrautuminen elämässä on jollain tavalla verrattavissa viljan puintiin. Puhutaanhan Uudessa Testamentissakin puinnista ihmiselämän yhteydessä, puinnista, jossa vilja ja akanat toisistaan eroitetaan. Samoin jo edellä huomasimme, että Ornanin puimatanner voi olla joko kirouksen paikka tai paikka uhrialttarille ja Herran temppelille.

Nyt joudumme kysymään: mikä on suurin ja määräävin uhri- eli puimatanner ihmiskunnan elämässä? Lyhyesti sanoen: se on sotilasuhri, yleiseksi tullut asevelvollisuus. Siinä ihmiset puidaan eli uhrataan. Ja tämä on yleensä tapahtunut siinä 21 vuoden ikäisenä.

Tämä on sellaisenaan kirouksen puimatanner. Sillä sota on murhaa, ryöväystä, hävitystä.

Mutta juuri tämä uhriasia on tullut kriittilliseen vaiheeseen nyt, kun kosmillinen Kristus, Suuri Uhri, saavutti ruumiillisen maailman Pekka Ervastissa hänen ollessaan 21:llä ikävuodellaan. Nyt on ihmisellä entistä selvempänä ja velvoittavampana toinen vaihtoehto: hän voi Ornanin puimatanterelle pystyttää alttarin Herralle, niinkuin teki Daavid, ja sitten rakentaa siihen Herran temppelin, niinkuin teki Salomo. Ihminen uhraa Herralle siten, että kieltäytyy sodasta. Hän tunnustaa ihmisten veljeyden käytännössä, ja siten hän pystyttää alttarin, jolloin karmallisen kirouksen maaperä vähitellen muuttuu siunauksen maaperäksi.

Mutta ratkaiseeko ihminen täysikäisyytensä uhrin niin tai näin, on hänen jokatapauksessa lähdettävä neljännelle seitsenvuotiskaudelleen. Ja se päättyy noin 28 vuoden iässä. Silloin ihminen tulee kosketukseen sen tapahtuman kanssa, jolloin Jumala kosmillisena Kristuksena, Rakkautena eli Äitinä tuli eetteritasolle ja ihmiskunnan päivä tietoiseen elämään. Sillä tämä tapahtui Jeesuksen ollessa noin 28 vuotiaana. Tämä kosketus avaa ihmisen karmassa sellaisia asioita, sellaisia suhteita toisiin ihmisiin, joissa hänen myötätuntoinen rakkautensa joutuu erikoisesti koetukselle. Kyllä Pekka Ervast puhuu tästäkin asiasta sanoessaan, että ihminen voi joutua niin ahtaalle osanotossaan toisen ihmisen, vaikkapa jonkun omaisensa kohtaloon, että hän voi joutua suorastaan vaaraan menettää järjellisen tasapainonsa. Että asia näin on, sen voi ihminen joutua käytännössä kokemaan.

Näin kuluu viides seitsenvuotiskausi, joka päättyy noin 35 vuoden iässä. Silloin ihminen koskettaa siihen suureen tapaukseen, jolloin Buddha saavutti valaistuksen ja veti Jumalan kosmillisena Pyhänä Henkenä ihmiskunnan järkeen, henkeen. Sillä Buddha oli valaistuksen saadessaan noin 35 vuoden ikäinen. Ainakin silloin ihminen on herkistynyt ymmärtämään, että hän ei todellisuudessa omista mitään tässä maailmassa, vaan että hän on vain kuin taloudenhoitaja, joka viimeistäänkin ruumiillisessa kuolemassa kaiken menettää, ja että hänen silloin on tehtävä tili Herralle, elämälle.

— — —

Näin seuratessamme mikrokosmoksen eli ihmisen ruumiillisen temppelin rakentumista olemme samalla joutuneet koskettamaan makrokosmoksen eli kosmillisen Jumalan Temppelin kolmiasteista ilmentymistä tänne ihmiskunnan elämään Buddhan, Jeesus Kristuksen ja Pekka Ervastian suurissa saavutuksissa. Temppelin Saul-aste saavutti suurimman täyttymyksensä ja käytännöllistymisensä Buddhassa. Buddha oli jo sellainen henkinen kuningas-olento, joka ei käynyt mitään sotaa, joka nimenomaan kielsi oppilaitaan tarttumasta aseisiin hänen asiansa puolesta. Hän opetti ihmisiä käyttämään järkeään — päästäkseen selville elämän omasta lakiperäisestä järjestyksestä, ja saavuttaakseen siten vapauden paikallisesta jälleensyntymisestä.

Temppelin Daavid-aste saavutti suurimman täyttymyksensä Jeesus Kristuksessa. Jeesustahan on joskus sanottukin Daavidin pojaksi. Vaikkei millään.

muulla tavalla niin siten Jeesus on aatteellisesti Daavidin poika, että kun Daavid edustaa temppelin keskimmäistä astetta, rakkautta, rakastettavuutta, niin juuri rakkaudessa, jumalallisessa äitiydessä, Jeesus Kristus saavutti suurimman täydellisyyden. Jumala Rakkautena ruumistui hänessä.

Temppelin Salomo-aste saavutti sitten suurimman, täydellisimmän täyttymyksensä Pekka Ervastissa. Hänessä ruumistui Jumala voimana ja majesteettiutena ruumiin ja tekojen maailmaan asti. Karman johto siirtyi Saatanalta Kristuksen, Isän, käteen. Jumalan valtakunnan täydellistynyt Temppleri on laskeutunut ihmiskunnan keskuuteen.

— — —

Nyt tulemme tärkeään asiaan, niihin tuntomerkkeihin, joista Opettaja tunnetaan.

Uudessa Testamentissa Jeesus vakavasti varoittaa vääristä eli harhaopettajista.

Mutta jos me tuonkin Jeesuksen varoituksen otamme umpimähkään tai ennakkoluuloisesti, niin on vaarana se mahdollisuus, että kuka tahansa opettaja voidaan ilman muuta leimata joko vääräksi tai oikeaksi. Sentähden täytyy meillä olla erottamisen kyky. Sillä eihän Jeesuskaan kiellä, että myöskin oikeita opettajia esiintyy. Hän vain varoittaen sanoo, että kun ihmiskunnan kohtalon ratkaisun aika tulee, kun Ihmisen Poika, Jumalan Poika, asettuu karmalliselle valtaistuimelle, silloin samalla esiintyy vääriä kristuksia, vääriä profeettoja.

Ja mikä tällöin on tuntomerkki? Ei ole mitään muuta tuntomerkkiä kuin heidän opetuksensa laatu

ja henki. Eivät esim. ns. ihmeet, ihmeteot, ole mikään oikean opettajan tuntomerkki. Jeesus sanoo nimenomaan, että väärät kristukset tekevät "suuria tunnustekoja ja ihmeitä".

Erehdys, paha erehdys on myös, jos joku ihminen itse esiintyy Kristuksen, Messiaan tai Mestarin nimellä ja arvolla. Pekka Ervast sanookin nimenomaan, että Kristus-ihminen ei koskaan itse sano, että hän on Kristus. Samalla hän huomauttaa, että se on toisten sanottava, niiden, jotka ovat päässeet siitä tietoon. Kuitenkaan ei sellaisenaan ole mikään varma tunnusmerkki sekään, jos toiset jostain ihmisestä ennustellen tai muuten sanovat, että tuo ihminen on Kristus.

Ainoaksi varmaksi tunnusmerkiksi jää — niinkuin jo sanoimme — opetuksen laatu. Tämä toteamus sisältyy Jeesuksen sanoihin: "Heidän hedelmistään te tunnette heidät". Ja opettajan tuottama hedelmä on hänen opetuksensa.

Juuri tältä pohjalta lähtien P. E. sanookin, että kaikkia opettajia ja heidän opetuksiaan arvostellessamme meillä on kaksi mittapuuta: entisten suurien opettajien käytännöllis-siveysopillinen ja älyllis-filosofinen opetus. Ja kaikkien suurten opettajien siveysoppi keskittyy, täydellistyy ja huipistuu Vuorisaarnaan; jonka Pekka Ervast on uudelleen järjestänyt ja kääntänyt suomen ja englannin kielille. Samoin kaikkien suurten opettajien älyllis-filosofinen opetus keskittyy, selkenee, syvenee ja täydellistyy teosofis-kristosofisessa sanomassa.

Näillä mittapuilla voimme siis tarkastella kaikkia opettajia ja heidän opetuksiaan. Myöskin Pekka Ervastin opetukset on se hedelmä mikä osoittaa, millaisesta puusta se hedelmä on lähtenyt.

Tähän tarkasteluun ryhtyessämme voimme vielä ensiksi todeta, että P. E. sai säilyä kaikilta häiritseviltä ennusteluilta. Tosin Nostradamus on voinut ennustaa, että uusi uskonto lähtee Pohjoisesta. Samoin H. P. Blavatsky on aikanaan ystävälleen kreivitär Wachtmeisterille sanonut, että Valo tulee Pohjolasta, Suomesta. Mutta nämä ennustelut ovat tulleet niin viisaalta taholta ja niin viisaalla tavalla, että ne eivät mitenkään häirinneet P. E:n työtä. Jos taas joku ihminen olisi julkisesti tai puolijulkisesti yrittänyt antaa P. E:lle joko Kristuksen tai Mestarin arvonimen, niin P. E. jyrkästi torjui sen luotaan.

Tulemme nyt mainitsemiimme mittapuihin suhteessamme Pekka Ervastiin.

P. E. itse on sanonut, että kun uusi suuri Opettaja tulee, niin hänen opetuksensa ei misään suhteessa saa olla Kristuksen Vuorisaarnan oppia alempana, vaan täytyy se olla vähintään Vuorisaarnan opin tasolla, tai sitä ylempänä. Ja johdonmukaisesti tämän vaatimuksen kanssa P. E. on omaelämäkerrallisissa muistiinpanoissaan sanonut — niinkuin jo edellä puhe oli —, ettei hän neljäntoista vanhasta kahdenkymmenen yhden vuoden ikään — jolloin hän koki universaalisen uudestisyntymisensä — tiennyt rikkoneensa Jeesuksen käskyjä vastaan. Myöhemmin hän sitten järjesti Vuorisaarnan uudelleen, täydensi sen syvästi valaisevilla selityksillään ja kir-

joitti sen suomen ja englannin kielillä. Sellaisena se nyt onkin ainutlaatuinen, vertaistaan vailla oleva jumalallisen viisauden käytännöllisesti eletty ja koettu esitys. Se menee samalla kertaa jumalallisuudessaan äärettömyyteen ja on inhimillisyydessään luonnollisen selvä ja yksinkertainen. Ehkä juuri tämän selvän inhimillisyyden ja ymmärrettävyyden vuoksi jotkut kenties ovatkin saattaneet arvella ja sanoa, että Pekka Ervasthan oli vain aivan tavallinen ihminen. Jos tähän vastaisimme vähän kuin samassa äänilajissa niin voisimme huomauttaa, että on sentään suhteellisen helppoa — vaikkei sekään ole niin aivan helppoa — tulla jonkunlaiseksi jumalaksi, vai sanoisinko puoljumalaksi. Mutta tästä on vielä pitkä ja vaikea matka ihmiseen, siihen todelliseen Ihmiseen, jossa todellinen Jumala ilmenee taivaallisen Isän täydellisyytenä.

Riittääköön tämä nyt siveellisestä mittapuusta. P. E:n opetus täyttää tässä suhteessa kaikkein korkeimmat ajateltavissa olevat vaatimukset. P. E:n Vuorisaarna on se kaikkein korkein, kaikkein inhimillis-jumalallisin Liiton Arkki, joka on oleva ruumiimme temppelin kaikkein pyhimässä, so. meidän sydämessämme.

Tulemme sitten älyllis-filosofiseen mittapuuhun. Se sisältyy yleensä P. E:n kirjalliseen tuotantoon. Erikoisesti on tässä mainittava "Ihmisyyden uskonto". Sillä siinä heti alussa puhutaan siitä, kuinka meidän päivinämme taas Jumala esiintyy maanpäällä. Esiintyy suuri Jumalan Poika, uusi suuri Opettaja, uusi suuri Vapahtaja, joka perustaa suuren

maailmanuskonnon, sellaisen, joka sisällyttää itseensä kaikki vanhat uskonnot ja tuo esille uutta, sellaista, jota kenties ei vielä milloinkaan ole esitetty.

Samassa "Ihmisyiden uskonnossa" puhutaan siten laajasti ja perusteellisesti siitä suuresta tapahtumasta, mikä meidän ajallamme on tapahtunut. On tapahtunut suuri henkinen vuodatus keskusaurinko Siriuksesta ja sen takaisista voimista koko meidän aurinkokuntaamme ja etenkin maapalloomme; jossa tuo suuri vuodatus on muodostunut suorastaan uudeksi luonnonvoimaksi.

Sitten on muodollisen, järjestyneen temppelin rakentamisen kannalta erikoisesti mainittava "Tähtikoulut" ja "Kadonnut sana". Molemmissa puhutaan oikeastaan samoista asioista, vaikkakin eri kannalta. "Tähtikoulut" esittää kolme vihkimysten ryhmää, yhteensä yhdeksän vihkimystä, aurinko-vihkimys kymmenentenä. "Kadonneessa sanassa" taas esitetään kolme looshia, yhteensä yhdeksän astetta, kymmenentenä tietäjän eli hierofantin kuninkaallinen aste.

Ja sitten tuo Tietäjä, tuo kuninkaallinen Hierofanti, missä Hän on?

Ensiksi muistamme vielä P. E:n opetuksen, että Uudessa Testamentissa kuvailtu suuren Ihmisen Pojan tuleminen on nyt tapahtunut. Ei siis ole kyseessä joku tulevaisuuden asia, vaan jo tapahtunut historiallinen tosiasia. Opettaja on jo tullut ja tehtävänsä ensimmäisessä suuressa asteessa suorittanut. Se opettaja tunnetaan opetuksensa hedelmästä. Pekka Ervastian työ ja hänen opetuksensa hedelmä

osoittaa, että missään ei ole tarjolla sellaista opetusta, jota lähimainkaan voitaisiin verrata Pekka Ervastian opetukseen.

Ja niinpä tulemme sekä P. E:n työn ja opetusten tutkimisessa että siitä johtuvissa käytännöllisissä kokemuksissa siihen totuuden tietoon, että juuri Pekka Ervast on se suuri Opettaja, josta kysymys on. Hän on tullut vastuunalaisuudessaan syvällisimmäksi ja korkeimmaksi Hierofantiksi kuninkaallisten hierofanttien joukossa.

Jos siis ken tahtoo päästä kokemuseräiseen tietoon ja varmuuteen henkisesti katsoen ajan polttavimmasta kysymyksestä, hän yhtyköön temppelin rakentamiseen veljesrakkauden maaperällä. Hän lähteköön seuraamaan joko Buddhan itsensä viitoittamaa kahdeksankertaista tietä, tai Jeesuksen itsensä Uudessa Testamentissa esittämiä opetuksia. Tai hän voi ottaa suoralta kädeltä oppaakseen Pekka Ervastian uudelleen järjestämän Vuorisaarnan ja hänen muut kirjansa. Ken tekee totta Mestarin opetuksesta, hän myös aikanaan löytää Mestarin. Sillä tie Mestarin luo kulkee Mestarin antamien opetusten seuraamisen kautta.

X

HIEROFANTTI JA KUNINGAS

Olemme edellä seuranneet totuudenetsijain historiaa sellaisena kuin se Vanhan Testamentin kertomuksessa esiintyy. Siinä saavutettiin eräänlainen huippukohta Salomossa ja hänen temppelin rakentamisessaan. Hänen jälkeensä meni valtakunta, veljeskunta, kahtia. Täten siirryttiin uuteen vaiheeseen. Muodostui Juudan ja Israelin valtakunta.

Kun Israel merkitsee "Jumalan voittaja" ja Juuda "Tunnustaja", niin veljeskunnan yhtenäisenä pysymisen edellytyksenä olisi ollut, että olisi osattu käytännössä sulattaa ja yhdistää nämä kaksi käsitettä. Olisi ollut osattava käytännössä tunnustaa Jumala, Mestari, ja hänen käytännöllinen siveysoppinsa ja filosofiansa. Ja sitten olisi ollut kilvoiteltava, so. tehtävä työtä tuon tunnustuksen puolesta, ja siten voitettava yhä eloisampi ja vastuullisuudestaan tietoisempi suhde sisäiseen Jumalaan. Jos niin olisi osattu menetellä, silloin veljeskunnan ei välttämättä

olisi tarvinnut mennä kahtia, vaan kukaties olisi voitu pysyä yhtenä ja yhtenäisenä.

Tämä yhtenä pysymisen mahdollisuus näkyy siinäkin, että vaikka valtakunta meni kahtia, joissa kummassakin oli oma kuninkaansa, niin todelliset profeetat eivät ole jakautuneet kuningaskuntien mukaan, vaan he toimivat samalla kiinnostuksella kummassakin kuningaskunnassa. — Samat syyt ovat vaikuttaneet myös sekä kristikunnan että teosofisen liikkeen hajaantumisessa ja jakautumisessa.

— — —

Uudessa vaiheessa tullaan jälleen omalaatuiseensa huippukohtaan profeetta Elia ja Israelin kuninkaan Aahabin aikana. On niinkuin koko Israelin — ja osaksi Juudankin — historian voima, sanoisimmeko karma, huipistuisi näiden kahden henkilön väliseen jännitykseen.

Aahab on Salomon jälkeen seitsemäs kuningas Israelissa. Täten on jälleen kulunut yksi seitsenkausi; joka voisi kuvata vaikkapa jonkun ihmisen seitsemää ruumistustakin. Sillä onhan sanottu, että kun ihminen on ”virtaan astunut”, kuluu häneltä yleensä seitsemän ruumistusta vapauden, mestariuden, saavuttamiseen.

Mennäksemme eteenpäin voimme ajatella, että Elia ja Aahab ovat kaksi eri henkilöä, jolloin Elia toimii opettajana, Aahabin ollessa hänen oppilaansa. Tästä huolimatta voimme ajatella niinkin, että Elia ja Aahab ovat saman ihmisen kaksi minää. Aahab on ihmisen alempi minä, Elia saman ihmisen korkeampi minä.

Selvittelymme voimme aloittaa siitä, että Aahab otti emännäkseen Siidonin kuninkaan Etbaalin tyttären Iisebelin.

Kun on kyseessä henkinen elämä, niin tämä avio-liitto ei ole vain tavallinen sukupuoli asia sinään, vaan on se myös symboli siitä, että suhteessa ihanteeseen Aahab asettuu liiaksi aineellisuuden eli omaetuisuuden kannalle. Iisebel onkin suomennettu: "Asunto, luoto". Aahab ajattelee liian paljon oman henkilöllisen kunnia- ja valta-asemansa vakiinnuttamista.

Tämä synnyttää ristiriidan. Sillä sisimmässään Aahab on — on jo ennen syntymäänsä — lupautunut korkeammalle itselleen, jota Elia edustaa. Niinpä nyt Elia, sisäinen lupaus, astuu esille ja sanoo Aahabille: "Niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, jonka edessä minä seison, ei näinä vuosina tule kastetta eikä sadetta, muutoin kuin minun sanallani". So. Aahabin elämää ei tule todellista virkeyttä muuten kuin sisäisen lupauksen täyttymyksen kautta. Sillä kaste eli sade merkitsee henkisen elämän pirsteyttä, vireyttä, joka tekee sielullisen maaperän hedelmälliseksi. Sanoohan Paavalikin: "Minä istutin, Apollos kasteli, mutta Jumala on antanut kasvun" jne.

Kun Elia sanoo tämän totuuden Aahabille niin se merkitsee, että ihminen, Aahab, ymmärtää joutu-neensa ristiriitaan. Hän aavistaa ja ymmärtääkin, että hänen todellinen elämänsä on Elian kädessä, so. hänen korkeamman minänsä ja sisäisen lupauksensa täyttymyksen varassa. Mutta hänen alempi luon-

tonsa, hänen eläimellinen itsekkyytensä, Iisebel hänessä itsessään, asettuu vastarintaan.

Ja niin nyt alkaa tuo kuuluisa Elian pouta, joka kestää puolet vihkimyksen ajasta, noin kolme tai kolme ja puoli vuotta. Seuraamme ensin Elian toimia — joka samalla on toimintaa Aahabin mietiskelytajunnassa. Aluksi Elia vetäytyy Jordaniin laskevalle Keritin purolle. Siellä ”kaarneet toivat hänelle leipää ja lihaa aamuin ja illoin, ja hän joi ojasta”.

Tämä on joogaa, mietiskelyä, johon oppilas säännöllisesti harjaantuu aamuin ja illoin. Kaarneet ovat Mestarin neuvojen mukaan ohjattu tahto- ja ajatus-elämä. Siten ihminen tulee sisäisesti ravituksi.

Jooga-harjoitus tässä asteessa kestää jonkun ajan. Sitten puro kuivuu, jolloin Elian on siirryttävä Sarpatiin, toiseen mietiskelyvaiheeseen.

Sarpat on suomennettu: ”Sulatus”, joten Sarpatiin siirtyminen merkitsee mietiskelysaavutusten käytännössä sulattamista ja syventämistä. Nyt eivät enää kaarneet sellaisenaan tuo ruokaa, vaan Elia tapaa — Herran osoituksen mukaan — erään leskivaimon, jolta Elia pyytää vettä juodakseen ja myös palan leipää syödäkseen. Mutta vaimo vastaa: ”Minulla ei ole leipää, vaan ainoastaan kourallinen jauhoja vakasessa ja vähän öljyä astiassa; ja katso, minä hankin pari puuta ja menen valmistamaan ruokaa itseleni ja pojalleni, syödäksemme ja sitten kuollaksemme”. Elia rohkaisee vaimoa: ”Älä pelkää, mene ja tee niinkuin olet sanonut; leivo kuitenkin minulle siitä ensin vähäinen leipä ja tuo minulle; ja valmista sitten itsellesi ja pojallesi”. Ja Elia jatkaa: ”Sillä

näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Jauhot eivät loppu vakkasesta eikä öljy tule puuttumaan astiasta siihen päivään asti, jona Herra antaa sataa maan päälle”. Vaimo teki Elian neuvon mukaan. Ja niin söivät sekä Elia että vaimo poikineen kauan aikaa. Jauhot eivät loppuneet vakkasesta eikä öljy astiasta.

Syventykäämme hiukan tähän asiaan. Ensiksikin on ymmärrettävä, että vaikka tässä kerrotaan vain Elian toimista, niin on siinä myös Aahab mukana opiskelijana ja mietiskelijänä. Molemmat ponnistelevat omalla tavallaan.

Ja sitten leskivaimo ja hänen poikansa, mitä ne ovat?

Tämä kuvaa määrättyä sieluntilaa. Vihityistä on nimenomaan käytetty myös nimitystä: ”Leskenpoika”. Ajatelkaamme tavallista leskeä, jolta on puoliso kuollut. Hän on silloin yksinään, ilman sitä kiintoutta elämäänsä, minkä yhdyselämä puolison kanssa antoi. Tämä on samalla symbolia henkisesti heränneen ihmisen suhteesta maailmaan. Tavalliset ihmiset ovat ikäänkuin avioliitossa maailman ja siinä olevien harrastusten kanssa. Heitä kiinnostaa maailmallinen seuralämä rikkauksineen, kunnia- ja valtapyrkimyksineen. Omalla tavallaan sellainen kiinnostus heitä hedelmöittää. Mutta totuudenetsijän, vihityn, asema on toinen. Hän on vapaaehtoisesti luopunut ja siis tavallaan kuin kuollut maailmalliselle seuralämälle, sen aarteitten tavoittelulle, kunnia- ja valtapyrkimyksille. Siten hän siltä kanalta katsoen on kuin leski, lesken tai leskivaimon poika.

Samalla tässä "leskeydessä" piilee eräs ansa. Ansa on siinä, että ihmiseltä uhkaa kuolla kiinnostus elämään yleensä, ei siis vain maailmalliseen vaan myöskin henkiseen elämään. Tätä kuvaa se, että lesken poika sairastui, joka sairaus oli niin kovaa, ettei poika enää hengittänyt.

Tällöin vaimo sanoi Elialle: "Mitä minulla on tekemistä sinun kanssasi, sinä Jumalan mies? Sinä olet tullut minun luokseni, että rikkomukseni tulisi muistetuksi ja poikani kuolisi".

Tämä on eräs vaikeus, eräs sielullinen ylimenotila. Ihminen on taipuvainen väsymään ja väsyneenä ajattelemaan, että hänen elämänsä tuli vaikeammaksi senkautta, että hän lähti totuudenetsijän tielle.

Mutta apua on myös tarjolla. Elia sanoo vaimolle, so. Mestari inspiroi oppilaan tajunnalle: "Tuo minulle poikasi", so. älä anna epäilykselle tai väsymykselle valtaa, vaan usko ja luota ymmärryksellisesti Jumalaan. Eikä vaimo sentään vastustele. Ja niin Elia otti pojan vaimon sylistä, vei hänet ylistupaan, jossa hän, Elia, asui, ja pani pojan vuoteellensa. Elia ojentautui kolmesti nuorukaisen yli, puhui Herran puoleen ja sanoi: "Herra, minun Jumalani, anna tämän nuorukaisen sielun tulla häneen takaisin". Ja nuorukaisen sielu tuli häneen takaisin, ja hän virkosi. Elia kantoi pojan alas huoneeseen ja sanoi äidille: "Katso, poikasi elää".

Toisin sanoen: Elia sai nostetuksi oppilaansa tajunnan ylempään tilaan, jossa oppilas ymmärsi miten asiat ovat. Ja sitten tämä ylemmän ymmärryk-

sen tieto tuli myös alas tavalliseen päivätajuntaan. Niinpä vaimo nyt viisastuneen kiitollisena sanoi Elialle: "Nyt minä ymmärrän, että olet Jumalan mies, ja että Herran sana on sinun suussasi tosi". Yksi vaikeus on voitettu. Ihminen on taas saavuttanut ymmärryksellisen, kokemusperäisen kiinnostuksen kaidan tien elämään. — Voimme vielä lisätä, että oikeastaan se on ollut myös kuningas Aahab, jonka sisäisessä, ylemmässä ja alemmassa päivätajunnassa tämä kaikki on tapahtunut. Niinpä nyt astuukin Aahab jälleen näyttämölle.

Herra sanoo Elialle: "Mene ja näytä itsesi Aahabille, niin minä annan sataa maan päälle". Ja Elia meni näyttämään itsensä Aahabille. Mutta tämä näyttäytyminen ei tapahdu noin vain mutkattomasti. Sillä näyttäytyminen edellyttää, että se on oikeastaan Aahab, jonka nyt on lähdettävä liikkeelle. Ja tähän kannustaa se, että "nälänhätä oli suuri Samariassa".

Siis nälänhätä — joka on henkistä nälkää nyt, kun henkinen nuorukainen Aahabissa on virkonut — ajaa Aahabin liikkeelle. Sitäväarten Aahab kutsui Obadian, joka oli hänen huoneenhaltijansa, ja sanoi hänelle: "Kulje maan läpi kaikille vesilähteille ja kaikille ojille; kenties löydettäisiin ruohoja hevosille ja muuleille elatukseksi, ettei meidän tarvitsisi eläimiä hävittää". Ja niin he "jakoivat maan keskenänsä vaeltaaksensa sen läpi. Aahab vaeli yksinänsä yhtä tietä ja Obadia toista tietä yksinänsä".

Oikeastaan tässä näyttäytyy Aahabin päivätajunnan kaksinaisuus. Alemmassa päivätajunnassaan

Aahab huolehtii eläimistä, so. hän arvelee vielä saavansa jotain irti alemmasta, eläimellisestä sieluelämästä.

Obadia, joka on suom.: ”Herran palvelija”, edustaa Aahabin korkeampaa päivätajuntaa. Voimme myös ajatella, että Obadia on se leskivaimon poika, Aahabin sisäinen intuitio, jonka Elia väsymyksestä herätti, tai että Obadia personoi Aahabin sisäistä intuitiota. Aahab aavistaa missä apu on, että se on oikeassa suhteessa Jumalaan, Mestariin, jota Elia edustaa, mutta aivankuin tahallaan hän elää kaksinaisuudessa: hän antaa Obadian, sisäisen elämänsä, mennä toista tietä, ja menee itse toista tietä.

Näin matkalle lähdettyään Aahab ei luonnollisesti löydä mitään, ei vettä, ei ruohoa. Sillä tavallinen elämä ei sittenkään anna hänelle enää tyydytystä.

Mutta Obadia — joka lähti toista tietä — hän löytää. Ei hän luonnollisestikaan löydä mitään eläimellisyyden kaipaamia vesilähteitä tai ruohoa. Mutta hän kohtaa Elian. Tai Elia kohtaa hänet. Ja kohtausta on hyvin dramaattinen. Kuin kuninkaan edessä Obadia heittäytyi maahan kasvoillensa ja sanoi: ”Etkö ole herrani Elia?”

Elia vastaa: ”Olen. Mene ja sano herrallesi: Katso, Elia on täällä”. Obadia, joka pitäisi oleman Aahabin huoneenhaltija, vastaa hiukan hämmästyttävästi: ”Mitä palvelijasi on rikkonut, koska annat minut Aahabin käsiin tapettavaksi?” — Kuitenkin tämä Obadian pelko on ymmärrettävää muistaessamme mitä jo edellä sanoimme, että nim. Obadia personoi sitä nuorukaista, lesken poikaa, Aahabin henkistä

elämää, suhdetta Jumalaan, joka ilman Eliaa apua olisi jo kerran varmaankin kuollut. Niinpä Obadia purkaa edelleen pelkoaan Elialle: "Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, ei ole yhtään kansaa eikä valtakuntaa, johon herrani ei ole lähettänyt sinua etsimään. Ja kun he ovat sanoneet: 'Hän ei ole täällä', on hän vannottanut sitä valtakuntaa ja kansaa, että sinua ei ole löydetty... Ja nyt sinä sanot: 'Mene ja sano herrallesi: katso, Elia on täällä', että hän minut tappaisi".

Se sielullinen tila, minkä Obadian puhe ja Aahabin menettely paljastaa, on hyvin kuvaavaa yleensä. Sillä Obadian selvittelyn Aahabin menettelystä voisi jokseenkin sellaisenaan soveluttaa myöhemmän ns. kristillisen kirkon menettelyyn suhteessaan Kristuksen opin seuraajiin. Sillä kaikkialla "kristillinen" kirkko on Aahabin tavalla vainonut Kristuksen oman opin harvalukuisia yksilöitä tai ryhmiä, niitä ihmisiä, jotka ovat Vuorisaarnan oppia puheellaan ja käyttäytymisellään puolustaneet.

Mutta jatkakaamme.

Kuultuaan Obadian perustellun puheen Elia sanoo: "Niin totta kuin Herra Sebaot elää, jonka edessä minä seison, tänä päivänä minä ilmoitan itseni hänelle".

Tämän kuultuaan Obadiakin rohkaistuu ja menee ilmoittamaan Aahabille Eliaa tulosta. Ja Aahab puolestaan lähtee tapaamaan Eliasta. Heidän tapaa-misensa saa kuin jonkinlaisen yhteentörmäyksen luonteen. Sillä nähtyään Eliaa Aahab heti sanoo: "Etkö sinä ole se, joka saatat onnettomuutta Israe-

lille?” Täytyy taas sanoa, että niinhän ”kristillinen” kirkkokin pitää — on ainakin näihin asti pitänyt — onnettomuuden aiheuttajana jokaista, joka Kristuksen opin mukaisesti kieltäytyy vaadittaessa tarttumasta aseisiin, harjaantuakseen toisia tappamaan ja itseään tapattamaan.

Elia torjuu Aahabin syytöksen ja sanoo syyn olevan Aahabissa, joka on hyljännyt Herran käskyt.

— — —

Näin tuli päättäneeksi ensimmäinen suurempi vaihe Elian ja Aahabin, opettajan ja oppilaan välisissä suhteissa.

Ja nyt Elia ehdottaa toimeenpantavaksi merkillisen kilpauhrin Karmelin (hedelmällinen paikka) vuorella jotta nähtäisiin, kenen menettely saa Herran hyväksymisen. Aahab myöntyy ehdotukseen.

Kun sitten koko Israel ja neljäsataa viisikymmentä Baalin profeettaa oli kokoontunut Karmelin vuorelle, nousi Elia puhumaan: ”Minä olen ainoa jällelle jäänyt Herran profeetta, mutta Baalin profeettoja on neljäsataa viisikymmentä miestä. Niin antakaa nyt meille kaksi härkää, ja antakaa heidän valita toinen härkä ja hakata kappaleiksi, ja panokoot puiden päälle, mutta älkööt siihen tulta panko; ja minä otan sen toisen ja panen myös puiden päälle, enkä pane siihen tulta. Ja huutakaa te teidän jumalanne nimeä, ja minä huudan Herran nimeä. Se Jumala, joka vastaa tulella, hän olkoon Jumala”.

Tähän ehdotukseen kaikki kansa vastasi ja sanoi: ”Se on oikein”.

Nyt alkaa kilpauhri. Ensin Baalin profeetat rakensivat alttarin. Ja sitten he huusivat jumalansa puoleen aamusta puolipäivään asti. Mutta vastausta ei tullut. Silloin Elia — joka vakavuutensa ohella osoittautuu olevansa huumorintajuinen mies — kehoittaa huutamaan kovemmin. Sillä voihan heidän jumalallaan olla — selittää Elia — jotain toimittamista. Tai kukaties heidän jumalansa voi nukkua, tai hän voi olla matkoilla. Ja Baalin profeetat yrittävät parastaan. He viileskelevät ruumistaan aseilla, niin että heistä tihkuu verta. He intoutuvat lopulta niin, että he joutuvat hurmoksiin. Mutta vastausta ei tule. Altтари ei syttynyt tuleen.

Sitten tuli Elian vuoro. Hän rakensi alttarin kivistä ja puista, ja asetti paloitetun härän puitten päälle. Vielä hän valeli koko alttarin vedellä kolmeen kertaan. Sitten hän kääntyi Aabrahamin, Isakin ja Israelin Jumalan puoleen. Ja silloin ”Herran tuli lankesi ja poltti polttouhrin, puut, kivet ja mul-lan, ja nuoli veden kuopasta”. Kun kaikki kansa näki sen, heittäytyivät he kasvoillensa ja sanoivat: ”Herra on Jumala, Herra on Jumala”.

Tämän tapahduttua Elia sanoi heille: ”Ottakaa Baalin profeetat kiinni, ettei yksikään heistä pääsisi”. Ja ”he ottivat heidät kiinni. Ja Elia vei heidät Kiisonin ojalle ja surmasi heidät siellä”.

Mistähän tässä oikein on kysymys? Sillä jos otamme asian kirjaimellisesti, niin silloinhan tämä kaikki olisi vain Elian puolelta tapahtuva julma kostotoimenpide. Ja selväähän on, että kun toinen kostaa

ja toinen kosta, niin silloinhan kosto vain paisuu, eikä siitä tule milloinkaan loppua.

Näinollen tälle asialle täytyy löytyä toinen selitys. Ja sellainen onkin olemassa. On selvästi kysymys kahdesta pyrkimystavasta. Baalin profeettain menettely edustaa alempaa joogaa, psykismii ja itsekiutusta. Sellaista on kristikunnassakin jonkun verran harjoitettu. Jotkut keskiajan pyhimykset esim. pitivät karvalangoista kudottua karkeata ihopaitaa päällään yöt ja päivät. He luulivat siten tulevansa pyhemmiksi ja olevansa mieluisampia Jumalalle.

Mutta vaikka esim. paasto ja muu kieltäytyminen on omalla ajallaan paikallaan, niin se ei sellaisenaan vielä ole mikään uhri. Se ei sellaisenaan ole vielä uhri, eikä siis vie määrätystä kohdasta eteenpäin. Ja kun se ei vielä ole uhri, niin se ei sytytä ihmisessä sitä taivaallisen totuuden ja rakkauden tulta, mikä vapauttaisi hänet eläimestään, itsekkyydestään, sanokaamme härkäpäisyydestään. Ja eläinten, härkien, uhraamisestahan tässä nimenomaan olikin kysymys. Voipipa päinvastoin käydä niinkin, että eläimellinen härkäpäisyys, itsekkyyys, ihmisessä siten vain vahvistuu. Siten se voi johtaa tylyyteen ja tuhoon. Niinkuin se tässä johti Baalin profeetat. He joutuivat Kiisonin ojalle, jossa he tuhoutuivat. Kiison onkin suom.: "Kova, tyly". Kovuus ja tylyys merkitsee henkistä kuolemaa.

Vaikka voihan tällä Baalin profeettain surmalla olla myönteinenkin puolensa. Sehän voi toiselta-puolen merkitä sitäkin, että Elian vaikutuksesta selvisi sekä Aahabille että baalilaisille, kuinka ainoa

Jumalalle kelpaava uhri on itsensä uhraaminen Mes-tarin johtamassa työssä.

Niinpä tämän tapahtuman jälkeen Aahab saa myötätuntoa Eliaa puolelta. Elia sanoo Aahabille: ”Mene ylös, syö ja juo, sillä suuren sateen kohina kuuluu”. Tämähän selvästi osoittaa, että asketismi silläkertaa päättyi.

Aahab meni syömään ja juomaan, mutta Elia meni Karmelin kukkulalle, kumartui maahan ja pani päänsä polviensa väliin.

Kun sitten kämmenen kokoinen pilvi merestä nousee, lähettää Elia sanan Aahabille: ”Valjasta ja mene ettei sade sinua pidättäisi”. Yhtäkkiä tulikin ankara sade, mutta Aahab astui vaunuihinsa ja ajoi Jisreeliin. Jisreel on suom.: ”Jumalan siemen”. Jumalallinen elämä on nyt siis siemenenä hereillä Aahabissa. Se siemen on saanut kasteen, joten Aahabistakin voi nyt tulla henkisen siemenen kylväjä ja viljelijä. Eliasta — joka jäi istumaan pää polvien välissä — taas kuvaavasti sanotaan, että Herran henki tuli hänen päälleen, hän vyötti itsensä ja juoksi Aahabin edellä Jisreeliin. Siten Elia henkisellä tavalla palvelee, auttaa ja ohjaa oppilastaan Aahabia. Tämä onkin jo kuin alkavan hierofantin työtä. Niinpä Elia joutuukin jälleen omalla tavallaan Herran eteen, jolloin saapi tehtäväkseen vihkiä uudet kuninkaat Syyriaan ja Israeliin, sekä Elisan, Safatin pojan, profetaksi sijaansa.

— — —

Aahab on nyt saanut kasteen, sanokaamme vihki-myksen, joka on avannut hänelle mahdollisuuden

liittyä taivasten valtakunnan työntekijäin joukkoon. Hän on valmistunut vastaanottamaan varsinaisen elämäntehtävänsä. Tämä elämäntehtävä tarjoutuu Aahabille vertauskuvallisen sodan muodossa. Syyrian kuningas Benhadad lähettää Aahabille sanan: ”Sinun hopeasi ja kultasi ovat minun, ja sinun emäntäsi ja ihanimmat lapsesi ovat minun”.

Syyria on suom.: ”Korkia”. Toisin sanoen Aahabille tarjoutuu korkiampi, henkinen elämäntehtävä. Benhadad on suom.: ”Huutajapoika”. Aahabille tarjoutuu tilaisuus ”huutaa”, so. tehdä luovan sanan voimalla työtä taivasten valtakunnassa ihmisyyden puolesta. Tuo korkiampi elämäntehtävä sanoo Aahabille: kaikki se rikkaus, ne kyvyt ja arvot mitä sinulla nyt on, ne ovat vain kuin vertauskuvallinen varjo sen rinnalla, mitä piilee minussa, sinun elämäntehtävässäsi, ja mikä kaikki tulee sinun käytettäväkseen nyt, kunhan sinä vain kunnolla elämäntehtäväsi suoritat — kunhan täydellä antaumuksella ja kaikella voimallasi jumalallista ihannetta palvelet.

Hartaalla antaumuksella Aahab heti myöntyy. Hän vastaa Benhadadin sanomaan: ”Herrani, kuningas, niinkuin sinä olet sanonut: minä olen sinun ja kaikki mitä minulla on”. Mutta kun Benhadad lähettää uuden sanoman: ”Kun siis huomenna tähän aikaan lähetän palvelijani sinun luoksesi tutkimaan sinun huonettasi ja palvelijaisi huonetta, on heidän otettava haltuunsa, mitä sinulla on rakkainta, ja tuotava tänne”, niin Aahab alkaa epäillä. Ei hän sentään niin vaan tahtoisi luopua kaikesta siitä, mikä hänelle tavallisessa persoonallisessa elämässä on

käynyt rakkaaksi. Ja sehän on sellaisenaan hyvin ymmärrettävää.

Mutta sisimmässään Aahab, ihminen itse, on lupautunut, vihkiytynyt, ihanteelle. Sentähden ihanne tulee yhä läheisempänä hänen eteensä. Vaistomaisesti ja oman luontonsa välttämättömyydellä Aahab alkaa varustautua. Ja kun Benhadad esiintyy yhä vaativampana, rohkaisee eräs profeetta Aahabia ja ennustaa menestystä.

Ja niin alkaa elämäntyön suoritus. Alkaa vertauskuvallinen sota.

Sodan alkamisessa on eräs kumma piirre. Sillä vaikka Benhadad esiintyy vaativana ja piirittää Samariaa, niin hän ei kuitenkaan aloita varsinaista sotaa. Niinpä Aahab kysyy eräältä profeetalta: "Kuka alkaa sodan?" Ja profeetta vastaa: "Sinä".

Tämä onkin asiain luonnollinen meno. Sillä vaikka ihanne ja elämäntehtävä tarjoutuisi kuinkakin velvoittavana, niin varsinaista "sotaa" ei synny, varsinaisia työn vaikeuksia ei ilmene eikä niitä voiteta, ellei ihminen itse aloita työtä Mestarin innoittaman aatteen puolesta.

Toinenkin erikoisuus pistää silmään. Kun profeetta ennustaa Aahabille voittoa syyrialaisista, niin Aahab kysyy: "Kenen kautta?" Ja profeetta vastaa: "Maaherrain palvelijain kautta". Selvästi tässä on kyseessä ns. maakoe. Toisin sanoen aatteen palvelu aloitetaan siten, että yleensä aineelliset arvot alistetaan Mestarin johtaman henkisen työn palvelukseen. Niinpä aloitetussa "sodassa" maaherrain palvelijat lähtivät ensin ulos.

Kun sitten sota aloitetaan, niin Benhadadin syyrialaisjoukot tulevat lyödyiksi, joten Israelin kuninkas saavutti voiton. Toisin sanoen: kun henkinen työ on hyvin suunniteltu ja kun se uskollisesti suoritetaan, niin se myös menestyy.

— — —

Tämän ensimmäisen "sodan" päätyttyä syyrialaiset arvelivat ja kuninkaalleen esittivät, että israelilaisten "jumalat ovat vuorten jumalia, sentähden voittivat he meidät; mutta taistelkaamme heitä vastaan kedolla, kenties me voitamme heidät".

Ja niin sotajoukot leiriytyivät jälleen vastakkain, ja olivat siinä seitsemän päivää. Aina vaan tuo seitsemänluku. Israelin joukot olivat kuin "kaksi pientä vuohilaumaa", kun taas "maa oli täynnä syyrialaisia". Sillä ihmisen kyvyt ovat aina pienet verrattuna niihin sekä vaikeuksiin että aikaansaannoksiin, joihin uskollinen työ ja toiminta kuitenkin johtaa. Niinpä "sota" oli taas Aahabille voittoa. Syyrialaisia lyötiin "satatuhatta jalkamiestä yhtenä päivänä".

Nyt kysymme: miksi näitä syyrialaissotia on kaksi, ensimmäinen vuorilla ja toinen kedolla?

Tämä on siksi, että ensin on ihanne vietävä voittoon sisäisessä maailmassa, suhteessa Jumalaan, Mestariin ja korkeampaan itseensä. Tämä on ensimmäinen "sota", tai sen ensimmäinen vaihe. "Sodan" toinen vaihe on siinä, että sitten on ihanne vietävä voittoon myös ulkoisessa maailmassa, suhteessa toisiin ihmisiin ja ihmiskuntaan.

Näin tapahtuu aina, päivästä päivään, jatkuvasti. Ihanne, elämäntyö, on aina ensin vietävä voittoon sisäisesti, sitten myös ulkoisesti.

— — —

Näiden voittojen jälkeen tapahtuu se, mikä niin useasti tapahtuu Israelin kuninkaitten historiassa, totuudenetsijäin elämässä: Aahab antautuu ”ystävyyteen” Benhadadin kanssa, so. keskeyttää voittosasti alkaneen ihanteellisen elämäntehtävänsä!

Tällä on omat kohtalokkaat seurauksensa: Aahabista ei tule sitä mitä hänestä olisi voinut tulla. Hänestä piti tuleman, ja hänestä olisi voinut tulla viinitarhan, so. jumalallisen viisauden viljelijä. Hänestä olisi sellainen tullut, jos hän olisi jatkanut syyrialaissotaansa, ihanteellista elämäntehtäväänsä, loppuun asti.

Nyt Aahabista ei sitä tullut. Mutta hän haaveilee viinimäestä. Niinpä hän huomaa, että hänen palatsinsa lähellä on Jisreeliläinen Naabot, jolla on viinimäki. Aahab pyytää ostaa tätä viinimäkeä tehdäkseen siitä — kaalimaan. Salaisuus piilee juuri tuossa, että Aahab muuttaisi viinimäen kaalimaaksi. Sillä kun viinimäki — Jeesuksenkin puheissa — edustaa Mestarin ja Isän johdolla tapahtuvaa henkistä työtä, niin kaalimaa luonnollisesti edustaa alempaa, sielullista, psyykkistä elämää.

Aahabin pyyntöön Naabot vastaa: ”Herra varjelen minua antamasta sinulle isieni perintöä!” Sillä viisaus ei ole ostettavissa. Totta on: vain työtä tekemällä tullaan taitaviksi työntekijöiksi.

Muuten Naabot on suom.: "Ennustaja". Siis profeetta hänkin. Sellainen olisi Aahabistakin tullut, jos hän vaan olisi jatkanut työtään jumalallisen ihanteen palveluksessa. Nyt hän pysähtyi vain kaa-linviljelykseen, so sielulliseen, psyykkiseen elämään.

Kun näin käy, kun totuudenetsijä vaihettaa henkisen elämän psykismiin, silloin Iisebel, alempi luonto, pääsee hänessä vaikuttamaan. Kun Aahab on murheellinen ja Iisebel saa kuulla mistä murhe joh-tuu, lohduttaa Iisebel häntä: "Sinähän nyt Israelin valtakuntaa hallitset. Nouse ja syö leipää ja ole hy-villä mielin, minä toimitan sinulle Naabotin, Jisreli-läisen, viinimäen".

Tämä merkitsee, että Aahabissa herää entistä voi-makkaampana kateus, ylpeys, salaperäinen kunnian- ja vallanhimo.

Tämä kateellisuuden, ylpeyden, kunnian- ja val-lanhimon Iisebel järjestää niin, että Naabot todiste-taan kironneen Jumalaa ja kuningasta, ja sitten hä-net kivitetään kuoliaaksi. Ja niin Aahab sai hal-tuunsa Naabotin viinimäen.

Tarvinneeko muistuttaa, että tätäkin menettelyä kirkko on aikanaan toistanut mitä häikäilemättö-mimmällä tavalla. Aivan tarkoituksellisesti todistet-tiin joku henkilö harhauskoiseksi, jollaisena hänet teloitettiin, ja kirkko tuli hänen maallisen omaisuu-tensa perijäksi.

Mutta karman lakia ei voida pettää. Niinpä Elia taas esiintyy Herran käskystä ja sanoo Aahabille: "Siinä paikassa, jossa koirat nuoleskelivat Naabotin

verta, tulevat koirat sinunkin vertasi nuoleskelemaan”.

— — —

Kuitenkin Aahab katui ankarasti sitä menettelyä, johon iisebeliläinen oveluus oli hänet vienyt. Sentähden hänelle avautuu vielä mahdollisuus kolmanteen syyrialaissotaan.

Erään kerran Juudan kuningas Joosafat (”Herra on tuomari”) meni tapaamaan Israelin kuningasta Aahabia. Tällöin Aahab innostui puhumaan palvelijoillensa: ”Ettekö tiedä, että Gileadin Ramot on meidän omamme? Ja me istumme ääneti emmekä ota sitä Syyrian kuninkaan kädestä?”

Mikä nyt on tämä Gileadin Ramot?

Gilead on suom.: ”Todistusten parvi”. Ramot taas: ”Kuoleman näkijä”. Yhteensä tämä merkitsee, että Aahab aavistaa kuolemansa lähestyvän. Hänellä on paljon siihen suuntaan viittaavia merkkejä, oikea todistusten parvi.

Tässä näkemyksessä on myös moraalinen puoli siten, että kuoleva näkee ikäänkuin suurennuslasin läpi tekemänsä erehdykset. Sentähden Aahabin kolmas syyrialaissota merkitsee myös sitä, että hänellä olisi vielä tilaisuus korjata tekemiään erehdyksiä. Hänellä olisi tilaisuus korjata erehdyksiään alkupe räisen ihanteensa mukaisesti. Hänellä olisi tilaisuus kokea mystillinen kuolema. Hän voisi kuolla itsekkyydelle ja erehdyksille, saavuttaakseen siten vielä jonkun verran kuolemattomuutta. Hän olisi voinut saavuttaa kuolemattomuuden, jos olisi jatkanut edellä puheenaollutta syyrialaissotaansa, ihanteellisen

elämäntehtävänsä suorittamista, loppuun asti. Kun hän ei sitä tehnyt, jäi Ramot, kuolemattomuus, Benhadadille.

Mutta Aahab ei vielääkään kykene ojentautumaan totuuden mukaisesti. Hän ei kykene vapautumaan oveluudestaan, kaksimielisyydestään. Kun "sota" alkaa, on Aahab pukeutunut salapukuun. Sensijaan Juudan kuningas — Aahabin toivomuksesta — esiintyy kuninkaallisessa puvussaan. Ja kun Syyrian kuningas on antanut sotilailleen, vaunujen ohjaajille, määräyksen: "Älkää sotiko suurta tai pientä vastaan, vaan ainoastaan Israelin kuningasta vastaan", ja koska Juudan kuningas esiintyi kuninkaallisessa puvussa, niin syyrialaiset luulivat häntä Aahabiksi, ja taistelivat häntä vastaan. Tällöin Joosafat, Juudan kuningas, huusi, ja silloin vaunujen ohjaajat jättivät hänet rauhaan.

Joosafat "huusi". Niin olisi Aahabinkin pitänyt olla pukeutunut hänelle kuuluvaan kuninkaalliseen pukuun ja huutaa, huutaa totuuden puolesta, ihanteen puolesta. Silloin Benhadad, "Huutajapoika", kukaties olisi jättänyt hänetkin rauhaan. Mutta Aahab halusi olla henkilökohtaisesti "rauhassa" itsekkyyden ja vallitsevan mielipiteen kanssa.

Karmallista kohtaloaan ihminen ei kuitenkaan voi millään kaksimielisyydellään välttää. Niinpä eräs umpimähkään ammuttu nuoli sattui Aahabin rautapaidan jatkokoon. Ja se aiheutti Aahabille kuoleman. Ja kun Aahabin vaunut sitten huuhdeltiin, niin kävi sekin Eliaan sana toteen, että koirat nuolivat Aaha-

bin verta siinä samassa paikassa, missä ne olivat Naabotinkin verta nuoleskelleet.

Aahabin kuolemattomuus, pakollisesta jälleensyntymisestä vapautuminen, jäi seuraavaan ruumistukseen.

XI

KAIKKIEN AIKOJEN ELIA JA ELISA

Raamatussa kerrotaan aivan selvästi kahdesta tapauksesta, jolloin ihminen otettiin ylös taivaaseen. Ne ovat Jeesus ja Elia. Kolmantena on Henok, josta sanotaan: "Ja hän eli jumalisesti, eikä häntä enää ollut, sillä Jumala otti hänet pois".

Jeesuksesta kerrotaan Markuksessa: "Kun nyt Herra Jeesus oli puhunut niille, otettiin hänet ylös taivaaseen, ja hän istuutui Jumalan oikealle puolelle". Luukkaassa sanotaan: "Ja tapahtui, että hän niunatessaan heitä erkani heistä ja hänet otettiin ylös taivaaseen". Apostolien teoissa sanotaan: "Kun hän oli tämän sanonut, kohotettiin hän ylös heidän nähtensä, ja pilvi vei hänet pois heidän näkyvistään". Elia poismenosta taas sanotaan, että kun Elia ja Elisa "yhdessä kävivät ja puhuivat keskenänsä, katso, tuliset vaunut ja tuliset hevoset tulivat ja erottivat heidät toisistansa. Ja Elia meni tuulispäissä ylös taivaaseen".

Tässä on näinollen kaksi realistista kertomusta ihmisen taivaaseen nousemisesta. Jeesuksen taivaaseen nousun mainitsevat Markus ja Luukas sellaiseen, mutta Apostolien teoissa lisätään, että pilvi vei hänet pois heidän näkyvistään. Elian taas mainitaan menneen tuulispäässä ylös taivaaseen, kun ensin tuliset vaunut ja tuliset hevoset olivat erottaneet Elian ja Elisän toisistaan. Elian taivaaseen nousun realistisuutta lisää vielä se, että profeettain oppilaat pyysivät Elisalta lupaa saada lähettää viisikymmentä vahvaa miestä etsimään Eliasta, sillä he arvelivat, että "kenties Herran henki on ottanut hänet ja heittänyt jollekulle vuorelle tai johonkin laaksoon". Tähän pyyntöön Elisa vastasi: "Älkää lähettäkö!" Mutta profeettain oppilaat kiusasivat Elisaa pyynnöillään, ja niin Elisa lopulta sanoi: "Antakaa mennä!" Ja viisikymmentä miestä etsivät Eliasta kolme päivää, eivätkä löytäneet. Kun he tästä ilmoittivat Elisalle, silloin Elisa sanoi heille: "Enkö minä sanonut teille, ettei teidän pitänyt mennä?"

Niinkuin sanoimme, tässä on sellaisenaan kaksi aivan realistista esitystä ihmisen nousemisesta ylös taivaaseen. Ja niihin aikoihin, jolloin umpimähkäisen uskon vajonnut kirkko jotakuinkin yksinään määräsi ja hallitsi ihmisten käsitteitä ja ajatuselämää, ja jolloin tieteelläkin oli perin rajoitettu, maakeskeinen käsitys maailman rakenteesta, silloin saatettiin ajatella, että jossain tuolla pilvissä tai pilvien takana oli taivas, jossa Jumala valtaistuimellaan istui ja hallitsi, ja johon taivaaseen Elia ja Jeesus olivat nousseet.

Mutta kun aikanaan siirryttiin aurinkokeskeiseen maailmankäsitykseen, ja kun materialistinenkin tie-de, tähtitiede laskelmineen ja kaukoputkineen ensiksikin osoitti, että maapallomme on kiertotähti, joka muutamien toisten kiertotähtien ohella kiertää radallaan aurinkoa, ja että avaruus, ollen itsessään ääretön, rajaton, oli kansoitettu lukemattomilla aurinkokunnilla, vieläpä linnunratajärjestelmillä, silloin häipyivät käsitteet jostakin sellaisesta pilvissä tai pilvien takana olevasta taivaasta, jossa Jumala istuisi ja hallitsisi, ja johon joku ihminen olisi saattanut nousta.

Mutta mihin tällöin joutuvat Eliaan ja Jeesuksen nouseminen ylös taivaaseen? Ne joutuvat sinne mihin ne kuuluvatkin: henkisten asioiden joukkoon! Henkisesti katsoen taivas ei ole missään tähtitieteellisissä avaruuksissa. Taivas — niinkuin helvettikin — ovat ensisijassa laatunimityksiä. Taivas — tai taivasten valtakunta — on sellainen käytännöllinen olotila, jossa vallitsee totuuden ja rakkauden mukainen sopusointu, Logoksen, Jumalan, Isän tahto. Helvetti taas on taivaan vastakohta, sellainen olotila, jossa vallitsee valhe, itsekkyyys, julmuus, väkivalta.

Tästä saamme oikean lähtökohdan ymmärtääksemme elämän pyrkivän siihen, että helvetillinen olotila ihmisten keskuudesta häviäisi ja taivaallinen, taivasten valtakunnan olotila ihmisten keskuudessa toteutuisi.

Mutta tämä tapahtuu — niinkuin Jeesus sanoi — hapatuksen tavalla. Ja tältä kannalta hapatus on siinä, että ihmiset yksilöittäin kulkevat puhdistuk-

sen ja vihkimyksen tietä sisäisesti taivasten valtakunnan olotilaan. Ja siinä on vanhastaan ollut viisi astetta. Uuden Testamentin kristuselämän esityksen mukaan ensimmäinen aste on Kristuksen syntyminen, toinen kaste, kolmas kirkastus, neljäs Golgatakokemus, viides ylösnouseminen ja taivaisiin astuminen. Viidettä sanotaan myös Mestari-vihkimykseksi. Juuri tällätavoin ihmiset astuvat taivasten valtakuntaan, ja näiden ihmisten kautta taivasten valtakunta astuu ihmisten keskuuteen.

Eliaan taivaaseen nouseminen on näinollen siinä, että Elia saavutti viidennen eli Mestari-vihkimyksen. Tietysti silloisen vihkimystavan mukaan. Jeesuksen taivaaseen nouseminen on luonnollisesti myös Vihkimyskokemus, vaikkakin entistä syvempien ja korkeampien, sanokaamme kosmellisten mittojen mukaan.

— — —

Katsomme nyt tältä pohjalta Elia nousua ylös taivaaseen. Erittäin kuvaannollisesti siinäkin on viisi astetta. Ne asteet esiintyvät nimillä Gilgal, Betel, Jeriko, Jordan ja viidentenä tuliset vaunut ja tuliset hevoset ja nousu tuulispäässä taivaaseen.

Esitys alkaa näin: "Niin tapahtui, kun Herra tahtoi tuulispäässä ottaa Elia ylös taivaaseen, että Elia ja Elisa kulkivat Gilgalista. Ja Elia sanoi Elisalle: 'Tee hyvin, viivy tässä, sillä Herra on lähettänyt minut Beteliin'. Mutta Elisa sanoi: 'Niin totta kuin Herra elää ja sinun sielusi elää, minä en luovu sinusta'. Ja he tulivat alas Beteliin. Ja profeettain pojat, jotka olivat Betelissä, tulivat Elisan luo ja sa-

noivat hänelle: "Tiedätkö, että Herra tänä päivänä ottaa sinulta pois isäntäsi pääsi päältä?" Hän sanoi: "Tiedän kyllä, olkaa ääneti!"

Sama keskustelu toistuu sitten jokseenkin sanalleen Eliaan, Elisaa ja profeettain poikain välillä Betelissä ja Jerikossa, ja niin tullaan Jordanille, joka myöhemminkin, Johannes Kastajan ja Jeesuksen aikana, tai heidän yhteydessään, muodostui viikimyspaikaksi.

Jordanille tultuaan Elia otti viittansa, kääri sen kokoon ja löi veteen. Tällöin vesi jakautui, ja he molemmat kävivät kuivina sen poikki. Tultuaan virran toiselle puolelle, sanoi Elia Elisalle: "Ano, mitä minä sinulle tekisin, ennenkuin minut otetaan pois sinulta". Elisa sanoi: "Tulkoon sinun henkesi kaksinkerroin minun osakseni".

Tähän Elia vastaa: "Sinä olet anonut vaikeaa asiaa; kuitenkin jos sinä näet minut, kun minut otetaan pois sinulta, tapahtuu se sinulle, mutta jos sinä et näe, niin sitä ei tapahdu".

Kun he sitten yhdessä kävelivät ja puhuivat keskenänsä, "katso, tuliset vaunut ja tuliset hevoset tulivat ja eroittivat heidät toisistaan. Ja Elia meni tuulispäässä ylös taivaaseen".

Ja Elisa näki sen ja huusi: "Minun isäni, minun isäni, Israelin vaunut ja hänen ratsumiehensä!" Eikä hän häntä enää nähnyt. Ja hän otti Eliaan viitan, joka häneltä oli pudonnut, palasi ja seisahtui Jordanin rannalle. Tällä viitalla Elisa löi veteen, jolloin vesi jakautui kahtia, ja Elisa kävi yli. Ja profeettain pojat Jerikossa ottivat Elisaa vastaan, kumar-

tuivat maahan hänen edessään ja sanoivat, että Elian henki lepää Elisän päällä.

Voimme ymmärtää, että Elia oli näinollen siirtynyt syvällisempään tehtävään, ja profeettain poikain opastus jäi Elisän tehtäväksi.

— — —

Tulemme nyt tuohon keskeisen tärkeään ehtoon, jonka täyttyessä Elian voima saattoi tulla Elisalle. Se tapahtui vain sillä ehdolla, että Elisa kykeni näkemään Elian taivaaseen menon.

Mitä on tämä näkeminen? Miksi eivät profeettain pojat voineet olla tapausta näkemässä?

Salaisuus on siinä, että tässä ei riitä tavallinen silmillä näkeminen. Kysymyksessä on tapauksen kokemuseräinen ymmärtäminen.

Ottakaamme eräitä vastaavaisuuksia Jeesuksen elämässä. Jeesus kysyi kerran oppilailtaan, kenen he arvelivat hänen, Jeesuksen, olevan? Siinä he olivat, vieläpä olivat Jeesuksen oppilaita, ja kuitenkin silläkertaa vain yksi, Pietari, kykeni näkemään, so. ymmärtämään, että Jeesus oli voideltu, vihitty, että hän oli Kristus, Jumalan poika. Ja juuri tuo näkeminen vaikutti, että Jeesuksen voima pääsi Pietarissa erikoisesti vaikuttamaan. Tavallaan Pietarikin sai Jeesukselta viitan, henkisen voiman.

Sitten toinen tapaus. Vain kolme oppilasta: Pietari, Jaakob ja Johannes, kykenivät näkemään, so. kokemuksellisesti ymmärtämään, että Jeesus oli kirjastettu, valaistunut olento, jonka neuvoja piti kuunnella. Juuri tämä näkeminen eli kokeminen muodostui voimaksi noissa kolmessa opetuslapsessa.

Vielä on erikoisesti mainittava nuori Stefanus. Hän ei kuulunut noihin kahteentoista oppilaaseen, mutta hän oli synnynnäisesti niin syvä sielu, että nopeasti kykeni näkemään eli kokemusperäisesti ymmärtämään, että Jeesus oli tuo kauan odotettu suuri Opettaja. Ja juuri tämä näkeminen avasi sisäisen voiman Stefanuksessa.

Omalaatuisensa Elisän kaltainen tapaus oli myös Paavali. Hän oli niin pitkällä henkisen elämän tiellä, että hän saattoi kokemuksessa nähdä eli ymmärtää, kuka Jeesus oli. Je se teki mahdolliseksi, että hänkin sai Jeesukselta viitan eli voiman. Hän saattoi sanoa, että hän tunsii Kristuksen voimana itsessään.

On siis asiallista, että ennenkuin voimme tulla varsinaiseen, elävään yhteyteen Mestarin kanssa, täytyy meidän nähdä ja kokea hänet Mestariksemme.

— — —

Siirrymme nyt nykyaikaan. Sillä ensiksikin ymmärrämme pyhien kirjojen olevan eläviä sillätavoin, että niissä kerrottua historiaa ihmiset elävät yhä ja jatkuvasti. Toiseksi myöskin henkisen historian suuret tapaukset toistuvat, syvenevät ja etenevät, täydellistyvät. Tässä suhteessa Pekka Ervast puhui sangen selvää kieltä. Hän sanoi, että me elämme taas samanlaista aikaa kuin muinoin Palestiinassa. Taas Jumala esiintyy maan päällä. Esiintyy suuri Jumalan poika, uusi suuri Opettaja, joka perustaa suuren Maailmanuskonnon. Ja jo vuonna 1909 hän sanoi — niinkuin jo edelläkin on puhe ollut —

että on henkisesti katsoen ajan polttavin kysymys, miten tuohon suureen Opettajaan suhtaudumme. Sillä hänessä on kaikki pulmat ratkaistu. Toisin sanoen: Hänen johdollaan, hänen opetuksiinsa syventymällä ja niitä seuraamalla mekin kykenemme pulmat ratkaisemaan, niistä selviytymään. Elisan tavalla näkemällä eli ymmärtämällä tämän suuren Opettajan aseman ja merkityksen, saatamme mekin tulla osallisiksi siitä suuresta henkisestä voimasta, mikä nyt on muodostunut uudeksi luonnonvoimaksi täällä fyysisellisessä maailmassa.

Edellä olemme jo perustellusti esittäneet, miten juuri Pekka Ervast on se suuri Opettaja, josta nyt kysymys on. Siksi seuraamme P. E:n vaiheita vielä edellä esitetyn Elian ja Elisan matkasta annetun kuvauksen mukaan.

Matka alkaa Gilgalista. Gilgal on suom.: ”Pyörä, käänne”. Gilgal voi näinollen kuvata suurta jälleensyntymisen pyörää, jossa ihmiset syntyvät ja kuolevat, ja josta sellaisenaan ei ole ulospääsyä — ellei ihminen itse lähde henkisen elämän tielle.

Nyt voimme sanoa, että tavallaan P. E. oli Gilgalissa silloin, kun hän oli maallisten vanhempiensa kodissa ja työskenteli yliopistossa. Ja erinomaisen lahjakkuutensa vuoksi hän olisi voinut aivan etuoi-keutettuna sinne jäädäkin. Mutta yksilönä hän joutui Jordanille, so. universaaliseseen Jordankokemukseen, jo 21:llä ikävuodellaan. Sentähden hän määrättyssä kohdassaan sanoi ystävilleen, kollektiiviselle Elisalle: ”Tehkää hyvin, viipykää tässä, sillä Herra on lähettänyt minut Beteliin”, so, minun on nyt lii-

tyttävä teosofiseen liikkeeseen. Muutamia ihmisiä, kollektiivinen Elisa, seurasi mukana. Ja niin perustettiin Teosofisen Seuran suomalainen osasto.

P. E. viipyi tässä Betelissä noin kolmetoista vuotta. Silloin olosuhteet Teosofisessa Seurassa olivat niin maailmallistuneet, että P. E:n oli sanottava näin: "Tehkää hyvin, viipykää tässä, sillä Herra on lähettänyt minut Jerikoon", so. minun on jatkettava työtäni Ruusu-Ristissä. Kollektiivinen Elisa seurasi taas mukana.

Kun jälleen oli kulunut noin kolmetoista vuotta, sanoi P. E. kollektiiviselle Elisalle: "Tee hyvin, viivy tässä, sillä Herra on lähettänyt minut Jordanille", so. minulla on edessäni matka Egyptiin ja Palestiinaan, jossa matkassa menee noin kaksi vuotta, jolloin palaan ja työ jatkuu. Kollektiivinen Elisa seurasi tällöin mukana siten, että kun ryhmä veljiä kysyäkseen näkemään, so. järjellis-kokemuksellisesti ymmärtämään Pekka Ervastian Mestari-aseman, niin he saivat lähteä Ruusu-Risti seurasta. Niitä sanottiin olleen — niinkuin "Suuren seikkailun" luolakokouksessakin — noin neljäkymmentä veljeä. Olosuhteitten pakosta he järjestyivät aatteelliseksi P. E:n Kannatusliitoksi. Kosmillisen Mestarin, Vuorisaarnan Mestarin ja Hänen opetustensa johdolla yrittäkäämme kaikin voimin rakentaa Herran huonetta veljesrakkauden maaperälle.

SISÄLLYS

	Sivu
I Teosofian valo	5
II Vanha Testamentti	23
III Lähtö Egyptistä — sekä ennen että meidän ajallamme	37
IV Erämaan vaeltaja vanhana ja uutena aikana	57
V Luvatonmaan vapauttaminen	72
VI Lainoppinut eli tuomarikausi	82
VII Henkinen kuninkuus	92
VIII Salomo temppelin rakentajana	111
IX Sekä mikro- että makrokosmillisen temppelin jatkuva rakentaminen	132
X Hierofantti ja kuningas	149
XI Kaikkien aikojen Elia ja Elisa	170

J. R. Hannulan

*aikaisempia Vanhan Testamentin
tutkimuksia:*

LUOMINEN

TUBAL-KAIN

VEDENPAISUMUS

ISÄ AABRAHAM

PARATIISIN TARU

